

klímop^{*}

Kwartaaltijdschrift van Natuur.koepel vzw
jaargang 26 nummer 2
april - mei - juni 2016

natuur.koepel
zuid-west-vlaanderen vzw

I N H O U D

4 OPSTAPJES

5 BELEID

- *Klimaatverandering hypothekeert toekomstig natuurbeleid*
- *Winnaar Klimop.Awards 2016*
- *Essers in Kortrijk? Neen toch!*

10 SCHEEF BEKEKEN

- *Als de tuin spreekt*

11 GROENE APPS

- *tegen invasieve soorten*

12 ONDERWEG

- *In de ban van de Ring, het Ei en het Klaverblad*

16 HET DNA VAN DE BRAMENPLUKKER

- *Haute Nature*

18 IN BEELD

- *Lente*

20 VOGELWERKGROEP

- *Vogels in onze streek - Lente 2015*

22 GEOLOGIE EN LANDSCHAP

- *Spoorwegen hebben iets bijzonders*

24 PLANTEN

- *Inventarisatie in de Warande*

26 PADDENSTOELEN

- *Op zoek naar Slijmzwammen*

32 INSECTEN

- *Soortjes in de kijker*

44 UIT DE VERENIGINGEN

- *Natuurpunt Waregem*
- *Natuurpunt Krekel-Anzegem*
- *Natuurpunt De Buizerd*
- *Natuurpunt Zwevegem*
- *Natuurpunt Avelgem*
- *Natuurpunt Gaverstreke*
- *Natuurpunt Kortrijk*
- *Natuurpunt De Vlasbek*
- *Velt*

52 ACTIVITEITENKALENDER

59 COLOFON

Even voorstellen / NANCY DEWAELE //

Wie Nancy nog niet op een regionale activiteit is tegengekomen moet dringend actiever worden. Op korte tijd heeft ze zich helemaal in de Zuid-West-Vlaamse natuurscene ingewerkt.

Nancy werkt als kleuteronderwijzeres aan de Vrije basisschool De Jager in Waregem. Ze is er één van de drijvende krachten achter de natuurspeelplaats. Een betonnen speelwoestijn maakte plaats voor moestuin, speelbos, kleinfruit en bloemrijke borders -inclusief bijenhotel - waar kinderen spelenderwijs de natuur kunnen ontdekken. Over bijen gesproken: wilde en honingbijen zijn één van haar passies.

Nancy volgde de cursus Natuur-in-zicht en had duidelijk de smaak te pakken, want meteen ging ze ook voor de opleiding tot Natuurgids. Sinds vorig jaar heeft de regio er dan ook een volwaardig natuurgids bij. Sinds kort zetelt Nancy in het bestuur van Natuurpunt Waregem, waar ze vooral de ledenwerving op zich zal nemen. Een uitstekende casting, want

met zachte aandrang overtuigde ze op korte tijd al verschillende mensen om lid te worden.

De activiste in Nancy houdt klimaatmarsen en kan dagen zonder vlees. En zeg nu zelf: wie in het christendemocratisch walhalla van Waregem op een strijdplaats van Groen gaat staan moet over een gezonde dosis idealisme beschikken.

Nancy woont ook in Waregem en mag fier zijn op haar grote ecologische tuin met een mini-bronbosje achterin. Me dunkt dat het geen grondwater, maar Red Bull is die daar heimelijk uit de aarde opborrelt. Al die energie moet toch ergens vandaan komen?

Lente, de natuur ontwaakt! Als de meeste amfibieën al lang hun eijes in een poel hebben afgezet, komt ook deze groene rakker tevoorschijn. De ogen net boven het wateroppervlak, klaar om bliksemsnel een insect te verrassen met zijn kleverige tong. Zodra de lente aan warmte wint en de poel zich vult met rivaliserende mannetjes, start het grote kwaakconcert van de groene kikkers.

foto: Thijs Calu

Vanaf 2016 gebruikt Natuur.koepell afneembare etiketten. Zo kun je nog meer genieten van deze mooie coverfoto!

Natuurkoepell
facebook

Natuurkoepell
twitter

Dag Klimoplezers,

De zon met haar straffe voorjaarslicht geeft ons terug nieuwe, groene energie.

Vergeet dus even jullie mails en facebook, en ruil dit virtueel gedoe in voor al het moois dat herleeft in “de natuur van bie oes”. Dit is de trouwens onze toffe slogan voor de grote ledenwervingscampagne van Natuurpunt die dit voorjaar start in onze regio.

Meer dan 200.000 leden van Natuurpunt, Velt, Bos +, Vogelbescherming, WWF verenigen zich in Vlaanderen omdat ze bescherming willen voor natuur, landschap en milieu, en gelijk hebben ze. Ze zijn een stem die niet kan of mag genegeerd worden en al zeker niet ingeuuld worden voor het adagio van “jobs, jobs, jobs”. Want deze slogan is voor heel wat van onze politici een signaal om de moeizaam verkregen wetgeving op ruimtelijke ordening te negeren.

Ook in onze regio is dit volop aan de orde. Zo wil Ikea in Wevelgem een nieuwe vestiging bouwen (min 20 ha open ruimte) met de belofte van 400 nieuwe jobs. Maar klopt dit wel? Vele producten die Ikea verkoopt, komen van de andere kant van de wereld waar men aan veel te lage lonen moet werken. Ook onze eigen maakindustrie komt hiermee onder grote druk te staan. Hoeveel jobs gaan we verliezen als Ikea het monopolie krijgt van de meubelhandel in gans Vlaanderen?

Lokale politici en Intercommunale Leiedal profiteren van deze nieuwe vraag om meteen het ganse gebied van Ter Biest in Wevelgem eens nader te bekijken. Daar ligt een totale zone van 100 ha die men wil bestemmen voor grootschalige kleinhandel of grootschalige recreatie. Wat betekent dit dan wel? Komt KV Kortrijk? Een Uplace in Wevelgem? Andere alternatieven voor zo’n open ruimtegebied worden blijkbaar niet eens overwogen. Al eens gedacht aan versterken van stadsnabije landbouw? Of bioboeren in de regio een handje helpen om duurzame landbouw te realiseren met oog voor biodiversiteit en stedelijke recreatie. Waar zit de Boerenbond in dit dossier? Zal de inspraak van de burger beperkt blijven tot een infovergadering nadat alle krijtlijnen zijn uitgezet? Mogen de inwoners van deze gemeente ook nog kiezen of ze dit soort grote projecten willen of niet? Om maar te zwijgen over het feit dat men in onze ganse streek geen vierkante meter kan vinden voor meer natuur en onze beloofde bosuitbreiding... Voor beton is er blijkbaar altijd plaats.

Ook in Menen (70 ha) en in Waregem (40 ha) is men de dossiers voor nieuwe industriezones weer aan het bovenhalen, dit niettegenstaande de vele leegstand van bedrijfsgebouwen en de nog beschikbare industriegronden in onze regio. En zoals je in deze Klimop kan lezen overweegt de stad Kortrijk een vergunning te geven voor uitbreiding van een bedrijf te midden van het mooie open landschap ten zuiden van Kortrijk. We hopen alsnog dat dit niet waar zal zijn.

Ongelooflijk eigenlijk, hoe meer de bevolking nood heeft aan natuur en groen in eigen streek, hoe meer politici zich lijken uit te sloven om de laatste open ruimte te verwanselen.

Eens temeer is het duidelijk hoe groot onze verantwoordelijkheid is om op te komen voor de natuur en zoveel mogelijk mensen die natuur weer te laten ontdekken. Er wacht je terug een lange lijst van natuurexcursies of nieuwe “Natuur-Wonder-Wandelingen” in de natuur van bie oes.

Geniet er van! ■

KRISTINA NAEYAERT
VOORZITTER
NATUUR.KOEPEL VZW

Word nu lid van NATUURPUNT en vind je weg naar de mooiste stukjes natuur in je eigen streek.
www.natuurpunt.be/leie-schelde

GRATIS wandelgids
met 9 wandelingen
in de regio Leie
en Schelde

Een pimpelmeesje op de voederplank maakt een slapend lid van Natuurpunt wakker

**KATRIEN
VANDENBERGHE**

In mijn vorig leven...

betekende de natuur voor mij: wandelen, spelen, fietsen, filosoferen, genieten.

Tot ik 3 jaar geleden een zee van tijd had, tijd om te genieten van alles wat gratis is.

De mooie kleuren en het speelse van een pimpelmeesje trekken mijn aandacht. Prachtig! Iedere morgen keek ik verlangend uit naar het eerste vogeltje op de voederplank.

In de natuurklas, aan de Coupure Deweer, organiseert de plaatselijke afdeling een voormiddagje vogels spotten op de voederplank. Ik voel me aangetrokken om er naartoe te gaan.

Helemaal alleen... Wie zal daar zijn? Eén groot vraagteken.

Dank zij de warme koffie, de gezellig brandende kachel en de toffe mensen voel ik me onmiddellijk thuis.

De voorzitter geeft deskundige uitleg over de vogels, anderen vestigen mijn aandacht op de voederplank. Enthousiast volg ik de bewegingen van de vogeltjes.

Mijn interesse voor de natuur is gewekt en ik schrijf me in voor de cursus natuurgids. Puur uit interesse, niet met de minste ambitie om het ook te worden. De lessen, excursies en medecursisten vallen bijzonder goed mee. Ze inspireren me om meer en meer te weten te komen over de wonderbare wereld van de natuur. Er is geen weg terug. Ik wil en zal het diploma natuurgids behalen.

In mijn huidig leven...

De natuur interesseert me uitermate. Ik val van de éne verbazing in de andere. Alles zit zo mooi in elkaar. Ik wil de natuur in Avelgem mee helpen uitbouwen en maak er mijn levenswerk van.

Spijtig, eentje minder

Ergens in de maand augustus van vorig jaar op een zonnige zomerdag was ik aan het fietsen en kwam voorbij een fabriekspand met grote glasramen. Toen ik het pand net voorbij was, hoorde ik een grote plof. Oei dat leek me op het eerste zicht niet goed. Ik ging naderbij kijken en als nieuwe groene jongen was ik een beetje geschrokken. Een prachtige vogel met een uitstekende tong lag geveld op het asfalt. Hij had een rode hanenkam (zoals de punkers) en geelgroene veren.

In de buurt was toevallig nog iemand aanwezig en ik vroeg hem of hij wist welke vogel het kon zijn. Hij had er ook geen idee van.

Het was toen volop de periode van de bijeneters in de streek, ik dacht bij mezelf: "Dit kan toch niet waar zijn?"

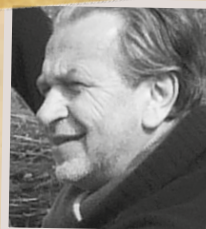
Gezien de vogel nog ademde en ik niet meer zover van huis was, nam ik voorzichtig de prachtige vogel mee en fietste er haastig mee naar huis. Thuisgekomen deed ik er alles aan om hem in leven te houden, maar tevergeefs. Plots stopte hij met ademen, toch een raar gevoel. De voorbije zestig jaar heb ik zo iets nog nooit meegemaakt, ik ben pas enkele maanden lid van Natuurpunt en dan gebeurt dit! Bovennatuurlijke krachten?

Nog altijd wou ik weten om welke vogel het ging, wat ik via een vogelgids probeerde te achterhalen. Het was al vlug duidelijk dat het niet om een bijeneter ging, ik dacht toen eerder in de richting van een specht, maar welke?

Voor alle zekerheid nam ik een foto en stuurde hem door naar onze voorzitter Jan. Kort nadien kreeg ik een mail met de melding dat het een jonge Groene Specht was. Volgens Jan sneuvelen tijdens die periode veel jongen, daar ze nog niet vertrouwd zijn met ruiten en in een omgeving vliegen waar ze nooit eerder waren.

Ik vroeg ook aan Jan wat ik er moest mee aanvangen. Hij stelde voor om hem te begraven ofwel ergens in de tuin leggen, dan komt er allerlei biodiversiteit op af.

Ik heb dan maar voor het laatste gekozen en hem in een verdoken hoekje op een bedje van bladeren achteraan in de tuin neergelegd. Na enkele dagen ben ik nog eens gaan loeren, maar veel was er niet meer te zien. Het was fijn geweest had ik de specht kunnen redden, jammer...

CHRIS BENOIT

*De cultuurfunkaris van
Deertijk is pas op pensioen
en hij heeft zijn diensten al
aangeboden aan Natuurpunt.
Als nieuwe bestuurder van
afdeling Gaverstreke zet hij
zich in voor meer en betere
natuur in de regio.*

Klimaatverandering hypothekeert toekomstig natuurbeleid!

Het Instituut voor Natuurbehoud (INBO) bracht in 2015 een rapport uit over de te verwachten invloed van de klimaatverandering op de natuur in Vlaanderen: **“Effecten van klimaatverandering op natuur en bos in Vlaanderen”**. Deze tekst vat een aantal eindconclusies samen.

Klimaatverandering en zijn gevolgen

De klimaatverandering is bezig. Naast economische en sociale gevolgen, komen er ook gevolgen voor de biodiversiteit en op het vermogen om ecosysteemdiensten, zoals bijvoorbeeld water te leveren.

Het rapport gebruikt naast literatuurstudie 3 klimaatmodellen: een nat, een gematigd en een droog klimaatscenario, die de volledige range aan voorspellingen tot 2100 omvatten.

In de 20ste eeuw steeg de jaargemiddelde temperatuur in Vlaanderen reeds met $\pm 2^\circ\text{C}$. Men verwacht een verdere toename van de gemiddelde wintertemperatuur met $1,5$ tot $4,4^\circ\text{C}$ en voor de zomer $2,4$ tot $7,2^\circ\text{C}$ (referentieperiode 1961 – 1990).

Winters worden natter met hogere windsnelheden, zomers droger met veel meer hittedagen en hevige onweders. Het oppervlaktewater wordt warmer: nu al met $0,5 - 0,6^\circ\text{C}$ per decennium.

Deze veranderingen in het klimaat zullen directe

gevolgen hebben voor de fysische processen in de natuur.

In het jaar 2100 ligt de verwachte zeespiegelstijging voor de Noordzee op 40 tot 70 cm. De veranderingen in neerslaghoeveelheid en –patroon vergroten het overstromingsrisico van rivieren.

In het nat klimaatscenario stijgt het overstromingsrisico op Vlaams niveau met 33 %, vooral in het Leie-, Boven-Schelde- en Demerbekken.

Klimaatverandering kan ook leiden tot **versterking van reeds bestaande milieudrukken**, zoals bodemverzuring, vermesting, dalende grondwaterstanden en watervervuiling: meer hevige onweders geven een toename van het aantal riooloverstortingen. Langere droogte geeft dan weer hogere concentratie van opgeloste stoffen zoals nutriënten en polluenten, telkens met aantasting van de waterkwaliteit.

Klimaatveranderingen zullen op verschillende vlakken effecten hebben op soorten en populaties van planten en dieren.

Best bestudeerd is de gewijzigde **fenologie** bij temperatuurstijging: seizoenale activiteiten zoals vogeltrek verliezen hun synchronie met andere elementen die nodig zijn in de levenscyclus bv. door een vervroegde voedselpiek bij uitsluipen van rupsen.

HERMAN NACHTERGAELE
NATUUR.KOEPELVZW

Bij een stijging van de zeespiegel verdwijnt ook het strand

© Kristina Naeyaert

Steeds meer hevige
zomeronweders zullen ons
parten spelen
© Kristina Naeyaert

Als het klimaat teveel wijzigt, zullen organismen verdwijnen of noodgedwongen verhuizen naar geschiktere plaatsen. Opwarming veroorzaakt **migratie** naar het noorden.
Als specifieke habitats te ver van elkaar liggen,

zullen soorten niet in staat zijn de voortschrijdende opwarming noordwaarts te volgen.

Klimaatverandering zal leiden tot een verhoogde impact van **uithemse soorten** afkomstig uit warmere streken, inclusief ziekteverwekkers en aantasters.

Deze ecologische veranderingen in seizoensgebonden activiteiten en de verspreiding van soorten zijn nu al duidelijk meetbaar in diverse ecosystemen op land en water.

Veel fysiologische processen in planten hebben optima voor temperatuur en (lucht)vochtigheid die zullen veranderen door een wijzigend klimaat.

Bij stijgende temperaturen neemt de biomassaproductie toe, zolang een maximumtemperatuur niet overschreden wordt en voor zover water geen limiterende factor vormt, anders neemt de groei af. De toegenomen biomassa heeft een hogere waterconsumptie en bij hogere temperaturen stijgt de verdamping van bodem en planten en neemt de droogtestress toe.

CASUS: VERWACHTE EFFECTEN OP BOSSEN.

Prachtige beukenbossen als dit
dreigen te verdwijnen
© Nik Dooms

Droogtestress wordt als een van de grootste risico's van klimaatwijziging voor bossen beschouwd, vooral op bodems met een lage waterberging (vaak zandbodems), zoals in de Kempen of in valleibossen die grondwatergebonden zijn.

Bomen onder stress zijn gevoeliger voor ziekten en aantastingen, en sommige plaaginsecten zullen profiteren van de voorspelde klimaatwijziging.

Klimaatwijziging zal ook een invloed hebben op de boomsoortensamenstelling in bossen. Droogtegevoelige soorten krijgen het moeilijker om zich te handhaven en zullen vervangen worden door meer droogteresistente soorten. Beuk behoort volgens heel wat modellen bij de verliezers.

Anderzijds zal toename van de neerslag tijdens de winter leiden tot langdurige periodes van waterverzadiging in de bodem, met verminderde stabiliteit en weerstand van

de bomen tegen stormwind. Vooral naaldbhoutbestanden met fijnspar en douglas blijken windgevoelig te zijn, evenals homogene beukenbestanden en berken- en populierenbestanden.

Het toegenomen risico op bosbranden en grootschalige stormschade, kan ook leiden tot een verhoogd aanbod aan broedbiotoop voor verschillende potentieel schadelijke bastkevers. Voor wat betreft de boomgroei, zijn er zowel positieve als negatieve effecten te verwachten. Stijging van de CO₂-concentratie en temperatuurstijgingen zullen de groei in principe doen toenemen, zolang andere standplaatsfactoren niet limiterend werken. Zomerdroogte als gevolg van klimaatwijziging zal een negatief effect hebben op de boomgroei. Uit een analyse van de individuele boomgroei in Vlaanderen tijdens de voorbije eeuw, blijkt dat de groei stijgt voor zomereik, tegenover een daling voor beuk (na 1960) en geen wijziging voor den. De wijzigingen bij eik en beuk waren gelinkt aan klimaatfactoren en stikstofdepositie.

Aanbevelingen uit het Klimaatrapport

Hoewel er onzekerheden blijven over exacte cijfers mag er verwacht worden dat de gevolgen van klimaatveranderingen zich in de nabije toekomst in Vlaanderen sterker zullen gaan manifesteren, en dit samen met reeds courante

milieudrukken zoals versnippering, eutrofiëring en hydrologische wijzigingen.

Het bereiken van een basisnatuurkwaliteit, en van een gunstige staat van instandhouding van Europees beschermde habitats en de doelstellingen inzake integraal waterbeleid, zal nog moeilijker worden.

Het inschatten van exacte klimaateffecten bij specifieke omstandigheden, om zo mogelijke adaptatiemaatregelen te integreren in relevante planning (beheer, soortenbescherming, ...) vormt een belangrijke uitdaging. Adaptatiemaatregelen hebben betrekking op beheer, maar er zal meer nodig zijn dan het nemen van lokale of zelfs regionale beheermaatregelen. Er zijn belangrijke implicaties te verwachten naar ruimtelijk beleid, die het huidige ruimtelijk Natura 2000 (Europees natuurbeleid) beleid overstijgen.

Her en der in dit rapport wordt ingegaan op beheermaatregelen die mogelijk zijn om bepaalde habitats en soorten in stand te houden. Zie het rapport 'Klimaatadaptatie in natuur- en bosbeheer' van Demey et al., 2015. Speciale aandacht moet gaan naar het ruimtelijk beleid en de klimaatrobuustheid ervan.

Klimaatverandering vraagt een nieuw ruimtelijk beleid!

Het hedendaags ruimtelijk beleid ten behoeve van natuur is in Vlaanderen sterk gericht op het realiseren van de doelstellingen binnen het aangeduide **Natura 2000 netwerk** van 38 speciale beschermingszones, die samen 166 187 ha of 12,3% van Vlaanderen innemen. Het Natura 2000 netwerk omvat gebieden die beschermd zijn op basis van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn. De Vogelrichtlijn is gericht op de instandhouding van alle vogelsoorten die natuurlijk in het wild voorkomen op het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. De Habitatrichtlijn is gericht op het waarborgen van de biologische diversiteit door het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. In Vlaanderen komen 47 op grond van de Habitatrichtlijn te beschermen habitattypes voor. Bovendien komen er 109 plant- en diersoorten voor waarvoor een instandhoudingsbeleid moet uitgewerkt worden. Een deel van die natuur bestaat al en moet enkel verder beheerd of beter beheerd worden. Het gaat echter voor een belangrijk deel ook om oppervlaktes die bijkomend gecreëerd moeten worden, door omvorming van natuur die geen Europese bescherming geniet of van andere

landgebruiken.

Het huidig natuurbeleid wil deze instandhouding van habitats en soorten garanderen, door huidige milieudrukken zoals vermesting, verzuring (beide onder meer geassocieerd met te hoge stikstofdeposities), en verdroging onder controle te brengen. Maar wat met de toekomstige druk van klimaatverandering met haar impact op temperatuur en neerslag(verdeling)?

Twee essentiële knelpunten met betrekking tot de 'klimaatrobuustheid' van het netwerk zijn de aanzienlijke versnippering en de kleine oppervlakte van de meeste Natura 2000-gebieden.

Als gevolg van klimaatverandering zal de geschiktheid van veel van de huidige Natura 2000 gebieden verdwijnen.

De Vlaamse Natura 2000-gebieden vormen bovendien vaak geen landschappelijk aaneengesloten entiteiten. Vele zijn opgedeeld in enkele tot tientallen deelgebieden die zelf verspreid liggen tussen ongeschikte gebieden voor natuur door verstedelijking, infrastructuurnetwerken of intensief en grootschalig landbouwgebruik.

In de huidige versnipperde context is spontane migratie en vestiging tussen deelgebieden voor vele doelsoorten en habitattypische plantensoorten onmogelijk.

Klimaatadaptatie vraagt dus aanleg van functionele corridors voor natuur. Maar er is meer nodig. De erg kleine oppervlakte van veel natuurgebieden vormt een tweede belangrijk knelpunt. De isolatiegraad van gebieden wordt ook sterk bepaald door de grootte van habitatvlekken en populaties. Dat kan maken dat kleine gebieden die dicht bij elkaar liggen en daardoor voldoende verbonden lijken functioneel geïsoleerd zijn. Hoe kleiner gebieden zijn, hoe breder en kwaliteitsvoller een ecologische verbinding moet zijn. Grote gebieden met een verscheidenheid aan habitats en grote populaties, zullen beter bestand zijn tegen de invloed van klimaatverandering, maar ook hier is een vermindering van de bestaande milieudruk essentieel.

Opdat doelsoorten al deze wijzigingen zouden kunnen volgen, is er meer dan ooit nood aan een functioneel netwerk van natuurgebieden, dat migratie in functie van klimaatverandering mogelijk maakt.

De volledige tekst is te vinden op www.inbo.be

HEILIG HARTCOLLEGE WAREGEM

winnaar Klimop.Award 2016

→ Het Heilig Hartcollege van Waregem ontvangt de prijs uit handen van de Raad van Bestuur van Natuurpunt. © Herman Nachtergaele

↘ Leerlingen aan het werk langs de Oude Spoorwegbedding. © Hilde Vanhaverbeke

→ → Leerlinge Emma Dekeyser werd extra in de bloemetjes gezet voor haar bijdrage aan de beheerwerken van Natuurpunt Waregem. © Peter Depodt

Op zondag 31 januari werd voor de 8e keer de Klimop.Award uitgereikt. De Klimop.Award is een jaarlijks initiatief om een bedrijf, organisatie, projectontwikkelaar, ... in de picture te zetten die een vooruitstrevende rol speelt op vlak van natuur en/of milieu in de regio en zo de 'achterblijvers' te inspireren. In de zoektocht naar nieuwe invalshoeken en sectoren die hun steentje kunnen bijdragen hieraan, vonden we dit jaar voor de eerste keer inspiratie in het onderwijs en kozen het Heilig Hartcollege uit Waregem als winnaar.

Waarom? De school viel ons op omwille van hun deelname aan het Planet Watch-project van MOS (Milieuzorg op school) vorig schooljaar. In dit project wordt de luchtkwaliteit gemeten aan de hand van zogeheten bio-indicatoren, zoals het zoeken naar roze bladgisten op bladeren van bomen. Uit de resultaten bleek dat die kwaliteit in het centrum van Waregem niet zo denderend was, wat ook niet verraste door het drukke verkeer. Maar het bleef niet bij een conclusie. De leerlingen zochten ook naar mogelijke oplossingen, en trokken met hun bevindingen naar het stadsbestuur. Dit schooljaar werd het onderzoek overgedaan op een andere locatie, meer aan de stadsrand, en het verschil is overduidelijk. Het is een heel mooie manier om onze

jeugd te laten ondervinden welke gevolgen het drukke verkeer heeft op onze omgeving, de mens en zijn gezondheid. Dit werk haalde dan ook de regionale krantenpagina's en zelfs WTV! Ook dit jaar is er een actie gepland om iets met de resultaten te doen.

Geen project zonder fundament, natuurlijk. De werkgroep Gezond en Milieu zorgt in de school voor concrete acties rond een gezonde en milieuvriendelijke levensstijl. Er wordt fruit verkocht, er is aandacht om zuinig met energie om te springen, elke week is een klas verantwoordelijk voor de netheid van de speelplaats, er is een Veggiedag en er wordt jaarlijks een milieukeer georganiseerd. In 2010 werd zelfs samen met de internationale partnerscholen het gezamenlijk opgesteld 'charter on environmental responsibility' ondertekend in het Europees parlement, in aanwezigheid van Europees commissaris voor milieu mevrouw Hedegaard.

Elk jaar wordt ook met de eerstejaars het Natuurpunt-gebied de Oude Spoorwegbedding bezocht in de lessen natuurwetenschappen om er planten en bodemdierjes te determineren en metingen uit te voeren. Met een beetje geluk met het weer kan er levendbarende hagedis gespot worden. Naar aanleiding van deze biotoopstudie

komen ze ook de handen uit de mouwen steken en kan Natuurpunt bij hun beheerwerken regelmatig rekenen op hulp van de leerlingen. De bezielande leerkracht, Hilde Vanhaverbeke, en zesdejaars Emma Dekeyser, die al haar hele middelbare schoolcarrière op afspraak is bij de beheerwerken, werden dan ook door voorzitter Peter Depodt van NP Waregem-Zulte extra in de bloemetjes gezet.

Wellicht zal geen van onze lezers betwisten dat jongeren laten kennis maken met natuur en milieu en leren om engagement te nemen belangrijk is voor onze toekomst. Daarom vonden we dat dit inspirerend werk van het Heilig-Hartcollege dit jaar de Klimop.award verdiende. Deze keer was het bijhorende kunstwerk een drieluik 'see nature, hear nature, speak nature', gemaakt door Audrey Decuypere uit Kortrijk. Het leek ons een heel toepasselijk werk voor het educatief werk dat in deze school gebeurt, en bovendien zouden het speelplaatstegels kunnen zijn die de basis van dit werk vormen.

Proficiat en doe zo verder!

Essers in Kortrijk? Neen toch!

Neen, de veelbesproken Limburgse firma Essers komt niet naar Kortrijk. Maar rond de NV Beaucarne in Kooigem is er momenteel een gelijklopend dossier. Dit groothandelsbedrijf in granen, meststoffen en sproeistoffen ligt in agrarisch gebied. In 2004 werd zijn situatie via een Bijzonder Plan van Aanleg (BPA) zonevreemde bedrijven geregulariseerd.

Uitbreiding langs de achterkant richting open gebied werd hierbij uitdrukkelijk verboden. Ondanks de wettelijke verplichting vertikten de eigenaars al die jaren om een groenscherm aan te leggen.

Vandaag wil het bedrijf toch uitbreiden langs de achterzijde. Het vraagt meer dan 1 ha extra ruimte voor 2 megaloodsen, pal in het landschappelijk waardevol gebied ten zuiden van Kortrijk. De stad Kortrijk overweegt nu dit bedrijf terug een toelating te geven voor deze uitbreiding maar hypothekeert hiermee het landschappelijk en toeristisch potentieel van dit glooiend landschap. Deze stedenbouwkundige aanvraag is ook compleet in tegenstelling met het Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan van de stad Kortrijk, en met eerdere beslissingen van de Vlaamse overheid in kader van het Structuurplan Vlaanderen.

Tot onze grote verbazing adviseert zelfs de dienst Stedenbouw van de stad Kortrijk gunstig voor deze uitbreiding en worden de negatieve adviezen van de Vlaamse en Provinciale dienst Ruimtelijke ordening gewoon genegeerd.

Niets is blijkbaar onmogelijk in Vlaanderen...

De bal ligt nu volledig in het kamp van de Kortrijkse politici. De essentie van de procedure is dat dit bedrijf uit zijn voegen groeit en al lang geen para-agrarisch bedrijf meer is, maar een echte industriële site voor groothandel.

Zo'n bedrijf hoort niet meer thuis in agrarisch gebied maar eerder op een industrieterrein. Volgens de wetgeving is de kern van het begrip para-agrarisch bedrijf de band met de lokale landbouwbedrijven. Het is evident dat de graanproductie in de streek absoluut niet gegroeid is in dezelfde mate als de activiteiten van Beaucarne.

Deze gevraagde uitbreiding toelaten wordt dus een blijvende en onherroepelijke vermindering van het landschap!

We kunnen moeilijk geloven dat de huidige stadscoalitie dit wil. Het zou flagrant in tegenspraak zijn met hun eerdere beleidsbeslissingen om open ruimte in Kortrijk zoveel mogelijk te beschermen en op te waarderen.

Maar we zijn op onze hoede. Ook het fameuze dossier Essers heeft elders in Vlaanderen getoond hoever politici soms willen gaan in hun dienstbetoon. We zijn benieuwd of Beaucarne dus het "Essers-dossier" van de streek wordt.

Dit dossier komt op 11 april in de Kortrijkse gemeenteraad. We hopen alsnog dat het Kortrijkse buitengebied gevrijwaard mag blijven van deze miskleun. Wordt zeker vervolgd, zo nodig voor de rechtbank.

NATUUR.KOEPELVZW

LUC CAPPELLE

■ Als de tuin spreekt

Als je geen tuin hebt voor je buur, maar voor de natuur, worden je dromen langzaam maar zeker waar. Zo zag ik op een dag een eigenaardige distel, die achteraf kaardebol bleek te heten. Nu staan er tientallen en zowat dagelijks krijg ik er één of meerdere (tot 20!) putters op bezoek. Het zijn de mooiste vinkachtigen, die ik in een ver verleden in mijn volière probeerde te kweken en die zijn volksnaam “distelvink” niet gestolen heeft. Zodra ik één van die zebrakopjes op de kaardebol zie, sluip ik voorzichtig naar buiten en probeer hun roepjes na te bootsen. Ze doen net of ze me niet zien en boren verder, soms ondersteboven, met hun dunne witte snaveltjes in de stekelige bollen, op zoek naar dat laatste zaadje. Als ze plotsklaps al roepend in één troepje aan de haal gaan, blijf ik zielsgelukkig achter en ga op zoek naar de nieuwe jonge distels, die in de wildernis al zichtbaar zijn en de terugkeer van de putters garanderen. Distelvinken zijn niet de enige vinkachtigen die in mijn wilde tuin komen smullen. Soms zit een groepje sijsjes in de elzen akrobaatje te spelen om de bruine zaadjes uit de elzenbotjes te peuteren. Ik sta ze stil te bewonderen en probeer op het gewriemel een cijfer te plakken, maar ze vervliegen dat het een lust is. Soms schieten er een paar alleen vandoor, maar alsof ze aan een elastiekje hangen, worden ze door de kudde terug gefloten. Ongelooflijk, op een paar meter van me af, landen er twee aan de rand van een plas om te drinken. Ze vinden me blijkbaar

absoluut een onmisbaar onderdeel van dit stukje natuur.

En dan plots is er sperweralarm: de vijfenveertig bolletjes stuiven er als een komeet vandoor, me toeroepend dat ze morgen zeker terug komen! Dan zie ik in de dreef iets wat op een kraai lijkt aan een wilgenstam plakken. Ze kruipt achter de stam van zodra ik te dicht ben genaderd en piept met haar rode kopje even ui, om te zien waar ik blijf... Het is de zeldzame zwarte specht, staat er in mijn gids. Ik doe een paar stappen terug en de houthakker hervat zijn werk: de splinters spatten in het rond!

Deze winter hoorde ik zelfs de tjiftjaf die normaal in de warme streken overwintert. Blijkbaar laat de levende tuin hem toe een lange en gevaarlijke reis uit te sparen. Ik beantwoord zijn vragend ‘puwiet?’. Hij komt nieuwsgierig mijn kant uit en hipt van tak tot tak: onbenullig vogeltje, maar een echte mensenvriend. Zelfs de sperwer, die de laatste tijd evenveel van mijn reisduiven opeet als ikzelf, vind me ongevaarlijk. Wanneer ik onbewust op hem toestap, vliegt hij eerst 5 meter verder, beseft dan dat het die ouwe is die hier elke dag rustig ronddevelt en komt weer 10 meter dichterbij, om verder aan ‘zijn’ duif te peuzelen.

De merelman die elke dag van bij het ochtendkrieken het grensgeschil met een collega hervat, is met mij heel wat vriendelijker. Hij gooit de bladeren met nog meer kracht opzij wanneer ik zijn richting uit kom en gaat dan even uitrusten op een knot van een wilg. Voor mij blijft hij gewoon zitten, maar als zijn ervvijand zich nog eens durft te tonen, stuift hij erop af. Vijf keer per dag komt de fiere fazanthaan onder de voedertafel naar ‘valgraan’ speuren. Als de deur open gaat, kijkt hij eerst wat verschrikt op, maar pikt dan lustig verder zodra hij de graanstrooier herkent. Een zestal koppels spreeuw heeft alle nestplaatsen al van voor de winter verdeeld: de mannetjes zingen hun plagiaatlidjes zonder zich iets van me aan te trekken. Enkel voor de kraaien ben ik persona non grata. Die status verdiende ik nadat ik een paar jaar geleden een bijna rake tennisbal hun kant uit had gegooit omdat ze de silicone uit de ramen hadden geplukt, uit agressie naar hun eigen spiegelbeeld. Toch zijn ze nog zo vriendelijk om me elke buizerd of kiekendief met een soort tandengeknars aan te kondigen...

Vanaf dag één heb ik hem mijn droomtuin genoemd. Toen was het nog een droom, zonder tuin, nu is het een tuin, waarin ik soms denk dat ik droom...

Putter
© Christiaan Vandeputte

MET DE SMARTPHONE IN DE HAND TEN STRIJDE

tegen invasieve soorten

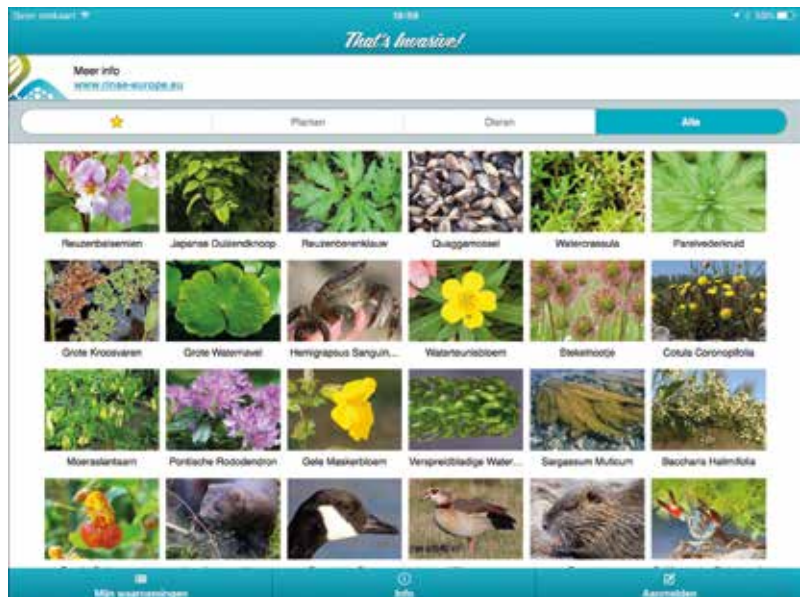
KRISTOF WAELEKENS

Jaren terug nam ik als beginnende natuurgids een groep mensen mee op sleeptouw in de regio rond Ooigem en Bavikhove. Het was een schitterende dag en de groep zat vol energie. Wat vliegt daar? Welke bloem is dat? Kortom, de droom van elke gids.

Na een halfuurtje wandelen stonden plots twee dames ijverig te wenken. Ze hadden een schitterende plant gevonden die ze al eens in een bloemstukje gezien hadden. Het bleek om Japanse duizendknoop te gaan. Ik heb de dames en de groep duidelijk gemaakt dat deze plant een invasieve soort was die we eigenlijk liever kwijt waren in het gebied. De wandeling die startte als een droom werd zo stilletjes aan een nachtmerrie. Reuzenbalsemien, grote waternavel en nijlgans werden door dezelfde twee dames uitgepikt tijdens de wandeling. Invasief, invasief, de groep begreep het op het eind van de wandeling niet goed meer. 'Allez al die mooie planten en gij als groenen wilt dat weg', kreeg ik te horen. 'Ja inderdaad', tevergeefs probeerde ik nog eens duidelijk te maken waarom, maar net toen vloog een groepje van 20 Canadese ganzen over en de hele groep raakte bijna in extase, WAUW. Dan besef je als gids, het is tijd om af te sluiten, thuis een trappist of drie naar binnen te gieten en deze wandeling te vergeten.

De app die ik wil voorstellen heeft alles te maken met deze invasieve soorten. Th@sInvasive is een app die ontwikkeld is voor het Rinse-project. Een grensoverschrijdend project om de verspreiding van invasieve soorten in beeld te brengen en

beheersmaatregelen te nemen om de soort een halt toe te roepen. De app richt zich zowel op planten als dieren en eenmaal je de lijst ziet herken je ongetwijfeld veel soorten. Halsbandparkiet, parelvederkruid, Chinese wolhandkrab: allemaal zijn ze opgenomen in de app.

Het gebruik is heel eenvoudig. Eenmaal je de app gedownload hebt, kan je een account aanmaken om je waarnemingen door te sturen. Op het startscherm kies je een soort en je vult de gegevens aan. Locatie, datum, gebied (dekking), opmerkingen en eventueel de werkgroep waartoe je behoort. Dan nog even opslaan en je gegevens kunnen gebruikt worden door de wetenschappers. Twijfel je nog over de soort, dan kan je na het kiezen onder de foto nog even de ID Guide bekijken waar bijkomende afbeeldingen te vinden zijn en ook de beschrijving van gelijkende soorten.

Dus ben je in short door een veld reuzenberenklauw gewandeld en zit je nu op de blaren? Geef je waarneming in op deze app en vergeet ook waarnemingen. be niet. ■

Sturingsprogramma

Apple / Android

**Gebruiks-
vriendelijkheid:****GraFisch:****Prijs:**

Apple

Android

GRIET SANTY

JARENLANG NAM YANN FERYN MET DE RUBRIEK 'UIT DE WERELD' ONS MEE NAAR DE MOOISTE PLAATSEN OP AARDE. MAAR OOK IN ZUID-WESTVLAANDEREN KUN JE NOG VERRAST WORDEN DOOR EEN STUKJE NATUUR OF EEN SPECIAAL LANDSCHAP. IN DEZE NIEUWE RUBRIEK NEEMT GRIET SANTY ONS IN HAAR TYPISCHE SCHRIJFSTIJL MEE OP STAP IN ONZE EIGEN ZUID-WEST-VLAANDEREN.

➤ © Bernard Decock

↓ Marke. Aanleg snelweg E3 (nu E17), 01 juni 1970

© Beeldbank Kortrijk

↓↓ E403 richting Klaverblad.

Rechts zie je Aalbeke, links ligt Marke

© Griet Santy

In de ban van de Ring, het Ei en het Klaverblad

Een vraagske. *"Het is zo dat we eigenlijk al een tijdje denken aan een rubriek maar er nog geen geschikte auteur voor vonden en misschien komt daar nu verandering in. Misschien speel jij al langer met het idee om 'iets' te schrijven in Klimop. 'Wa tenkte?'"* of: *Wat denk je?*

Oeioeioei. En de(n) deadline is al binnen een maand?

Hoh! Twijfeldetwijfel... Shitshitshit...

Maar ja, een maand is wel lang hé. Toch??

Hmm.. Ok. We gaan 't riskeren.

We gaan de koe bij de horens vatten!!

Dat doet me aan iets denken...

dakpannen.

Die put hebben ze dan eind jaren '60 weer opgevuld met de grond die bij de aanleg van de E3 vrijkwam. Die ligt daar vlak naast. De jonge gasten van toen kenden het gebied ook als de Saterco. Genoemd naar de Saterco bulldozers en consoorten die toen aanwezig waren bij de werken aldaar.

Het beestenbos

Er lopen onder andere een aantal van die koebeesten rond op de Keizersberg in Marke. Die dartelen daar gewoon door het bos. Boskoeien dus,

gelijk dat ze zeggen. 'k Wil wedden dat ze daar de tijd van hun leven hebben! Koeien zijn trouwens oorspronkelijk bosdieren. Wanneer ze de kans krijgen lopen ze 't liefst direct 't bos binnen. Er moeten in onze weiden veel ongelukkige koeien zitten. Dju toch... Maar soms lukt het wel om een weidekoe content te maken. Wat peptalk over den draad ten gepaste tijde en zo'n koebeest springt een gat in de lucht. Echt! Maar ik wou het eigenlijk niet over koeien hebben.

De scheiding: Hoe rapper, hoe liever

De aanleg van de E3, de A17 en het Klaverblad. Dát moet nogal wat geweest zijn. De mensen gingen daar op zondag naar gaan kijken hé: "Wa peis je Germaine, goan we nog ne kji na de grond gan kikh?" Er moet daar inderdaad wat grond verplaatst geweest zijn. (Foto 1) Aalbeke / Marke. Rats in tweeën! (Foto 2) 't Klaverblad 'te kluffe' op de kapel van de Kapellenhoek. Nonkel Norbert en tante Jeanne hadden er een boerhof met een erf en een hondenkot met een echte hond. En de Markebeekliep daar langs. (En ook wel eens over, zoals in 't jaar '64 tijdens 't plechtig communiefeest van één van hun kinderen. 't Schijnt dat de kelder toen helemaal ondergelopen was. 't Is te hopen dat de taarten er niet meer in stonden...) (Foto 3). Bedevaarders wandelden in

Over putten en bulten

In feite loop ik al een tijdje warm (soms ook letterlijk) voor de Keizersberg in Marke. De berg op het gehucht de Pauvre Leute is eigenlijk een kleiHEUVEL waarvan ze in de jaren '60 een kleiPUT hebben gemaakt. De Ieperiaanse klei bleek ideaal te zijn voor het maken van

2

Kaart Preshoekbos

vroeger tijden langs landelijke weggetjes door de Klarenhoek en de Kapellenhoek naar Aalbeke om de Heilige St. Cornil te gaan eren. (En daarmee bedoel ik niet dat ze gingen côte   l'ossen, zoals er nu zovelen doen in het gelijknamige restaurant.)

Ten aanval!

'k Zou zeggen, doe jullie bottinen aan en beklim eens de Keizersberg. Dan begrijp je misschien mijn fascinatie. Maar verschiet niet. Een groter contrast tussen natuur en geen-natuur kan je niet hebben. En ja, 't maakt wel wat lawaai. Ze weten er trouwens allemaal van: Het Kennedybos, de Libel, Stadsgroen Marionetten, de Pauvre Leute, het Preshoekbos, Natuurtuin Desloovere, de Vlindertuin... Prachtige stukken (of stukjes) natuur in combinatie met een Ring, een Ei of een Klaverblad. De tol die de mens moet betalen voor welVAART en VOORUITgang? Soit. 't Is 'altoop niet veel avans' om te blijven omkijken. We kunnen niet meer terug. Alleen maar vooruit. Anders en misschien opnieuw ietsje beter. Beetje per beetje, stukje per stukje de natuur weer opbouwen. Heel langzaam weliswaar. Hééééé langzaam...

Hoop doet leven.

Beeld je in dat begin jaren '70 de berg op de Pauvre Leute nog volledig kaal was. 't Schijnt dat het lang duurde eer er daarop iets wou groeien. En zie ne keer nu? (Foto 4) Maar een   cht bos vraagt dus wel tijd, h  . Het is niet omdat je tweeduizend bomen plant dat je dan een bos hebt. Tegen dat alles van planten, zwammen en beesten daar wat zijn draai in vindt. (Foto 5). Pas na veertig jaar begint dat op iets te trekken. Ondertussen is er ook alweer een stukje Preshoekbos aangeplant in de buurt van de Pauvre Leute. De Pauvre Leute. Ik kan de naamgeving best begrijpen. Eens je in die buurt geprobeerd hebt bomen te planten in de Ieperiaanse kleigrond snap je dat de leute daar vaak maar pover was. De mensen van ANB (Agentschap voor Natuur en Bos) doen momenteel ook iets weerd interessants met de Markebeek. Op de Klarenhoek wordt ze op een bepaald punt verbreed om te dienen als bufferbekken bij overstromingsgevaar. En ze maken van de nood een deugd om er een doorwaadbare plaats van te maken. En er komt ook nog een speelbos op enkele heuvels. 't Ziet er helemaal niet mis uit. Je ziet het. 't Is nog niet allemaal naar de 'wuppe'.

overstroming Markebeek Kapellenhoek Aalbeke 1964

een bloedrode
heidlibel
  Griet Santy

drukta.

partner in print

ProPolis

Propolis + planten + essentiële oliën

**VOOR EEN WINTER
ZONDER ZORGEN**

ladrôme
LABORATOIRE

Basingrediënt Propolis extract: **100% BIO** moedertinctuur van propolis - Microbiologische zuiverheid gegarandeerd

info@mannavita.be - www.mannavita.be - www.propolis-winter.com

VERVAEKE FIBRE
flax for the industry since 1892

Kortrijksestraat 68
B-8520 Kuurne
Tel. 056 71 20 55
E-mail: flax@pandora.be

1892-2012

120 Years of Continuity through Quality

Abdij der Kameren, 13 - 1000 Brussel - T: 02/629.82.82 - Fax: 02/629.82.83 - E-mail: sales@ngi.be

VERCRUYSSSE

YOUR RELIABLE WOOD CONNECTION

Houthandel, platen, fineer, isolatie
Boomzagerij
Akoestische materialen

FSC CU-COC-803341-AP

Zevenkaven 29, 8560 Gullegem
T 056 41 20 64 F 056 40 42 21
dan.vercruysse@houtvercruysse.be
www.houtvercruysse.be

Een positief domino-effect

Uit sympathie en dank voor de werking van Natuurpunt Zuid-West-Vlaanderen
Groeten van Peter Callewaert (tekening Julie Maes)

we hebben het voor u

NATUUR-WONDER-WANDELINGEN OOK IN 2016!

Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen lanceerde in 2015 het concept Natuur-Wonder-Wandeling en het werd meteen een groot succes. Op een rustige ongedwongen manier de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio verkennen en ondertussen bijpraten met andere natuurliefhebbers, nieuwe Natuurpuntleden en gelijkgezinden. Er wordt niet actief op zoek gegaan, maar alle soorten die onderweg gespot worden zijn mooi meegenomen! En telkens wordt afgesloten in het gezellige café 'De Boomvalk'.

Ook in 2016 vinden, onder impuls van bezieler Peter Callewaert, opnieuw 6 Natuur-Wonder-Wandelingen plaats.

- Woensdag 13/04:	De Groene Long in Kuurne	<i>met Johan Staelens</i>
- Woensdag 11/05:	De Balokken in Wervik	<i>met Marc Kino</i>
- Woensdag 08/06:	Keizersberg in Marke	<i>met Griet Santy</i>
- Woensdag 06/07:	Geitenberg in Zwevegem	<i>met Kristof Waelkens</i>
- Woensdag 17/08:	Schelde in Spiere-Helkijn	<i>met Christoph Wintein</i>
- Woensdag 07/09:	Patrijzenbos en omgeving in Lendeled	<i>met Kurt Meerschaert</i>

De wandeling start telkens om 19u30. De concrete afspraakplaatsen worden gecommuniceerd via Facebook, de Klimop.flits en de communicatiekanalen van de afdelingen.

*Wil je graag een uitnodiging per e-mail ontvangen?
Geef een seintje aan peter.callewaert@skynet.be*

YVES DE BOSSCHER

→ Deze *Rosa damascena* ligt aan de basis van de gegeerde rozenolie.
© Edal Anton Lefterov

↓ Deze koffiebonen werden eerst gegeten door Civetkatten en liggen aan de basis van de duurste koffie ter wereld.
© Mckaysavage

Haute nature

VAN WALVISKOTS EN KATTENKAK

Laatst zat ik in mijn favoriete koffiehuis in Kortrijk. Soms steel ik daar een half uurtje van het hopla-vooruit-leven dat bij momenten ontzettend ver is verwijderd van het bramenplukker-bestaan. Maar daar, bij een dampende kop Earl Grey thee vond ik even soelaas. Voor een seconde sloot ik mijn ogen en snoof de exotische mix van aroma's van koffie en thee. Nog voor ik mijn ogen terug opende was ik de halve wereld rond gereisd. Van een duurzame reismethode gesproken. Best indrukwekkend wat onze zintuigen vermogen.

En dat alles door enkele geurmoleculen die minuscule

verbindingen tot stand brachten tussen verschillende delen in mijn hersenen. Om niet te zeggen: de geurmoleculen raakten geurreceptoren, kleine trilhaartjes achter in mijn neus. Deze zijn verbonden met de bulbus olfactorius, een gebied onderaan de hersenen dat instaat voor de verwerking van geuren. Dat is één van de oudste gebieden in de evolutionaire ontwikkeling van onze hersenen. Vanuit dit geurgebied lopen er rechtstreekse banen, naar het zogenaamde limbisch systeem. Dat is het deel van de hersenen dat instaat voor de beleving van emoties. Daarom kon ik dus geuren associëren met reizen, met ontsnappen aan de realiteit. Dat is precies ook de reden waarom wij geuren makkelijk aan een herinnering kunnen koppelen.

Terwijl ik daar zo zat viel me te binnen dat wij mensen nochtans niet gezegend zijn met de beste reukzin van het dierenrijk. Onze bulbus olfactorius is eerder klein, zeker in vergelijking met die van de beste "ruiker" ter wereld, de ijsbeer. Alhoewel zijn hersenen wel drie keer kleiner zijn dan die van de mens is zijn geurzone wel

vijf keer zo groot. De ijsbeer kan een dode potvis die 30 kilometer (!) verder ligt te stinken ruiken. Toen de mensen dicht op elkaar gingen wonen kwam het ons niet slecht uit dat de evolutie er voor zorgde dat wij niet meer alle geurtjes in een straal van verschillende kilometers rond ons opvangen. Toch zorgt de gewaarwording van lekkere geuren daarentegen vaak voor een meerwaarde in ons leven. Maar je zal maar de ijsbeer in een diertuin zijn, omgeven door allerlei vreemde en nutteloze geuren. Verwarrend.

Nu ik het toch over geuren heb, nog even doorgaan op die stinkende dode potvis. Er is iets vreemd mee. Iets decadents zelfs. De stank van zo'n immense hoop rottend vlees is onverdraaglijk. Wie ging kijken naar het lijk van potvis Valentijn-van-Sint-André die op 12 februari 1989 aanspoelde in Oostduinkerke kan de geur die het kadaver verspreidde zelfs nu nog oproepen. En niemand met een greintje gezond verstand die op dit moment aan de betere parfumerie denkt. En toch. In een artikel in de 'Krant van West-Vlaanderen' over de in december 2012 in Heist aangespoelde potvis wordt een tip van de sluier gelicht: "Het dier wordt tot de berging donderdag bewaakt om wetenschappers ongestoord hun werk te laten doen en om dieven te verhinderen de tanden (ivoor) te stelen en mogelijk ook het ambergris uit de dikke darm." Dat er dieven zouden zijn die maar al te graag in de dikke darm van een potvis zouden gaan wroeten, om er 'ambergris' uit op te diepen.

Ambergris. Ook wel eens 'het drijvende goud' genaamd. Het is één van de duurste natuurlijke

producten ter wereld. De bloeddruk van de bobo's van de betere parfumhuizen stijgt als een nieuwsbericht melding maakt van een gevonden klomp van het goedje ergens op de wereld. Ondanks het feit dat ambergris al eeuwenlang bekend is weet men er eigenlijk nog altijd het fijne niet van. Er wordt geopperd dat het ontstaat als potvissen in hun darmstelsel een soort van waxsubstantie rond onverteerbare delen van opgegeten inktvissen vormen. De ene wetenschapper zegt dat het wordt uitgebraakt, de andere zegt dat het via het darmstelsel wordt uitgescheiden. Bovendien zou slechts één op de honderd potvissen ambergris aanmaken. In de endeldarm van een potvis die in 2013 op Texel aanspoelde vond men 84 kg van het goedje. Prijs: tussen het half en één miljoen euro. Laat ons zeggen, zo'n 9.000 euro per kilogram. Voor iets wat het midden houdt tussen walvisbraaksel- of kak en in zijn geheel, onbewerkt, naar het schijnt niet eens lekker ruikt.

Hetzelfde kan trouwens worden gezegd van aoudh, het hars van de adelaarsboom door de boom aangemaakt als reactie op een schimmelinfectie, ook wel eens het 'hout der goden' genaamd. Het geurt een beetje naar een goed doorwerkte composthoop. Ook al

ingrediënt van een reeks duurdere parfums. Voor een kilootje kwaliteitshars betaal je al vlug tussen de 5.000 en 10.000 euro. Voor de beginner in natuurlijke geuren is er ook nog gedistilleerde rozenolie van de Rosa damascena. Voor 150 euro kan je al 5 ml pure olie kopen. Haute nature. Daar tegenover: de marktprijs van het wellicht meest verhandelde natuurproduct. Voor een vat ruwe olie (159 liter) betaal je op vandaag 30 euro.

Maar ik was dus nippend aan mijn thee in het koffiehuis op reis. Ik dwaalde door rooibosvelden in Zuid-Afrika, beklom blauwe bergen in Jamaica. Ik snoof de aroma's van pouchong uit China, wandelde door bergamotplantages in Bergamo in Italië. Snuisterend door de mijn fantasie opwekkende benamingen in de koffiegids en wellicht ook een beetje onder invloed van de bedwelmende euro's uit de parfumwereld botste ik op een vreemde naam: kopi luwak. Wat was er bijzonder aan deze koffie om een prijs van zo'n 500 euro per kilogram te verklaren?

Je moet het mij vergeven, maar ik moet het dus opnieuw over uitwerpselen hebben. De koffie met de naam kopi luwak wordt gemaakt van koffiebonen die door civetkatten uit Indonesië ('loewaks') werden opgegeten. In de darmen wordt het vrucht vlees verteerd en ondergaan de koffiebonen een eerste fermentatie. Nadat ze door de beestjes werden uitgescheiden worden ze gereinigd en geroosterd en daarmee maak je dan de duurste koffie ter wereld. Iets gelijkaardigs gebeurt er met Black Ivory koffie. In dit geval gaat het om koffiebonen die uit de uitwerpselen van olifanten worden gehaald.

De bramenplukker die zijn grasveld vol diamanten zag liggen heeft niemand bedrogen. De natuur is – letterlijk en figuurlijk –

goud waard. En voor iets met zo'n grote waarde moet zorg worden gedragen.

Ik bladerde even door mijn eigen geurgeheugen. Ik kon me een hele resem geuren herinneren en het daarbij horende gevoel oproepen. Zo kwam ik vanzelf ook nog een keer uit op de geur van de roos van Suzanne, wijlen mijn oudste en lieve buurvrouw. Voor haar woning stond er een rozelaar die ongeveer honderd jaar oud was. Elk voorjaar was het uitkijken naar de eerste bloeiende roos. Die zalige zoete geur droeg ettelijke meters ver. Ras onbekend. Toentertijd was dat nog niet belangrijk. En vaak, toen ik bij haar binnenliep, was er tijd voor een potje eenvoudige geurende koffie. Els, een mede-natuurpuntster, lukte het om de roos te enten en zo had ik ze voor enkele jaren in mijn tuin. Maar toen stierf Suzanne, en ... ook haar roos in mijn tuin begaf het. Haar huis werd gesloopt en samen met het huis verdween ook de roos. Maar nu ik hier weer over geuren zit na te denken, zit ik weer bij Suzanne thuis aan tafel. Onbetaalbaar was dat.

← Aquilaria boom met agarhout (donker): De stam wordt in contact met de lucht gebracht zodat de boom geïnfecteerd raakt door een schimmel. Als reactie maakt de boom het kostbare harsachtige agarhout aan.
© Blaise Droz

KOFFIEHUIS

het is waar mijn stad kraakt en uit zijn barsten druipt zoet was,

als de lucht waarop wij vliegen met maatwerk vleugels aangrijpbaar als verlangen op de drempel van het koffiehuis

Chineese pouchong, maangeplukte jasmijn, karkadé uit Soedan, citrusolie uit Bergamo, rood de bossen, blauw de bergen

van alle ideeën die ik daar liet varen is dit het mooist: er is geen thuiskomst nog zoeter dan deze reis

In Beeld

In Beeld" plukt voor deze jaargang seizoensgebonden foto's uit de rijkgevulde database van waarnemingen.be en het aanbod van onze regiofotografen. Heb jij zelf een beeld voor ons volgende zomernummer? Stuur het dan in zo groot mogelijke resolutie door naar klimop@natuurkoepel.be.

Lente, het seizoen van de bloemetjes en de bijtjes. Gele morgenster is wel degelijk een bloem, maar de bij op de foto is in werkelijkheid een zweefvlieg. Blind is hij al evenmin en een angel heeft hij ook niet. Zijn lookalike uiterlijk, een techniek die in de wetenschap mimicry genoemd wordt, beschermt hem tegen predatoren die liever niet gestoken worden door een angel. (Foto: Siegfried Desmet)

Ook al is het Icarusblauwtje geen zeldzaamheid, het blijft leuk om deze blauwe schoonheid voor de lens te krijgen. Door plat op de buik te gaan ontstond er een mooi contrast tussen de lucht en het groen van de grassen op de achtergrond, het ideale decor voor dit gewillig posierend mannetje. (Foto: Thijs Calu).

Altijd een kickmoment in onze boschme regio: oog in oog staan met een rode eekhoorn. Voor je het goed en wel beseft, klautert die rosse pluimstaart spiraalsgewijs een dikke stam omhoog om vervolgens van tak tot tak in de kruin te verdwijnen. Zolang er nog geen blaadjes aan de bomen staan, is het genieten van de capriolen van deze schattige acrobaten. (Foto: Luc Clarysse)

Lente

Oude loofbossen zijn niet alleen in de herfst en zomer een warm pallet van bruine en groene tinten. Ook in het voorjaar ontplooit er zich op de bodem een caleidoscoop van kleuren. Het begint met een tapijt van sneeuwvlokjes en sleutelbloemen, gevolgd door een wit deken van bosanemonen dat langzaam overspoeld wordt door een paarse golf van boshyacinten. (Foto: Nik Dooms)

Indrukwekkend mooi zijn deze vruchtbare stengels van de reuzenpaardenstaart met hun spokenaren. Deze zeldzame plantensoort is aan waterkanten terug te vinden, vooral op plekken met kalkhoudende kwel. Zoals hier in natuurgebied 't Schrijverke in Marke. Wist je trouwens dat de reuzenpaardenstaart één van de oudste plantensoorten op onze aardbol is? In het tijdperk van de dinosaurussen werden paardenstaarten tot 30 m hoog. Nu zijn ze met hun twee meter eerder aan de minuscule kant. (Foto: Griet Santy).

Dat vogels zaden en insecten eten, dat heb je ongetwijfeld al met je eigen ogen gezien. Maar dat ze ook nectar van bloesems lusten, dat beeld kennen we doorgaans alleen van kolibries. Dit beeld dat Francis vanuit de kijkhut van de Gavers nam, zul je dan ook maar zelden zien: een braamsluiper proeft van de zoete nectar van een sleedoornbloesem. Zoals de naam van het beestje doet vermoeden, moet je ook al veel geduld en geluk hebben om deze zangvogel in vol ornaat te zien. Enkel zijn harde ratelende zang verraaft stevast zijn aanwezigheid. (Foto: Francis Pattyn)

THIJS CALU

BETEKENIS AFKORTINGEN: EX. = EXEMPLAAR; KP = KOPPEL; M. = MAN-
NETJE; W. = WIJFJE; JUV. =
JUVENIEL OF JONG; NO
= TREK NAAR NOORD-
OOST; ZW = TREK NAAR
ZUIDWEST; R. = RICH-
TING, TP = TER PLAATSE.
DE LIGGING VAN DE TO-
PONIEMEN KAN PRECIJS
NAGEKEKEN WORDEN
OP **WWW.VWGZWV.
WAARNEMINGEN.
BE**. DE REGIO TELT OOK
EEN AANTAL ACTIEVE
TREKTELPOSTEN (BA-
VIKHOVE, DE GAVERS
(HARELBEKE) EN DE
GEITENBERG (KOOIGEM).
DE RESULTATEN VIND
JE TERUG OP **WWW.
TREKTELLEN.NL**.

➤ steltkluut - Harelbeke
© christiaan vandeputte

➔ drieteenstrandloper - De
Gavers
© Francis Pattyn

Vogels in onze streek

VOORJAAR 2015

De highlights van een seizoen vogels kijken in Zuid-West-Vlaanderen.

Dit artikel is een korte samenvatting van wat tijdens een seizoen werd gezien in onze streek. Het gaat hier enkel om zeldzaamheden of uitzonderlijke aantallen. De tekst heeft niet de ambitie volledig te zijn. Wie de volledige overzichten wil zien, kan terecht op ons eigen regioscherm van waarnemingen.be: **www.vwgzwv.waarnemingen.be**. Zet gerust ook jouw waarnemingen op die website. Zowel opmerkelijke gegevens als waarnemingen van algemene soorten zijn er welkom, van Aalscholver tot Zwarte Mees.

Op 16/4 werden vier w. **middelste zaagbek** gezien aan de Gaverplas (Harelbeke). Op 10/3 werd de eerste **zomertaling** opgemerkt, vanaf dan werden tot eind april verschillende ex. op verschillende plaatsen gezien. Op 2/4 zat een verzwakte **rotgans** met een stuk visnet om de hals op de Gaverplas. Op diezelfde plas was op 6/4 een w. **topper** aanwezig. Een adult zomerkleed (!) **roodhalsfuut** zat op 13/4 op de plas in Bergelen (Gullegem). Van 13/3 tot 3/6 pleisterden verschillende **krooneenden** op de Gaverplas (max.3 op 20/4).

Vanaf 13/2 werden regelmatig NO-overtrekkende of pleisterende **ooievaars** gemeld (max. 17 ex. op 21/4 over Harelbeke). **Kraanvogels** werden op 19/3 en 6/4 opgemerkt (resp. 1 ex NO over Zwevegem en 8 NO over

tussen 17/5 en 24/5). Tussen 7/4 en 22/5 werden vijf NO-overtrekkende **purperreigers** vastgesteld (in Heestert, Harelbeke en Heule (2 ex.)). Overtrekkende **zwarte ooievaars** werden gemeld op 7/4 en 6/5 (telkens 1 ex., resp. in Heestert en Sint-Denijs).

Tussen 30/3 en 26/4 werden in totaal een 75-tal pleisterende en doortrekkende dwergmeeuwen gezien (allen aan de Gavers, max. 34 pleisterend op 13/4). Opmerkelijk: op 1/4 vloog een adulte **drieteenmeeuw** enkele rondjes boven Bergelen, alvorens hoog r.W door te trekken. **Noordse sterns** trokken NO over de Gaverplas op 11/4 (3 ex.) en 9/5 (1 ex.). Op 28/4 werd een ex. tp gemeld. Op 31/5 scharrelden 2 pleisterende **witwangsterns** hun kostje bijeen boven diezelfde plas..

Op 12/4 en 11/5 trokken twee

Sint-Denijs/Heestert). Op 31/2 vlogen 2 **lepelaars** NO. Op 18/5 werd een ex. tp gezien in Gullegem. **Kleine Zilverreigers** werden gezien te Bergelen (2 ex. tp op 1/4), Harelbeke (1 ex.r.W op 13/4) en Outrijve (max. 2 ex.

rode vrouwen NO door over onze regio. Mogelijk eenzelfde pleisterend ex. werd een aantal keer waargenomen op 3/4 en 4/4 in de omgeving Kooigem/ Sint-Denijs. Tussen 9/3 en 25/5 werden een vijftal keer **havik** gemeld in de ruime omgeving Sint-Denijs/ Moen/ Kortrijk. Vijf **visarenden** trokken over de regio tussen 6/4 en 15/5, net als 13 **zwarte vrouwen** (5/4 - 13/5). Op 19/4 vloog een **velduil** over Kortrijk. Een w. **grauwe kiekendief** werd op 8/5 NO-overtrekkend gezien in Sint-Denijs. Op diezelfde plaats werd op 10/5 een m. tp vastgesteld.

Tussen 5/3 en 10/5 werden op verschillende plaatsen overtrekkende of pleisterende **kluten** vastgesteld (de Gavers (max. 30 tp op 1/4), Ledegem en Bissegem). Ook verschillende **kemphanen** deden de regio aan tussen 6/3 en 8/4 (max. 15 r. NO op 6/3 over de Gavers). 12 **bonte strandlopers** lieten zich opmerken tussen 13/3 en 11/4 (max. 6 r. NO op 11/4). Op 5,6 en 8/4 werd telkens een **zwarte ruiter** gezien (resp. in Gullegem, Heestert en de Gavers). Vijf **stelkluten** vertoefden in onze regio op 15 en 24/4 (2 ex. over de Gavers (15/4), 1 ex. tp aan de zandwinningsput in harelbeke (24/4) en een parend koppeltje aan het bekken Lange Munte (Kortrijk)). Op 21/4, 5/5 en 15/5 werd telkens een **bontbekplevier** waargenomen (Ledegem en de Gavers). Op 22/4 vloog een zilverplevier r. NO over de Gavers. Een **bosruiter** vloog diezelfde dag op aan het bekken Lange Munte. Dé spetters onder de stellopers waren dit voorjaar ongetwijfeld de twee **drieteenstrandlopers** die tussen 15 en 17/5 foerageerden aan de Gavers.

Zowel in Kortrijk, Sint-Denijs als Gullegem werden **goudvinken** waargenomen (allen in maart). Het ganse voorjaar werd regelmatig een **middelste bonte specht** gezien in Tiegem.

Op 24/04 werd ook een ex. gehoord in de Spitaalsbossen (Anzegem). Tussen 22/3 en 5/4 verbleef een **buidelmees** in het reservaat van de Gavers. Een viertal **geelgorzen** werden waargenomen in Sint-Denijs (telkens 1 ex. r. NO op 13/3 en 21/4). Een zingend ex. liet zich op 16 en 21/5 zien in Bellegem. In totaal werden tussen half maart en de eerste decade van april een zestal overtrekkende **geelgorzen** genoteerd te Heestert, Marke, Anzegem en Sint-Denijs. Tussen 23/3 en 1/5 werden doortrekkende of foeragerende **beflijsters** op verschillende plaatsen in de regio gemeld (max. 10 op 14/4 in Sint-Denijs). Op 9/4 trok een **sneeuwgorz** r. NO over Sint-Denijs. Een 10-tal zingende **nachtegalen** konden worden waargenomen op verschillende plaatsen tussen 13/4 en 17/5. Ook enkele **grauwe gorzen** lieten zich opmerken tussen 13/4 en 16/4 (te Moorsele, Helkijn en Sint-Denijs (max. 2 op 16/4)). Op 20/4 werd een **fluit** waargenomen in Tiegem. Een 8-tal **wielewalen** werden ofwel zingend/tp ofwel NO-overtrekkend gezien tussen 27/4 en 13/6. Op 27 en 28/4 zat een **draaihals** tp in Sint-Denijs. Op 28/4 werd ook een ander ex. waargenomen in Kortrijk. **Bonte Vliegenvangers** werden zowel in Vichte (1 m. op 28/4) als Sint-Denijs (op 4/5 en 8/5, telkens 1 ex.) gezien. Op 6/5 werd

een overvliegende hop genoteerd in Sint-Denijs. Op dezelfde plaats trok die dag een **roodkeelpieper** r. NO. Het voorjaar eindigde in stijl met een van de laatste aangekomen spetters dit voorjaar: heel wat vogelkijkers genoten van een uitbundig zingende m. **grote karekiet** in Waarmaarde (20/5 - 12/6). ■

waarnemers: zie www.vwgzwv.waarnemingen.be

vogelwerkgroep zuid-west-vlaanderen

djoni award 2015

zaterdag 25 juni 2016
in de Spikkerelle
Scheldelaan 6 in Avelgem

Programma

- 15:30 Ontvangst met koffie en taart
- 16:00 Wandeling Avelgemse Scheldemeersen
- 17:30 Receptie aangeboden door de vwg
- 18:30 Walking BBQ (ook vegetarisch)
- 20:00 Jaaroverzicht 'Vogels in onze regio - 2015' en verkiezing Djoni Award
- 20:30 Djoni Foto Award: fotowedstrijd
- 21:00 Gezellig samenzijn

(*) Graag vooraf inschrijven voor de bbq: volwassenen 15 euro, kinderen 10 euro. inschrijven bij Peter Callewaert (peter.callewaert@skynet.be) en overschrijven op BE50 7380 0311 3318 met vermelding van het aantal volwassenen en/of kinderen.

Het wedstrijdreglement kan opgevraagd worden bij ignas.robbe@gmail.com

djoni foto award

Steeds meer vogelkijkers gaan op pad met de fotolens en steken heel wat energie en tijd in het maken van goeie foto's. Dit willen we met de vwg belonen! Met de "djoni foto award" willen we de beste vogelfoto's van 2015 in de kijker zetten. Wil jij ook deelnemen? Lees dan snel het reglement.

Reglement djoni foto award (*):

- iedereen kan deelnemen met max. 3 foto's door die door te mailen naar ignas.robbe@gmail.com
- op de foto's moeten vogels of vogelkijkers in actie uit onze regio staan van het jaar 2015
- in de mail bij de foto's moeten je naam, datum en plaats vermeld staan, let op: NIET op de foto!
- uiterste datum van inzending: 1 juni 2016
- de prijs van de vakjury en de publieksjury worden bekend gemaakt op de djoni award van 25 juni.

(*) Het volledige reglement kan opgevraagd worden bij ignas.robbe@gmail.com

ERWIN DECOENE
WERKGROEP GEOLOGIE
EN LANDSCHAP

Spoorwegen hebben iets bijzonders

De eerste spoorwegbouwers hadden serieuze problemen. Ze moesten spoorlijnen bouwen door heuvels, moerassen en andere obstakels. De eerste stoomlocomotieven hadden ook maar weinig tractie. Te weinig om hellingen van meer dan enkele graden te overwinnen.

Bij een spoorlijn gaat het er natuurlijk om dat de treinen zo snel mogelijk en ongestoord door neerslag, grondwater, aardverschuivingen, enz... kunnen rijden. En natuurlijk, liefst ook nog langs de kortst mogelijke route.

Het antwoord van de eerste spoorwegingenieurs op die problemen was in de eerste plaats grondverzet. Het kwam er op neer dat ze een spoorlijn liefst zo ontwierpen dat er evenveel grond vrij kwam bij het graven van een spoorleuf door een heuvel als er nodig was om een aansluitende spoordijk aan te leggen. Grond is een goedkoop bouw materiaal zolang men geen al te steile hellingen bouwt en zorgt voor een adequate waterhuishouding. Zo zijn - eigenlijk enorm snel - gigantische spoorwegnetwerken gebouwd.

Laten we nu eens zo'n spoorlijn in detail bekijken. Foto's 1 & 2 zijn genomen op de brug over de spoorlijn Kortrijk-Moeskroen nabij de hondenzone van het Preshoekbos. De foto's zijn genomen op zondag 28 februari omstreeks 16u45, een zonnige,

heldere dag. De luchtfoto (2015, ontleend aan Geopunt) toont de locatie en de beeldhoek van foto's 1 & 2. Het zonlicht komt van links.

Foto 1 toont ons het zicht in noordelijke richting. Het spoor heeft net het station van Lauwe achter zich gelaten en maakt een lichte bocht. Links van de hoofdlijn zien we het (diesel-) vrachtspoor naar de LAR afsplitsen. Het vrachtspoor heeft duidelijk een grotere hellingsgraad dan het hoofdspoor. Het is dan ook veel recenter aangelegd in een tijd met betere diesellocomotieven. De sporen snijden zich steeds meer in, naarmate ze onze locatie naderen. Buiten de spoorzate zien we links in beeld helder belicht akkerland met op de achtergrond de bomenrij aan de zuidkant van de Bramier. Rechts in beeld zien we een boerderijgebouw en een oude fabriekschouw op de achtergrond. In de spoorzate zelf zien we van links naar rechts: een oostelijk afhellend talud tot aan het vrachtspoor. Vervolgens een klein westelijk hellend talud tot aan het dubbelspoor en een 2de klein, westelijk hellend talud van het dubbelspoor tot aan het niveau van het boerderijgebouw. Parallel aan de sporen zien we verschillende vegetatiestroken. Er zijn 3 rietstroken, 3 verbaamde stroken met opschietende bomen op de taluds. Links wordt de begroeiing van het talud nog door gras met opschietende bomen (o.a. okkernoten) gedomineerd. De vier randen van de ballast

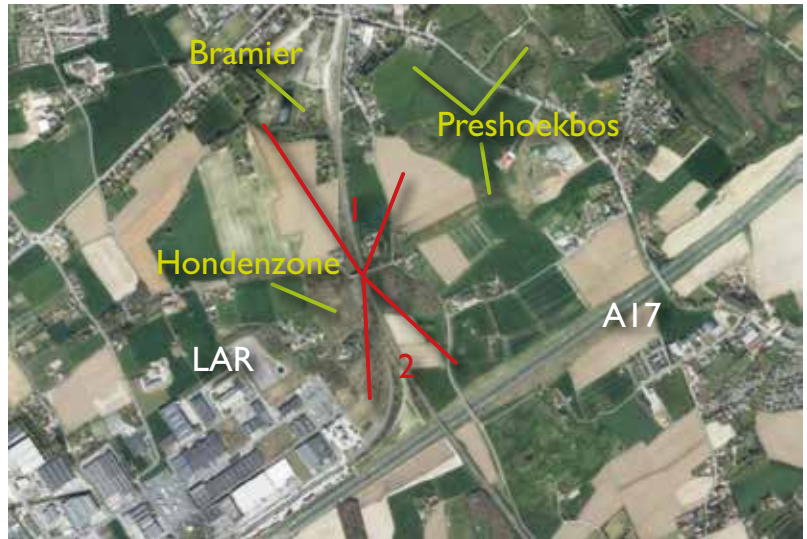
Een abiotische (milieu-)factor is een eigenschap van een terrein die mede bepaalt wat voor ecologische niches er lokaal kunnen ontstaan. Bijv. grondwaterstand bepaalt mede of er een moeras kan ontstaan. IJzerrijk of nitraatrijk grondwater bepaalt welke soorten moerasplanten er kunnen groeien. De hoeveelheid zonlicht bepaalt waar schaduwplanten zullen gedijen, enz....

onder de sporen zelf zijn onbegroeid. De spoorbeheerder houdt deze zone vrij van begroeiing om veiligheidsredenen. Helaas nog steeds met behulp van pesticiden.

Foto 2 toont een gelijkaardig beeld in zuidelijke richting. Op deze foto vallen de hoogteverschillen langs het spoor beter op. Het talud links (oostelijk) van het dubbelspoor is vrij steil – haast verticaal zelfs. Dat wijst er op dat de bodem daar hoogstwaarschijnlijk uit zandhoudend leem bestaat. Leem heeft de bijzondere eigenschap dat het vrijwel verticale wanden kan vormen zonder dat er direct gevaar voor verzakking of wegspoelen is. Het talud tussen het vrachtspoor en het dubbelspoor toont hier ook duidelijk dat de beschikbaarheid van grondwater verschilt van hoog naar laag. De bovenkant van het talud is eerder droog terwijl de voet van het talud duidelijk natter is gezien de rietopslag. We zien ook dat de westwaarts afhellende taluds 's avonds beduidend meer zon krijgen. Daar zit echter verandering in. De groeiende bosaanplant van de hondenzone zal zorgen voor toenemende beschaduwing.

Bij de aanleg van het spoor hebben de ingenieurs - onbedoeld - dus de abiotische[1] factoren in het landschap zo aangepast dat er een heleboel biologische niches zijn ontstaan langs het spoor. De grachten langs het spoor zorgen voor vochtige plekken. In en aan de voet van de taluds komt grondwaterkwel voor. De grindballast, steenkoolsintels en ander grof materiaal in de spoorbedding zorgen voor een goed gedraineerde zone evenwijdig aan de grachten. Uit het gebruikte materiaal spoelen minerale

voedingsstoffen (soms ook pollutanten) weg. Spoorzates vertonen ook een microklimaat t.o.v. het omliggende landschap. De verdeling van de zonneschijn over het jaar en de opwarming van de bodem verloopt er anders. Last but not least. Er komen bovendien betrekkelijk weinig mensen langs – spoorlopers weet je wel. Eigenlijk een perfect recept voor natuurontwikkeling ondanks het gebruik van pesticiden.

Op regelmatige afstanden langs het spoor vinden veel planten en dieren steeds gelijkaardige, gunstige condities terug. De passerende treinen zuigen zaden, sporen en kleine dieren omhoog zodat de verspreiding een stuk sneller en directer gaat dan op natuurlijke wijze het geval zou zijn. Het spoor fungeert dus als groene corridor[2] waarlangs planten en dieren zich verspreiden. Met de komende klimaatverandering zal het ons dan ook niet verbazen dat zuidelijke exoten gebruik maken van de gunstige omstandigheden langs het spoor om noordwaarts te verspreiden. Reizen per spoor anders bekeken of moest dat zijn: 'Met de trein reis je altijd een beetje, ook moeder natuur'.

De eikelmuis komt nog geregeld voor op terreinen langs het spoor. Het microklimaat, de gevarieerde biotopen, de beschutting en de soortenrijkdom aan prooidieren, notelaars en vruchtdragende struiken is natuurlijk gunstig.

PIET MISSIAEN

Inventarisatie in de Warande

Jaarlijks onderzoekt de plantenwerkgroep een groengebied uit onze regio, om alle planten, van de meest banale tot de meest zeldzame, op naam te brengen. Vorig jaar viel de keuze op de Warande. Dit 7,5 ha grote speeldomein aan de R8 op de grens tussen Heule en Kortrijk is rijk aan natuur. De variatie wordt verzekerd door de aanwezigheid van grasland, een natte zone met vijver en een bosje. Tijdens de inventarisaties in april en augustus 2015 stootten we er op meerdere uitzonderlijke planten. Navraag bij de stad Kortrijk leerde ons dat in mei en oktober 2012 meerdere zaadmengsels ingezaaid werden, elk aangepast aan de biotoop. Ook in het Kortrijkse Kennedybos werd een dergelijke praktijk toegepast. Wanneer men op deze manier de natuur een handje helpt, zijn er slechts een deel van de aangebrachte soorten die op termijn overblijven. Van de in totaal 151 waargenomen planten kwamen er toch 44 potentieel uit de zaadmengsels. De volgende selectie van 8 nemen we onder de loep.

1. Bosaardbei (*Fragaria vesca*)

Deze vertegenwoordiger van de rozenfamilie vinden we in bosranden. Eet gerust het lekkere vlees van de aardbei, die evenwel geen echte vrucht is. De kleine nootvruchtjes bevinden zich op het oppervlak van de vlezig geworden vruchtbodem. Om te begrijpen wat bovenstandige vruchtbeginsels zijn, kunnen we dus gerust bosaardbei als schoolvoorbeeld nemen. Ze verspreidt zich via uitlopers.

Foto's: © Bioweb

2. Gewoon barbarakruid (*Barbarea vulgaris*)

Bij kruisbloemigen tellen we 4 kroonbladeren en noemen we de vruchten hauwtjes. Deze middelgrote soort heeft lange en smalle afstaande hauwtjes, bovenaan bezet met een korte snavel. De heldergele bloemen kunnen we bewonderen op vochtige plaatsen.

3. Viltige basterdwederik (*Epilobium parviflorum*)

Het geslacht basterdwederik behoort tot de teunisbloemfamilie. Om de verschillende soorten binnen dit geslacht te onderscheiden, bekijken we de bloemen. Zoals de wetenschappelijke naam het aangeeft, zijn ze bij deze soort klein. De 4 stempels staan uitgespreid als een kruis en niet knotsvormig samengedrukt. De Nederlandse naam wijst dan weer op de behaarde bladeren en stengel. Hij gedijt op zeer voedselrijke grond aan waterkanten.

4. Groot kaasjeskruid (*Malva sylvestris*)

De naam van het geslacht is in dit geval gelijk aan de naam van de familie: kaasjeskruidfamilie. De vorm van de vrucht lijkt immers op die van een kaasbol. Groot kaasjeskruid kan tot 120 cm hoog worden en heeft bladeren die lijken op die van klimop. Let op de donkere strepen in de paarsrode bloemen. Het houdt van warme plaatsen in wegganten.

5. Zwarte nachtschade (*Solanum nigrum*)

De nachtschadefamilie is de gifplantenfamilie bij uitstek. Ook de Zwarte nachtschade is giftig, maar bijlange niet zo erg als familiegenoot Wolfskers. Paradoxaal genoeg behoren de aardappel en de tomaat, die wij als dagelijks voedsel nuttigen, ook tot deze familie, maar wij eten de plantendelen die geen gif bevatten.

Deze soort is eenjarig en voelt zich goed op stikstofrijke, omgewoelde grond.

6. Zwarte toorts (*Verbascum nigrum*)

Binnen de helmkruidfamilie is er het geslacht toorts, dat uit forse, kaarsvormige planten bestaat. De zwarte toorts kan tot 120 cm hoog worden. De bloeiwijze is aarvormig. De gele bloemen bevatten een rode keelvlak en paarse meeldraden. Deze plant houdt van een plaatsje in de zon op een zandige bodem.

7. Varkensgras (*Polygonum aviculare*)

Deze plant is helemaal geen gras, maar een vertegenwoordiger van de duizendknoopfamilie. Boven elk blad vinden we bij deze familie stengelomvattende steunblaadjes, die vergroeid zijn tot een "tuitje". Verder zijn aarvormige bloeiwijzen aan de stengeluiteinden de regel, zoals bij perzikkruid. Varkensgras vormt hierop een uitzondering: de bloemen zijn verspreid in de bladoksels. Deze sterk vertakte plant is zeer algemeen op kaal terrein.

8. Maarts viooltje (*Viola odorata*)

Viooltjes hebben tweezijdig symmetrische bloemen, die voorzien zijn van een nectar bevattend spoor. Bij Maarts

viooltje zijn ze violet met een lichtpaars spoor. Een gewone stengel ontbreekt. Uit de bladrozet ontspringen wel lange bloemstelen. De wetenschappelijke soortnaam "odorata" verwijst naar de aangename geur, die ontbreekt bij andere viooltjes. We vinden het maarts viooltje in bossen, waar het zich verspreidt via ondergrondse uitlopers.

CHRISTINE HANSSENS

Op zoek naar slijmzwammen

Normalerweise doen zwammen ons denken aan paddenstoelen met steel en hoed, ze bezitten plaatjes op de onderzijde, soms kunnen het buisjes zijn of stekels. We kennen eveneens consolevormende zwammen met een onderzijde die glad is maar ook voorzien kan zijn van buisjes of plaatjes. Andere zwammen, hierbij denk ik aan de stuifzwammen, zijn min of meer bolvormig en nog andere bekervormig.

Héél afwijkend zijn de slijmzwammen. Ze zijn niet opgebouwd uit zwamdraden maar zien er in een bepaald stadium uit als een slijmerige massa, plasmodium. Dit is een ganse kolonie minuscuul kleine, wezentjes. Met de microscoop bekeken lijken het eencellige diertjes: amoeben of zweepdiertjes. Ze kunnen zich verplaatsen en vormen ten slotte vruchtlichamen, waarin sporen gevormd worden. Geen enkel van de hierboven vermelde "echte zwammen" vormt een plasmodium. **Slijmzwammen vormen wel sporen!**

De ontwikkeling van een slijmzwam start met een opvallende slijmerige massa van enige cm (afb. 1), deze is wit, geel of rozig. Ze evolueert tamelijk vlug tot een kolonie "mini-wezentjes" die sporen vormen.

1

2

3

4

5

6

Best gekend is de **bloedweizwam of gewone boomwrat** (*Lycogala epidendrum*), het plasmodium is er afgeplat en vermiljoen- tot intens rood. Dit evolueert tot kleinere groepen van tamelijk grote roze, min of meer bolvormige lichaampjes (afb.1). Diameter: ongeveer 0,5 cm. Ze worden bruinig tot donkergrijs bij het verouderen (afb.2). Op

dat moment barsten ze en de sporen komen vrij. De gewone boomwrat is regelmatig te zien op ontschorst hout van allerhande soorten bomen. Ook een goed gekende is **heksenboter** (*Fuligo septica*) (afb.3). Zijn plasmodium is een opvallende gele slijmmassa die vaak voorzien is van een kruispoor. Voor de bruine weglak is dit lekker voedsel. Bij

zijn verdere ontwikkeling vormt heksenboter sporen, dan wordt haar oppervlak onregelmatig en voorzien van een ruwe maar broze korst.

Een andere gemakkelijk te herkennen soort is het zilveren boomkussen (*Enteridium lycoperdon*) (afb.4). Afbeelding 5 stelt een groepje **ijsvingertjes** voor (*Ceratiomyxa fruticulosa*). Ze

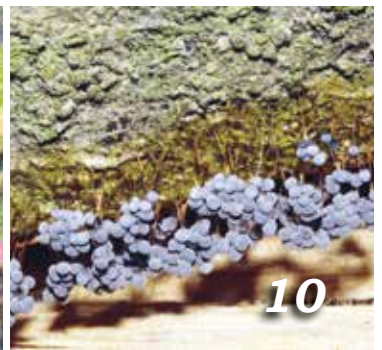
vormen dicht opeengepakte prachtig witte knotsjes van 0,5 cm. Het zijn de enige slijmzwammetjes van bij ons die sporen op de buitenzijde vormen. Wie regelmatig gaat wandelen in de natuur zal dit jaar reeds witte tot grijzige isomo-achtige slierten waargenomen hebben, die verschillende cm lang zijn. Eerst zijn ze zacht en ietwat slijmerig. Geleidelijk wordt hun buitenzijde hard zodat de naam **groot kalkschuim** (*Mucillago crustacea*) (afb.6) er zeer goed bij past. Bij het verouderen verdwijnt de korst en blijft een donkergrijs sporenpoeder over. Een andere soort is het **loodkleurig netplaatje** (*Dictydiaethalium plumbeum*) (afb.7), dat af en toe op dood hout te vinden is. Zijn ontwikkeling start als een intens roze-rode slijmerige, maar toch gestructureerde massa. Deze vlek wordt zilvergrijs, met op de bovenzijde heel veel zeshoekige plaatjes. Op elke hoek zit een steeltje waarmee het zwammetje vastgehecht is aan het substraat.

Hieronder volgen nog enige slijmzwammetjes die regelmatig bij ons voorkomen: het **lang netwatje** (*Arcyria obvetata*) (afb.8). Deze soort vormt trossen van 1,5 cm lange licht-gele tot geel-bruine slierten. Ieder sliertje zit met een dun steeltje vast op een mini-bekertje. Om ze te vinden moet je wel gaan zoeken op stronken en afgevalen takken, meestal van beuk.

Het **worstnetwatje** (*Arcyria stipitata*) (afb.9) vormt soms grote groepen "mini-worstjes". Het **troskalknetje** (*Badhamia utricularis*) (afb.10) werd ooit aangetroffen in het Gaverdomein te Harelbeke. Het leek wel of een ganse groep "mini-druiventrosjes" op de vrije onderzijde van een liggende Populier groeide. Prachtig! Het **roodbruin netpluimpje** (*Stemonitis axifera*) (afb.11) vormt dichte groepjes van 1 à 2 cm lange knotsjes. In jonge toestand zijn deze roestbruin en rechtop staand op een glanzend zwart steeltje. Bij het verouderen

buigen ze over, terwijl ze roodbruin worden. Bij ons komen ook 14 soorten draadwatjes voor. Volwassen exemplaarjes vormen meestal grote groepen mini-bolletjes met een draderige inhoud. Het **gezellig draadwatje** (*Trichia scabra*) (afb.12) is een van de meest voorkomende. Ook een opvallende soort is het **opensplijtend kalkkopje** (*Physarum bivalve*) (afb.13). Het **samengedrukt kalkkopje** (*Physarum compressum*) (afb.14) bezit meestal een kort steeltje, maar het kan ook zittend zijn.

In Vlaanderen werden al meer dan 230 verschillende soorten slijmzwammetjes gevonden. Omdat veel van hen klein zijn en voorkomen op rottend hout of afgestorven bladeren, vallen ze niet op. Een voordeel: ze vormen meestal groepen van een groot aantal exemplaren. Ga maar eens zoeken naar slijmzwammetjes: 'k durf wedden dat je er enthousiast voor wordt!!!

STADSBADER

INFRA

BOUW

MILIEU

Stadsbader bouwt mee aan een duurzame toekomst

In Sint-Eloois-Vijve bouwde Stadsbader een gloednieuw winkelcentrum volgens de BREEAM regelgeving. De site behaalde daarmee het 'Very Good-label'.

BREEAM beoordeelt de **duurzaamheid van gebouwen in ontwerp, uitvoering en gebruik.**

Daarnaast investeert Stadsbader volop in een energiezuinig wagen- en machinepark, uitgerust met motoren die voldoen aan de strengste emissienormen.

Foto: Redevo Sint-Eloois-Vijve

Masschelein
golf / park / tuinmachines

Keiweg 121/A - 8551 Zwevegem
www.masscheleinbvba.be
info@masscheleinbvba.be

STIHL

VIKING

De Avelgemse Scheldemeersen van Oost naar West

Afstand: 1: Blauwe wandeling (van 1 tot 12): 12,5 km

2: Blauworanje wandeling (korte versie van 1 tot 8, dan via de Prairie naar 12): 6 km

Daarnaast is er ook nog een variant voorzien recht door de Scheldemeersen (enkel bij droog weer) - de blauwgroene wandeling.

Verharding: Afwisselend verhard en onverharde

wegen. Honden aan de leiband.

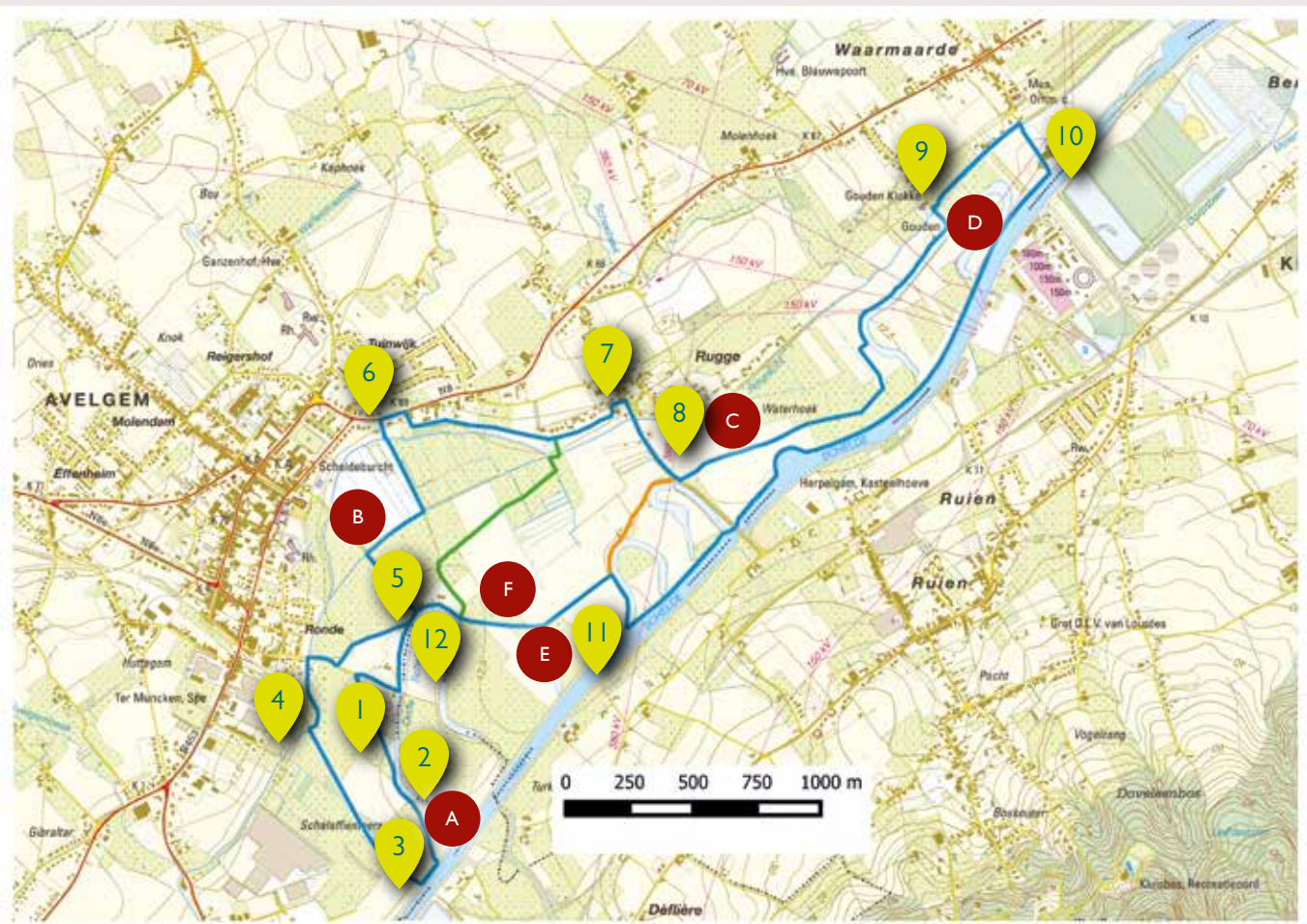
Start: Meerstraat 43 (bedrijf Pattijne-Duprez). Hier is een ruime parking voorzien.

Bereikbaarheid: NMBS: trein tot in Kortrijk, van daaruit buslijn 91 en 92, Bushalte Avelgem station + 10 min. stappen via de Meerstraat.

Fietsknooppunt: Vlakbij fietsknooppunt 9.

JEAN-PIERRE
CHRISTIAENS

1. We starten ter hoogte van de Meerstraat 43 (Bedrijf Pattijne-Duprez) met parkeergelegenheid. Iets verderop naar de Schelde toe komen we aan de 'coupure Deweer'. Langs een poort betreden we het domein van Natuurpunt Avelgem. Links is het natuurklasje. We volgen rechts de oude Scheldearm met zijn waterlelies, gele plomp, kuifeend en ijsvogel, richting de Schelde.

2. Eenmaal buiten het domein (met een draaiport) vinden we links van de weg plas-drassituaties met weiland, aangelegd tijdens het recente natuurinrichtingsproject en goed voor watervogels, amfibieën en steltlopers. Op het einde van die aardeweg begeven we ons rechts naar de nieuw aangelegde fiets- en wandelbrug.

3. Rechts hiervan beklimmen we de Oude spoorwegberm 'de Trimaarzate'. De spoorweglijn Kortrijk-Ronse-Bergen werd geopend in 1869, voornamelijk in functie van de pendelarbeid naar het Waalse steenkoolbekken. We volgen de laatste 800m van de spoorwegbedding, een uitzonderlijk biotoop met achter ons een verassend mooi, verhoogd, uitzicht op de Schelde en de achterliggende Kluisberg. Aan de oude spoorwegbrug ligt er links een geboortebos in wat er nog rest van de door de industrie gestolen 'Schalaffiemeersen'.

Vorig jaar was er een uniek broedgeval van de grote karekiet in de Avelgemse Scheldemeersen
© Francis Pattyn

4. Over de brug nemen we de trap rechts en volgen we de Rijt tot aan de Meersstraat. Volg de Meersstraat naar rechts en ga even verder links de Harentstraat in tot aan de Scheldelaan (bed and breakfast 'De Karekiet').

5. Volg de Scheldelaan naar links tot aan de volgende Rijtbrug. Neem het onverhard pad rechts voorbij de brug, langs de Rijt tot aan de Kareelovenstraat.
Een kareelsteen is een volle, uit klei gebakken steen, die gebakken werd in open lucht in veldovens. Tussen de ongebakken stenen ('rauwe brieken') werden met kolen opgevulde stookkanalen voorzien. Eenmaal er voldoende vuur was werden er tot zes lagen in klei gevormde stenen opgelegd. Die stapel werd dan afgesloten met oude stenen en dicht gemetst met klei. Zo'n veldoven werd dan dagelijks verder opgebouwd tot een hoogte van zes meter. De temperatuur liep er op tot boven de 1000°C en het bakproces duurde een 10-tal dagen.
Volg de Kareelovenstraat links tot aan de Oudenaardsesteenweg.

6. Aan de Oudenaardsesteenweg ('N8') ga je naar rechts, na 50 m sla je het kleine straatje rechts in.
Voor je ligt 'het Elzenbroek'; een ruigte met goed ontwikkelde kruiden- en struiklagen. Ook dit is een gemeentelijke geboorteaanplant. Volg nu verder de Ruggenkouterweg, een mooi voorbeeld van wat een trage weg betekenen kan, een rustige, veilige en korte verbinding tussen Avelgem centrum en Rugge centrum. Volg die onverharde Ruggenkouterweg tot voorbij het essenbosje 'Ter Elst' aan je rechterzijde.

7. De Ruggenkouterweg eindigt aan de Ruggestraat met links café de 'Meerschblomme'.
Recht voor je aan de overkant van de Ruggestraat bevindt zich de Waterhoek, bekend door het werk van Stijn Streuvels 'De teleurgang van de Waterhoek'. De Avelgemse Ruggewijk, een eeuwenlang onafhankelijk en geïsoleerd

eiland in Avelgem dat inmenging door vreemden niet duldde, werd door de werken aan de Scheldebrug, de verbinding met het Oost-Vlaamse Ruin, danig in zijn dagelijkse leven gestoord. Wie wil kan hier als extra lus de wandeling 'Wandelen tussen de Bergkouter en de Ruggemeersen' doen. Deze wandeling heeft Frans De Leersnijder beschreven in het lentenummer van Klimop in 2015.
We volgen naar rechts de Ruggestraat richting Scheldebrug, namelijk De Mirabrug.

8. Voor de Scheldebrug, ter hoogte van de Ronnemontstraat begeven we ons links in het meersengebied de Ruggemeersen. Dit gebied is net als de Scheldemeersen) goed voor een unieke vegetatie. Een open landschap, oorspronkelijk sterk gevoed door grondwater, gekenmerkt door vele kleine landschapselementen, knotwilgen, bomenrijen... Knotwilgen zijn uit de Scheldevaai niet weg te denken. Ze sieren het landschap en bieden door hun vele natuurlijke holtes een ideale broedplaats aan vogels zoals holenduif en steenuil.
Aan je linkerhand heb je zicht op 'de Rijt'. De Rijt die oorspronkelijk in de 9e en 10e eeuw 'de Rugge' heette, gaf daar ook zijn naam aan de langs liggende meersen 'de Ruggemeersen'. Rechts hebben we een uitzonderlijk zicht op de Kluisberg die in oostelijke richting overloopt naar Tiegemberg.
We wandelen links van de Waarmaarde- coupure tot aan de Trappelstraat. Die oude Scheldearm is eigendom van het Agentschap Natuur en Bos met als doel ze in haar oorspronkelijke staat te herstellen en te bewaren als waardevol natuurreervaat. Het afgesloten middengedeelte wordt bevestigd door een lokale visclub en de overige delen zijn ingericht voor natuurontwikkeling (o.a. moeras, rietkragen). De noordelijke arm is een snoek-rietvoortype, bijzonder visrijk en omvat gevarieerde waterflora. Verschillende soorten vogels, libellen en vlinders vinden hier hun perfecte biotoop. Het gebied lokte vorig jaar een zeldzame grote karekiet. Er bestaat een kleine kans dat de soort er zelfs gebroed heeft.

9. We zetten onze weg verder langs de Rijtgrachtstraat en iets verder rechts langs de geplaveide trage weg richting OLV-Geboorte kerk van Waarmaarde.
Deze kerk wordt ook wel 'het kathedraaltje van de Scheldestreek' genoemd. Het is één van de merkwaardigste kerken van de streek omdat ze bestaat uit 2 beuken. De kerk is beschermd als monument (KB- 20/02/1939). Van deze 13e-eeuwse romaanse kerk zijn onder meer het zuidelijke transept en de onderbouw van de vierkante vieringtoren bewaard. Andere delen zijn gotisch. In het interieur bevinden zich een communiebank en een preekstoel uit 1634. Karel Lateur, de broer van Stijn Streuvels beeldhouwde rond 1900 de arduinen calvarie buiten de kerk. De kerk heeft geleden in de meidagen van 1940. Op het kerkhof en langs de kouterrug hadden Engelse militairen zich ingegraven, om de oprukkende Duitsers te beletten de Schelde over te steken. In de kerkhofmuur werden schietbressen geslagen en de oeververbinding werd stuk geschoten. De aanvallers legden een noodbrug. Er werd zwaar geschoten in de dorpskern. De Britse gesneuvelden liggen op het kerkhof begraven. Na de oorlog werd het spitse torendak door een stompere bedekking vervangen. Door oorlogsschade van WO I en II, had de kerk nood aan vele herstelling- en opbouwwerken.

A. In dit weiland werd een plas-draszone aangemegd

B. Zicht op de Rijt

C. De centrale van Ruien. Let op het bordje met kenteken doorlopende straat

D. De Waarmaarde coupure werd in haar oorspronkelijke staat hersteld

E. De Vuile coupure met op de achtergrond de Kluisberg

F. De Vuile coupure met op de achtergrond de kerk van Avelgem

Foto's: ©Jean-Pierre Christiaens

10. Vanuit de OLV-sstraat gaan we zuidelijk naar de Scheldeoever die we rechts volgen richting Avelgem. Voorbij de brug ligt rechts 'de Mira- coupure'. Het Natuurinrichtingsproject West-Vlaamse Scheldemeersen heeft het uitzicht van de hier oorspronkelijk 2-delige genoemde 'Bekaert- coupure' grondig gewijzigd. Deze werd omgevormd tot één geheel wat op termijn meer kansen biedt voor een betere waterkwaliteit en dus waterleven. Samen met de gelukkige aankoop van het binnengebied van de meander werd er een schiereiland gevormd met riet -en diverse nat/droge ruigtes.

11. Een 100-meter voorbij 'de Mira- coupure' volgen we rechts het pad langs 'de Prairie- coupure' tot aan de Ronnemont die we links verder volgen tot aan het bed and breakfast 'De Karekiet'. Onderweg komen we links van de weg beneden het grasland 'de Vuile- coupure' tegen. Deze deed na het rechtekken van de Schelde dienst als stortplaats. De helft geraakte opgevuld, werd nadien met aarde bedekt en als weiland gebruikt. In samenspraak met de VLM en gelet op de hoge opruimingskosten werd hieraan weinig gewijzigd tijdens de uitvoering van het natuurinrichtingsproject.

12. Voorbij de Karekiet volgen we links de coupure ter hoogte van Café 'Het Zakske'. Aan het einde van deze coupure komen we voorbij een draaiport terug op een asfaltweg die we rechts volgen naar de parking Patijne-Duprez.

Kortere variante (oranje)

Aan 8. We gaan nu rechts de Ronnemontstraat binnen, langs de Mira-coupure, naar de vroegere Prairie toe. We zetten onze wandeling verder tot aan het beginpunt.

Variante recht door de Scheldemeersen - enkel bij droog weer (groen)

Start bij 1 en ga rechtstreeks naar 12.

Aan 12. We volgen de Ronnemont en draaien links de Kareelovenstraat in. Enkele honderden meters verder in de Kareelovenstraat gaan we rechts op een grazige weg de meersen in. We komen aan een weidepoort met doorgang voor wandelaars en gaan recht door de weide. Opgelet: bij nat weer is deze plek vrijwel ontoegankelijk. Tenslotte bereiken we een sloot die we over een smal brugje oversteken. We volgen links de sloot tot aan de Rijtgracht die we naar rechts volgen tot aan een betonnen brug. We steken de Rijt over en gaan recht door langs het Bosje Ter Elst tot aan de Ruggelouterweg. We komen aan tussen nummer 6 en 7 op de kaart en vervolgen rechts verder de wandeling naar de Ruggestraat toe.

Met dank aan wijlen Frans Dejonghe die ons voor dergelijke wandelingen de passie leerde kennen. Frans, we zullen doorgaan.

ROELAND LIBEER

■ Soortjes in de kijker

Een jaar rond speuren naar kriebelbeestjes brengt soms wel eens een leuke verrassing. Nu eens is het een zeldzaam beestje, dan weer een heel fraai getekend exemplaar en af en toe eentje met een speciaal weetje er bij.

In deze Klimop stel ik een aantal van deze wat minder gekende juweeltjes voor die in de periode april-juni geobserveerd zijn. Daar dit heel insectenrijke maanden zijn konden hier natuurlijk nog vele andere beestjes aan bod gekomen zijn.

Voorjaarskortvleugelmot (Kleiputten Kortrijk)

Net zoals in de winter (zie vorige Klimop) is er in het voorjaar nog een nachtvindersoort aan te treffen waarvan de vrouwtjes verkorte en niet meer functionele vleugels hebben. Feromonen worden verspreid om de mannetjes te lokken.

Xanthostigma xanthostigma, een kameelhalsvlieg (Kennedybos Kortrijk)

Een vertegenwoordiger uit een soortengroep die niet zo vaak aangetroffen worden. De kameelhalsvliegen, die hun naam danken aan de lange 'nek', zijn geen echte vliegen maar vormen een eigen insectenorde. Het is een van de weinige insectengroepen waarvan er in de soortenrijke tropen geen (of toch heel weinig) vertegenwoordigers zijn.

Egeltje, *Hispa atra* (Preshoekbos)

Dit kleine kevertje behoort tot de bladhaantjes en valt vooral op door zijn vele stekels waaraan het zijn Nederlandse naam aan ontleent. Het is een bladminerend kevertje, dat gangen maakt in verschillende grassoorten en daar zijn eitjes deponeert.

Gewone wolzwever en Gewone langhoornbij (Orveytbos)

Als je vroeg in het voorjaar rondloopt in het Orveytbos, en goed uitkijkt, dan kan je de Gewone wolzwever niet missen. Het is een algemene, sterk behaarde vlieg uit de familie van de wolzwevers. Deze beharing doet hem wat op een hommel gelijken (mimicry: het verschijnsel dat ongevaarlijke soorten op minder onschuldige soorten lijken). Met een heel snelle vleugelslag hangt hij vaak stil boven zonbeschenen oplopende kantjes.

Hoewel de naam anders laat vermoeden, is de gewone langhoornbij, helemaal niet zo algemeen. In tegendeel. De exemplaren in het Orveytbos zijn de enige waargenomen in onze provincie. Daar ik ze twee jaar na elkaar vond mogen we aannemen dat er een populatie gevestigd is in het Orveytbos.

Breedgeringde muggenwants (eigen tuin, Wevelgem)

Dit is zo'n soortje waar je heel gericht naar op zoek moet. Je leest, 's winters in je boeken, dat dit een wantsje is dat aangetroffen wordt in spinnenwebben in kippenhokken en schuurtjes. Toevallig heb ik een kippenhok met voldoende spinnenwebben en dagelijks, bij het kippenvoederen, nakijken levert dan uiteindelijk resultaat. Moet dus wel een soort zijn die op meerdere plaatsen aan te treffen is.

Dit kleine, staafvormige wantsje, is heel speciaal aangepast om te kunnen lopen op de draden van het spinnenweb en zo kan het profiteren van de prooien van de spin. Deze worden met de steeksnuut letterlijk leeggezogen.

Struiksprinkhaan en Zesvlekprachtblindwants (Orveytbos)

Soms heb je het geluk om 2 diertjes samen op de foto te krijgen. Hier zaten een nimf van de struiksprinkhaan, gekenmerkt door de vele zwarte stipjes, en een imago (volwassen exemplaar) van de zesvlekprachtblindwants (te lang voor Scrabble) samen te poseren.

Dyroderes umbraculatus (Marionetten)

Een wantsensoort die nog maar zo'n 10 jaar gevonden wordt in België maar die zich ondertussen sterk heeft uitgebreid. In onze regio ondertussen al gevonden in Waregem, Vichte, Bergelen, de Kleiputten in Kortrijk, Orveytbos, Preshoekbos... Een soort die meer noordelijk is opgeschoven met de opwarming van het klimaat.

Distelboktor en Agapanthia cardui (Vaarttaluds Moen)

De distelboktor (*Agapanthia villosa*) is een heel algemene en prachtige boktor die je gemakkelijk kunt vinden als je in mei en juni de distels afspeurt. De lange, geringelde antennes maken dit beestje onmiskenbaar.

Uit het zelfde geslacht maar heel wat zeldzamer is *Agapanthia cardui*. Zeldzaam genoeg om nog geen Nederlandse naam te krijgen en in het donkerrood vermeld te worden op waarnemingen.be. Dit, iets kleinere maar ook wel prachtige, boktorretje is in onze regio alleen maar gevonden aan de vaarttaluds in Moen.

Jouw
advertentie
hier?

Contacteer
info@natuurkoopel.be

PUBLICATIES

Inverde webshop publicaties

- ✓ kwaliteitsvolle publicaties over bos-, groen- en natuurbeheer
- ✓ voor professionals en amateur natuurliefhebbers
- ✓ snelle levering
- ✓ veilig betalen

www.inverde-shop.be

inverde
forum voor groenexpertise

Inverde: forum voor groenexpertise | Koning Albert II-laan 20 bus 22 | 1000 Brussel • info@inverde.be • www.inverde.be

Optiek Van Ommeslaeghe
Nederstraat 20
9700 Oudenaarde
T +32 (0)55 31 18 01
info@natuurkijkers.be
www.natuurkijkers.be

natuurkijkers.be
oog in oog
met de natuur

Dé speciaalzaak voor al uw optische instrumenten:
Verrekijkers, telescopen, sterrenkijkers, microscopen, loupes, ...
Demonstraties op aanvraag

natuurkijkers.be is een merknaam van Optiek Van Ommeslaeghe

N.V. HOUTMAGAZIJN
Verdonckt

Bouwen of verbouwen? **Sterk in hout en meer...**

Ontdek ons ruim aanbod gecertificeerd hout
in constructiehout en tropisch hardhout.

PEFC®: Vuren, Grenen, Western Red Ceder, Douglas

FSC®: Padoek, Massaranduba, Tali, Afrormosia

Doorniksesteenweg 202 • 8580 Avelgem • Tel. 056 64 40 42
www.houtmagazijnverdonckt.be • www.outdoorwoodconcepts.be

Heidelieveheersbeestje (Preshoekbos)

Heide hebben we niet in onze regio en toen ik in 2010 mijn eerste exemplaar vond in de Groene Long in Kuurne ging er in 'waaw' op in de insecten-werkgroep.

Inmiddels heb ik meerdere vindplaatsen en denk ik dat het soortje vaak over het hoofd gezien wordt. Volgens mij is het belangrijk om naar het heidelieveheersbeestje uit te kijken net voor alle struiken overvloedig in blad staan. Zo gaat de aandacht wat meer naar de stammen waar het beestje zich vaak in kleine holtes en kiertjes ophoudt.

Pinksterbloemlangsprietmot (Bergelen)

Mei is traditioneel op zoek gaan naar het schattige, fotogenieke oranjetipje (dagvlinder) dat pinksterbloem als een van zijn waardplanten heeft.

Op hetzelfde moment kan je echter ook de dagactieve nachtvlinder, pinksterbloemlangsprietmot, op zijn waardplant aantreffen. Voor mij alvast even fotogeniek.

Penseelkever (Bergelen)

Deze harige kever is het logo van onze insectenwerkgroep en ieder voorjaar doet het deugd

om dit prachtig diertje weer te mogen ontdekken. Kon niet ontbreken in dit overzichtje.

Cursus Lieveheersbeestjes

Zaterdag 4 juni 2016

Iedereen kent wel die mooi gestipte lieveheersbeestjes. Maar hoe leven deze kevers precies? Hoe herkennen we de verschillende soorten? En hoe schadelijk zijn die exotische soorten nu eigenlijk? Roeland Libeer van de Insectenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen leert er ons deze voormiddag alles over. Tijdens de aansluitende insectenwandeling in de Gaverbeekse meersen besteden we speciaal aandacht aan onze hemelbeestjes.

Theorie: Biologielaokaal van het Heilig hartcollege, Stationsstraat 85, Waregem (ingang biologielaokaal via Processiestraat)
Excursie: Gaverbeekse meersen (start aan Slekkeput 5, RWZI Waregem)

Programma:

10-12u	theorie
12-14u	lunch (zelf mee te brengen)
14-16u	excursie

De cursus en excursie zijn gratis maar wel graag vooraf een seintje:
frederic.piesschaert@hotmail.com of 0472 52 59 74
Je kan ook opteren om alleen voor de excursie aan te sluiten

Foto's: Roeland Libeer

Update

Dit jaar ging de Nieuwjaarswandeling van Natuurpunt Waregem door te Ooigem. We verwelkomden zo'n 58 personen. We verzamelden aan de kerk van Ooigem vanwaar Patrick ons door het drassige Ooigembos leidde en langs de oude Leicarmen van Bavikhove en het Munkenhof.

Veel waarnemingen waren er niet te rapen, maar we konden wel genieten van schitterende zichten op beide oude Leicarmen. We schudden de lange regenperiode van ons af genoten van het eerste lentezonnetje. Na de wandeling werd er geklonken op het nieuwe jaar in taverne De Meander te Ooigem.

De multimediapresentatie over de Baltische Staten waarbij Patrick en Geert over hun fietsavontuur in de Baltische Staten verhaalden, kon op veel bijval rekenen. Niet minder dan 120 personen waren aanwezig. Ze fietsten zo'n 1.000 km door de natuurgebieden van de Baltische Staten. Voor zij die er niet bij konden zijn op het Gaverke: op 7 mei organiseren we in zaal De Linde te Sint-Eloois-Vijve (Koekoekstraat 26) een tweede voorstelling. Meer info op de facebookpagina of de webpagina van Natuurpunt Waregem.

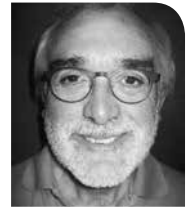
VAN UITSTEL KOMT GEEN AFSTEL... OF

"Instant Recyclage"

Noodgedwongen (door de hevige regenval) werden de beheerswerken van 30 januari in extremis afgelast. Een nieuwe datum werd afgesproken en met uitstel van 4 weken zijn de wilgen langs ons reservaat "De Oude Spoorwegberm" toch geknot. Een 10-tal aanwezigen zette de wilgen achter de parking van het ziekenhuis opnieuw kort. Van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om over de gracht langs de sporen een brug te bouwen naar de Vlinderweide. Dit technisch hoogstandje brengt de Vlinderweide van het ziekenhuis dichterbij ons reservaat. Tijd nu om onze Vlinderweide – al in beheer sinds 1992 - in ere te herstellen. Voel je je geroepen om deel te nemen aan onze beheerswerken of om deel uit te maken van ons bestuur, aarzel niet en contacteer een van onze bestuursleden.

Foto's: © Geert Taelman

ERIK COOMAN

Natuur in onze regio tijdens de Eerste Wereldoorlog

Er zijn duizenden boeken geschreven over de eerste wereldoorlog die 100 jaar geleden in alle hevigheid woedde. De slachtpartijen van onder meer Verdun, de Somme en de IJzer en het leed van zovelen spreken voor zich en moet verschrikkelijk geweest zijn. Maar hoe verging het de natuur? In deze tweedelige reeks zoomt Erik Cooman wat dieper in op de gevolgen van deze verwoestende oorlog op de natuur in onze regio.

Over oorlog voeren

Niets bleek opgewassen tegen de verschroeiende vuurkracht en de vernietigende explosies, mensen niet en ook de natuur niet. Aan de frontlinie was het landschap herleid tot een maanlandschap, met zwartgeblakerde aarde en versplinterde boomstobben. Bij veteranenbomen, die het dus overleefd hebben, zijn de verwondingen zichtbaar in de jaarringen van de stamschijven van bomen. In Flanders Fields in Ieper kan je zo'n schijf bekijken. Het gas doodde en verminkte niet alleen mensen, maar ook muizen, konijnen, koeien, kippen en insecten. Het vernietigen van planten en dieren was niet altijd bewust en opzettelijk. Je zou kunnen spreken van "collateral damage". Helaas is het vaak ook een bewuste tactiek. Oorlogsvoering gebeurde meer dan ooit met industrieel

wapentuig (Krupp kanonnen, machinegeweren), daar was de cavalerie niet langer tegen opgewassen. Er zouden in die oorlog acht miljoen paarden en muilieren omgekomen zijn. Dit laat nog steeds niemand onberoerd. Ook in de kunstwereld niet. Denk maar aan Berline De Bruyckere, van wie de beroemde paardensculpturen geïnspireerd zijn op foto's van de eerste wereldoorlog.

'Paarden zijn zoveel méér dood dan mensen. Dat grote dode ding spreekt tot de verbeelding. Een dood paard is de dood in zijn onschuld. Het is een machtige metafoor. Op beelden van paarden krijg ik meestal felle reacties. Sommige mensen zijn erdoor gechoqueerd, anderen vinden ze aangrijpend.'

Je voelt zelf ook rillingen over je rug lopen als je die passage leest over dat zieltogende paard op het slagveld in Stefan Hertmans' gelauwerde roman "Oorlog en

terpentijn".

De regio tussen Schelde en Leie maakte deel uit van het zogenaamde Etappengebied. Dit gebied werd door de Duitsers, of preciezer gezegd, het Duitse militaire apparaat, beschouwd als leverancier van alle mogelijke producten en diensten. Verordeningen kondigden dag na dag steeds meer en zwaardere opeisingen aan. Wie meer wil te weten komen over de oorlogsgeschiedenis van onze regio, kan de heel verdienstelijke bijdragen doornemen in de Jaarboeken van de Geschied- en Heemkundige kring De Gaverstreke. Auteurs als M. Delmotte en J. Bogaert zijn in de gemeentelijke archieven, maar ook in buitenlandse archieven (Londen, ...), gedoken en geven een boeiend, soms haast filmisch relaas van de oorlogsjaren en de zwaar bevochten bevrijding van ons interfluvium.

Voor deze eerste bijdrage heb ik de beschikbare gegevens over de Grote Oorlog gebundeld in relatie tot het Bassegebos in Kaster. Als conservator van dit bos kon ik de schaarse gegevens over de oorlogsperiode aanvullen met recente munitievondsten. Met een mengeling van verwondering en fascinatie ben ik op het ruimere thema doorgegaan: "wat doet oorlog met natuur in het algemeen?".

De oorlogsjaren 1914-1918 in en om Bassegebos

Het natuurgebied Bassegebos, in Kaster op de grens met Tiegem, kreeg het zwaar te

↖ Versplinterde bomen aan het front
IWM - Q 88101

↑↑ Stamschijf van
veteraanboom in het In Fladers
Fields museum van Ieper
© Erik Cooman

↑ Kop van 18 ponde-granaat,
beter gekend als obus gevonden
in Bassegembos
© Erik Cooman

verduren tijdens de Eerste Wereldoorlog. Beroofd van zijn hoogstammige hardhout door de Duitsers, maar ook van alles wat nog brandbaar was door wanhopige dorpelingen op zoek naar verwarming voor hun huisjes. Strijdtoneel ook tussen geallieerden en nog standhoudende Duitsers eind oktober 1918, bij de bevrijding van het interfluvium. Luchtfoto's uit die laatste oorlogsdagen wijzen op een kaalslag met enkel nog struikgewas, boomstobben en weer opschietend groen.

Plunderplek

Sinds de verwerving door Natuurpunt (toen nog Wielewaal) van het Bassegembos ben ik conservator van het Bassegembos in Kaster. Een kleine studie, al van jaren geleden, bracht aan het licht dat ook dit bos niet ontsnapt is aan het geweld. Dat kwam ik indirect te weten dankzij een publicatie over "oorlogspastoor" Juliaan Claerhout. Hij was een gerenommeerd archeoloog. De

oorlogssituatie hield hem niet tegen om veldwerk te doen, ook in Bassegembos. Zo was hem daar een terreinverheffing opgevallen, en hij dacht daarbij aan een prehistorische grafheuvel. En daar staat dan verder in dat boek het volgende zinnetje: "Voor Claerhouts ogen vellen de Duitsers in 1915 de prachtige eiken van Bassegembos". Kijk, het was vorig jaar exact een eeuw geleden, en dit zinnetje heb ik al vele keren herlezen. En toch, het grijpt mij nog altijd naar de keel als ik mij probeer voor te stellen wat er zich toen afspeelde. De volgende oorlogsjaren werd de situatie steeds nijpender voor de bevolking. "Illegaal" sprokkelende mensen werden door Duitse patrouilles soms gewoonweg neergeschoten. Uiteindelijk gaf het militair bestuur dan toch toestemming om georganiseerd brandhout te bezorgen aan de meest behoeftige burgers. Andere bossen zoals de Spitaalsbossen moesten er ook aan geloven (oktober 1917), net als hele lanen en parken.

Strijdtoneel

Churchill in Yvegem

Op een van die laatste oktoberdagen 1918, op 28 oktober om precies te zijn, kwam de grote Winston Churchill een kijkje nemen bij de Britse troepen die met de herovering van Tiegemberg bezig waren. Hij was via Rijsel Europa binnengekomen, lunchte 's middags in Harelbeke en diezelfde dag nog beklom hij de kerktoeren van Ingooigem om van daaruit te zien wat de Britten ophield. Hij deed dat samen met Generaal Tudor. Beide mannen waren echte ijzervreters. Je moet weten dat de toren gedeeltelijk kapotgeschoten was en lek als een zeef. Brigadegeneraal Jack had enkele dagen ervoor de toren nog beklommen met Tudor en schreef in zijn dagboek dat hij echt bang was geweest, en dat hij blij was toen hij weer op de begane grond was.

bron: "World in Torment, W. Churchill 1917-1922", volume IV, blz. 156, Martin Gilbert (officiële biografie van Churchill)

← ← Dit model toont een observatiepost vermomd als boom
IWM - Q 31465

← Duitse troepen laden dode paarden op een trein
IWM - Q 87927

verder de droge (wat laconieke) vermelding: “... capturing 10 field guns and about 250 prisoners, time did not permit other material being counted” (... 10 stuks veldgeschut in beslag genomen en zowat 250 krijgsgevangenen gemaakt, maar de tijd liet het niet meer toe om nog ander materiaal te tellen dat de Duitsers achtergelaten hadden).

Twee winters geleden konden we nog meer bijzonderheden aan het daglicht brengen, dank zij Jef Bogaert uit Vichte. Hij is de man die in detail en heel boeiend de herovering van het interfluvium heeft beschreven in de jaarboeken “De Gaverstreke” (jaargang 2000 en 2003). Samen met zijn vriend Serge Moreel zijn we een paar keer door het bos getrokken en hebben met de detector naar munitie gezocht. We vonden resten van munitie, die getuigen van oorlogsactiviteiten en gevechten in en om het bos. Het gaat over brokstukken antipersoonsmunitie, explosieve munitie, maar ook handgranaten en kogelhulzen, wat dus niet alleen wijst op afstandsbeschietingen, maar ook op directe confrontatie tussen de partijen. De munitie is hoofdzakelijk uit de eerste wereldoorlog, en zowel van Duitse als van Britse makelij.

Interbellum

Via een onuitgegeven historische schets over Kaster weten we dat er na de oorlog in het Bassegembos een heraanplant met eiken is gebeurd. We kunnen daar alleen maar gelukkig mee zijn. De eik heeft een vrij ijle kruin en laat, ook 's zomers, vrij veel zonlicht door. Het gevolg is dat er een rijkere onderbegroeiing is, die je normaal niet kan verwachten onder de veel dichtere kruinen van bijvoorbeeld beuk.

L'histoire se répète

In de tweede wereldoorlog zijn er weerom zware beschietingen tussen Engelsen en Duitsers. De boswachter deed na de oorlog zijn beklag dat het stamhout geen geld opbracht omdat het te veel shrapnel bevatte.

Veerkracht

Het moet toch, zeg maar, aandoenlijk geweest zijn, na weer een oorlogsjaar, die gevelde en verwoeste bomen in het nieuwe voorjaar te zien uitlopen en zachte twijgen en fris bladgroen te ontwikkelen. Hoe het kapotgeschoten landschap telkens weer opnieuw groen werd aangekleed. De natuur, en zeker ook de mens, heeft hier sindsdien alle zichtbare sporen uitgewist, het bos weer bos laten worden, met een prachtige voorjaarsflora van wilde hyacinten, met nieuw leven en schoonheid.

In de volgende editie ‘natuur onder vuur’ volgen we het relaas van Stijn Streuvels en hoe hij beschrijft hoe tussen Leie en Schelde de natuur tot op de bodem werd gestript.

Voorjaarsbloei in Bassegembos
© Nik Dooms

■ De Krekel en de mier ... in de Mandelvallei

Rommelmarkt, al 31 jaar lang

De voorbije krokusvakantie werd door Natuurpunt De Buizerd afgesloten met een rommelmarkt. Deze rommelmarkt is een jaarlijkse traditie geworden en staat al sinds 1984 op de agenda. Enkel in 1990 kon deze niet doorgaan. Neen, het was geen oorlogsjaar. Er kon gewoon geen zaal gevonden worden. Ondertussen staan er al 31 edities op de teller, verspreid over Ingelmunster. Eerst in Zaal Bonte bij Meintje en Gabriel. Daarna trok de rommelmarkt naar Don Bosco en ook het Arsenaal (bij Sonja en Freddy). Toen ook die zaal te klein werd, klopte Natuurpunt De Buizerd in 1995 aan bij Aviflora. Met het nodige enthousiasme waren we weer vertrokken voor 20 jaar lang. Tot in 2015 het doek viel over het familiepark. Opnieuw moest een nieuwe locatie worden gezocht. Het werd uiteindelijk de voormalige OLV kerk aan het station van Ingelmunster. Amen, en Hij zag dat we er goed zaten.

Een geoliede machine, met nu en dan een upgrade

De rommelmarkt van Natuurpunt De Buizerd is niet zomaar een rommelmarkt waar “lopende meters” worden aangeboden aan de verkopers. Neen, bij Natuurpunt De Buizerd ga je naar de rommelsupermarkt. Je slentert gezellig door de rayon, zoekt uit wat je wilt en gaat afrekenen aan de kassa. Het concept is daarbij altijd hetzelfde gebleven. Verkopers brengen vooraf hun goederen binnen, de verkoopprijs wordt bepaald, alles wordt netjes genoteerd en de goederen worden uitgesteld. Na afloop komen de verkopers hun centen en niet verkochte goederen halen ... en houdt Natuurpunt De Buizerd haar commissie in kassa.

Vroeger gebeurde alles manueel, met pen en papier,

schraplijsten en rekenmachines. Héél veel werk en een foutje hier of daar was snel gebeurd. De voorbije jaren werd er dan ook werk gemaakt van een digitaal verhaal. Software, laptops, printers, barcodes, scanners, ... zijn vandaag niet meer weg te denken in de organisatie van de rommelmarkt. Maar wat evenzeer niet meer weg te denken is, zijn de meer dan 40 medewerkers om alles in goede banen te leiden! Jaar na jaar tekenen ze present om drie dagen lang er samen voor te gaan. Met veel plezier, leute en vriendschap als drijvende kracht.

Een tweede leven en meer natuur

Maar de rommelmarkt van Natuurpunt De Buizerd wordt geen 31 keer georganiseerd voor het plezier alleen. Goederen een tweede en zelfs derde leven laten leiden is voor onze vereniging een belangrijke drijfveer. Alle beetjes helpen om de ecologische voetafdruk te verkleinen. Natuurlijk brengt zo'n rommelmarkt ook iets op. De winst gaat stevast naar het eigen reservatenfonds van Natuurpunt De Buizerd, dat ook gespijsd wordt door de verkoop van nestkasten en de kruidenactie. Met dit 'spaarpotje' kunnen we als vereniging aankoopprojecten financieel steunen en voor meer natuur zorgen in onze regio. Zo mochten de Uitkerkse polders, Enamelbos, Natuurpunt Zwevegem en laatst nog Den Bonte Os in Deerlijk rekenen op een schenking van Natuurpunt De Buizerd. Alles samen goed voor om en bij 8.000 euro. Maar het ziet er naar uit dat in ons eigen werkingsgebied Ingelmunster-Izegem ook een aantal projecten op ons af komen, ... en dat spaarpotje zal daarbij best nodig zijn (zie kader). Natuurpunt De Buizerd kent haar klassiekers, ook 'De krekel en de mier' van Jean de La Fontaine.

Nieuws uit Zwevegem

Uitvoering van het biodiversiteitscharter raakt op dreef in Zwevegem

In 2015 sloot Natuurpunt Zwevegem een nieuw biodiversiteitscharter af met het gemeentebestuur van Zwevegem. Ondertussen blijven we niet stilzitten en werken we samen aan de realisatie van het charter. Zo adopteerde de gemeente de steenuil als doelsoort. Natuurpunt Zwevegem en de lokale medewerkers van de steenuilenwerkgroep hebben ondertussen in Zwevegem

meer dan 20 nestkasten voor steenuilen opgehangen. Daarmee worden zowel de doelstellingen uit het charter als deze van de steenuilenwerkgroep ruimschoots ingevuld. Het landschap in Zwevegem is op veel plaatsen nog een ideaal biotoop voor de steenuil. Het gemeentebestuur nam met de steun van het Stadlandschap Leie en Schelde ook enkele initiatieven ter bescherming van huis- en gierzwaluwen. De gemeente kreeg

een aantal kunstnesten voor deze soorten ter beschikking en plaatste ze op geschikte nestlocaties. In juni wordt er ook opnieuw een zwaluwenwandeling georganiseerd. Ook de financiële steun van de gemeente voor de aankoop van natuurgebieden door Natuurpunt werd bekeken en aangepast aan de noden van de tijd. Er ligt nog veel werk op de plank, maar we zijn alvast goed gestart!

Help Natuurpunt Zwevegem om een halve hectare Mortagnebos te kopen.

Het Mortagnebos is voor een goeie 13 hectare eigendom van het OCMW van Kortrijk. Het Agentschap Natuur & Bos kocht enkele jaren geleden gronden in de onmiddellijke nabijheid en aansluitend aan het bos aan. Deze gronden werden ondertussen beplant. Er wordt volop gezocht om het Mortagnebos en het Orveytbos met elkaar te verbinden. Ook Natuurpunt Zwevegem heeft nu zijn steentje bijgedragen. Het oudste deel van het bos nabij de ingang aan de Marberstraat was nog steeds privé-bezit. Natuurpunt Zwevegem heeft dit stuk van in totaal 55 aren nu verworven. Het was in dit stuk dat de eerste waarneming van rode eekhoorn in onze streek werd gedaan.

Ook de bosuil roept er van tijd tot tijd, er huizen verschillende spechtensoorten in de oudste bomen en ook de eikelmuis komt er voor.

Je kan ons helpen om de restfinanciering van zo'n 9.000 euro te realiseren. Zo help je mee om een stuk natuur voor de toekomst te bewaren. Bovenop een goed gevoel krijg je een fiscaal attest vanaf een storting van 40 euro, waarvan je ongeveer de helft terugkrijgt via je belastingen. In 2016 hebben we grote hoop dat we nog een of een paar stukjes natuur kunnen aankopen onder het motto "**meer en betere natuur voor iedereen**".

Wij en vooral de natuur zullen je dankbaar zijn als je je duit in het zakje stort op

rekening IBAN BE56 2930 2120
7588 van Natuurpunt vzw, Coxiestraat
11, 2800 Mechelen, met vermelding
'natuurgebied projectnr. 3515 Zwevegem'.

Impressie van het pas
aangekochte stukje
Mortagnebos
© Eddy Loosveldt

Aantal leden van Natuurpunt Zwevegem blijft stijgen

Nadat we vorig jaar de kaap van de 400 leden hadden overschreden was er bij de aanvang van het nieuwe jaar een kleine terugval. Ondertussen zijn we weer helemaal op de goede weg en zijn we

ondertussen met meer dan 420 leden. Nu natuurpunt specifiek wil inzetten op de ledenwerving in Zuid-West-Vlaanderen hopen we ons doel van 450 leden in 2016 te realiseren.

Voor het ledenfeest van 2016 waren we op 27 februari welgekomen in het kasteel van Banhoutbos. Het werd een geslaagde editie met vele nieuwe gezichten!

I had a dream:

beheerteam in Avelgem

↑ hout voor de kachel in het natuurklasje

↓ boomplantactie met het college

© Katrien vandenbergh

's Morgens gewekt worden door vogelgezang, je wandelschoenen aantrekken en op wandelafstand de Avelgemse Scheldemeersen in duiken, is puur genieten.

Niets is mooier dan een bloemrijk hooiland, ontstaan na jarenlang volgehouden beheeractiviteiten. Het geeft zoveel voldoening als je weet dat je er zelf op één of andere manier hebt mogen aan meewerken.

Natuurpunt Avelgem (NPA) heeft zo'n 38 ha in eigendom en beheer, een vrij groot gebied in Zuid-West-Vlaanderen. Een groot deel van dat natuurgebied bestaat uit graslanden. Twee maal per jaar wordt er gemaaid en het hooi wordt afgevoerd om de grond te versralen. Hoe armer de grond, hoe meer bloei. Een ander deel van de graslanden wordt begraasd.

Voor het beheer van de graslanden doen we een beroep op de landbouwers. Dit heeft een groot aantal voordelen. Het is goedkoop, de landbouwer heeft zelf machines, hij kan het gras nuttig gebruiken én de samenwerking zorgt voor een goede verstandhouding.

De rest van het vele werk wordt uitgevoerd door een handvol vrijwilligers.

Vrijwilliger zijn bij Natuurpunt heeft een groot aantal voordelen.

Terwijl je iets leuks doet, ontmoet je een heel pak nieuwe mensen. De seizoenen, planten en dieren leer je op een actieve manier kennen, ook in de kleinste (mooiste) uithoeken van het natuurgebied. De inspanning die je doet leidt tot ontspanning. Het werk is heel gevarieerd: maaien, hooien, bewegwijzeren van wandelpaden, afrasteringen van percelen herstellen, struiken en/of bomen planten, een poort plaatsen... Dit alles volgens je eigen talenten.

Kort samengevat komt het erop neer dat je van vrijwilligerswerk gelukkiger wordt.

NPA wil zoveel mogelijk mensen de kans bieden om vrijwilliger te worden.

De leerlingen van de middelbare school hebben in 2015 wilgen geplant en jaarlijks komen zo'n 120 leerlingen op excursie.

Al jaren dromen we ervan een beheerteam op te richten. Een team dat samen verantwoordelijk is voor een betere natuur in Avelgem.

Na wat intern overleg ziet het beheerteam het levenslicht. Dat moet gevierd worden!

Tijdens de oprichtingsvergadering legt Frans (de conservator) de kaarten met de natuurgebieden op tafel. Iedereen luistert aandachtig naar de uitleg. Je kan een muis horen lopen.

Vragen worden gesteld. Antwoorden gegeven...

Je ziet de mensen denken: "Zo'n groot gebied en zoveel werk: wie zal dat allemaal uitvoeren?"

Na een brainstormronde met tal van suggesties:

- /// wandelpad in het Elzenbroek (geboortebos) aanleggen, wilgen knotten,

- /// het groene natuurleerp pad maaien, bewegwijzering controleren en op punt stellen, de rode wandeling up to date houden, ...

De vragen en ideeën vliegen ons rond de oren.

Hoe pakken we het aan om alles in goede banen te leiden, voor ogen houdende dat zoveel mogelijk

←← nagenieten tussen pot en pint

← de man met de zeis
© Katrien Vandenbergh

mensen de kans moeten krijgen om mee te werken?

Hieronder ons aanbod:

- /// iedere 2e zaterdag van de maand van 8.30u tot 11.30u

- /// en iedere 2e dinsdag van de maand van 14u tot 17u

- /// en voor wie er niet genoeg van kan krijgen of voor wie liever alleen werkt, bestaat de mogelijkheid om op een zelf gekozen moment te werken.

**Afspraak: Coupure Deweer, Meersstraat 45
8580 Avelgem voor wie op zaterdag en/of
dinsdag komt.**

Iedereen is welkom, ook als je niet iedere keer aanwezig kan zijn.

Info:

Secretariaat: natuurpuntavelgem@hotmail.com

Frans De Leersnijder 056 64 54 47

Katrien Vandenbergh 056 64 62 15

Bart De Clercq 056 71 10 21

natuurpunt

GAVERSTREKE

STEF BOONE

Kanaalbos in Stasegem gaat voor de zomertortel

“Het gewest Kortrijk is een bosarm gebied.” Zo schrijft Eric Vanwynsberghe, de toenmalige chef van de groendienst van de stad Harelbeke, in 1995 in een werkje over de aanleg van een groene zone op opgespoten gebied. En daar heeft hij aan willen verhelpen door de aanplant van het Kanaalbos, een strook bos van 8,5 ha, gelegen in de oude kanaalbedding die vrijkwam door het verbreden en verleggen van het kanaal Bossuit-Kortrijk in 1967. De eerste levering van plantgoed gebeurde in 1973 en in vijf maanden werd

alles uitgeplant met een ploeg van “tewerkgestelde werklozen”. Een deel van de plantputten moest manueel gegraven worden, omdat de klei waarmee de bedding opgevuld werd, het werken met machines moeilijk maakte. Plantgaten maken met de tractor die er drie tegelijk kon maken, kostte toen 5 Bfr per put maar die kon slechts hier en daar ingezet worden. Door de moeilijke ondergrond bleef ook maar een derde van de eerste aanplant in leven en moest in een tweede fase alle dode plantgoed vervangen worden.

Natuurpunt beheert

Een goeie vijfendertig jaar later (2002) is het beheer van dit bos door de Stad overgedragen aan Natuurpunt Gaverstreke en nog eens tien jaar later (2013) hebben we een beheersplan opgemaakt om de natuur er verder te kunnen laten ontwikkelen. Het parkgedeelte achter de kern van Stasegem wordt druk gebruikt door hondenliefhebbers en andere wandelaars, sporadisch ook door bromfietzers (wat niet mag) en vissers die langs het kanaal gaan zitten (waar

hangende abelen
© Stef Boone

anders?). Hier zijn veel bomen omgevallen: vooral Italiaanse populier, gewone populier en witte abeel. Deze laatste soort heeft de neiging om scheef te groeien tot de kruin teveel gaat wegen en de boom tenslotte neervalt (foto). De laatste jaren hebben we dan ook dikwijls bomen moeten ruimen na een storm, omdat ze over het wandelpad of het jaagpad gevallen waren. Intussen zijn we ook wat preventief gaan werken, en hebben we de meest valgevoelige exemplaren er al uitgehaald. Na de laatste storm waren er geen nieuwe incidenten te melden. In dit parkgedeelte staat ook een mooie rij zomereiken die de grens met de buren vormt. Deze bomen stonden al langs het oorspronkelijke kanaal.

In het ruige gedeelte aan de bruggen van de Beneluxlaan en de N391 is het blijkbaar windstiller en ligt er slechts sporadisch een boom neer. Hier kunnen we een ander beheer toepassen dan in het parkgedeelte. Hier merken we ook minder verstoring in het bos zelf.

Zomertortel

Na overleg met Henk De Jong, de bosconsulent van Natuurpunt nationaal en Tim Struyve, consulent natuurplanning van Natuurpunt, kwamen we tot volgende projecten. Het parkgedeelte wordt in de lengte in twee delen verdeeld door een wandelpad. Tussen dit pad en de buren laten we in een eerste fase alle populier en abeel verwijderen. Alleen al vanuit het oogpunt veiligheid is dit een goede keuze. Deze werken zullen uitgevoerd worden door een aannemer die vaak voor Natuurpunt werkt en erbij heeft voor de ondergroei. Het is die ondergroei die voor vervanging zal zorgen van de

125 bomen die er nu uitgehaald worden. En uiteraard blijven de waardevolle zomereiken allemaal staan. In een tweede fase (in 2026) zal dan de helft tussen het wandelpad en het kanaal zelf, op dezelfde manier aangepakt worden.

In het ruige gedeelte kiezen we ervoor om in blokken te werken: het deel tussen de bruggen wordt in drie stukken verdeeld, waarvan we in twee van de drie alle grote populieren gaan verwijderen. Op die manier ontstaan de structuurverschillen waar de zomertortel zich goed in voelt. Het grotere stuk bos delen we op dezelfde manier in vijf stukken waarvan we er drie gaan kappen. Over tien jaar kunnen we dan hetzelfde toepassen, maar alle beheersmaatregelen één blok opschuiven. Tegen die tijd zullen de overblijvers van nu, zich voldoende ontwikkeld hebben om het bos verder in te vullen.

Intussen is het meten en merken van de bomen gebeurd, oranje voor te vellen bomen, blauw voor zeker te behouden bomen. De werken zelf zullen vermoedelijk

pas volgende winter uitgevoerd worden. Het is de eerste ingreep sinds de aanplant van het bos in 1973, met als enige bedoeling de eindwaarde voor de natuur te vergroten. De zomertortel, een trekkende duivensoort die het steeds moeilijker heeft in ons land, kan de ambassadeur worden voor dit Natuurpunt-project. Als we de zomertortel hier terug krijgen, zullen we kunnen stellen dat we met glans geslaagd zijn met het Kanaalbos-project. We houden Klimop op de hoogte!

← Tussen Beneluxlaan en N 341

✓ Italiaanse populieren
© Stef Boone

↓ zomertortel
© Luc Clarysse

ELS DEPREZ

‘Trek ons uit de Aalbeekse klei’

NIEUWE AANPLANTACTIE STADSRANDBOS IN SAMENWERKING MET ANB EN STAD KORTRIJK

Al eens een boompje geplant in echte Aalbeekse natte klei? Terwijl je laarzen diep in de grond zakken, je spade verandert in een hopeloze homp klei en je je evenwicht probeert te bewaren bij een stormachtige wind. De plantjes zullen ook niet gemakkelijk aanpakken, maar kleigrond is zeer vruchtbaar en bomen zijn een noodzakelijk goed voor de mensheid.

Foto's: © Piet Deryckere

Vis in de Leie en bomen op het veld

Zeg nooit dat er geen draagvlak is voor de uitbreiding van het Preshoekbos: meer dan tien Kortrijkse verenigingen werkten mee. Tuinhier, Chiromesjes Marke, Wereldwerkgroep Marke, WAR (oorlogsherdenkingen) Marke, Den Gestikten Draad (handwerkvereniging) en Natuurpunt plantten elk een eigen perceel vol. Veel Kortrijkzanen kwamen individueel boompjes en heesters planten. De speelpleinwerking van Marke zorgde voor kinderaanpak en bouwde het insectenhotel.

Tenten opzetten was onbegonnen werk, maar geen nood: daar was de bereidwillige buurman Luc die zijn carport ter beschikking stelde van de catering (verzorgd door de Kinderboerderij Van Clé) en vriendelijk zijn garage aanbood als schuilplaats voor de Heulse orkestband 'Festinato'. Zoals die mensen zongen en blaasden, de wind kon er niet tegenop. Welke Kortrijkzaan wordt nu niet kinderlijk enthousiast van "vis in de Leie" van Johnny Turbo?

Op de maat van streekeigen muziek gingen zo een 1000 tal bomen en 1000 tal struiken de grond in op een terrein van 6,7 ha.

Het Preshoekbos wordt geen aaneengesloten bospartij maar een zeer gevarieerd en multifunctioneel groengebied waarbij gestreefd wordt naar een biodivers evenwicht van gras- en hooilandjes, begrazingsblok, poelen, speelbos en speelweide, halfopen zones, struwelen en boszones. Momenteel heeft ANB al een vaste locatie voor de speelbossen die aansluiten op de fietsassen van Kortrijk en een eigen visie voor de toegangspoorten voor verschillende types van gebruikers:

Op zondagmorgen 21 februari kon je deelnemen aan de 6de plantactie in de geschiedenis van het Kortrijkse Stadsrandbos. De plaats van afspraak was de Cornelusweg.

Het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) zorgde zoals gewoonlijk voor materiaal en plantgoed, Stad Kortrijk bij monde van gebiedswerkster Sofie Strobbe stonden in voor logistiek en organisatie.

wandelaars, fietsers, VTT, paarden, jonge gezinnen. Het beloofde plaatje oogt alvast perfect. Tot zover het goede nieuws.

Twee derden van de gronden moet nog aangekocht

Maar waar staan we vandaag met de plannen voor een 250 ha groot Stadsrandbos voor Kortrijk en Menen? We moeten tot de pijnlijke vaststelling komen dat de laatste 9 jaar niets meer - geen enkel perceel - is aangekocht.

Bijna 20 jaar na de regeringsbeslissing is slechts 75 ha van het geplande 250 ha bos gerealiseerd, dat is nog geen derde. Daarenboven liggen 15 ha hiervan binnen het klaverblad van de autosnelwegen en zijn de facto ontoegankelijk.

De geluidsoverlast is een groot minpunt.

Aan de verkeerswisselaar ter hoogte van de Markebeekvallei wilde men géén struikengordel op de berm, zogezegd om voor de auto's vanop de snelweg het mooie uitzicht op de gehele Markebeekvallei te kunnen vrijwaren. De inwoners van Marke-centrum, de Markse woonkernen Nieuwenhove en omgeving Preshoekstraat lijden daardoor voortdurend onder geluidsoverlast, uitlaatgassen, fijn stof en drukte. Hoge en dichte groenbuffers en struikenbermen dringen zich op. Het autoverkeer op de Aalbeeksesteenweg Lauwe - Lauwestraat Aalbeke gaat véél te snel en het fietspad is er onveilig.

Het moet vooruitgaan

Dit jaar zet Natuurpunt het Preshoekbos in de kijker. Er staat een nauwkeurige natuurinventarisatie van het gebied op stapel met als hoogtepunt een 1.000-Soortendag naar het voorbeeld van het gelijkaardige succesvolle project op de Vaarttaluds vorig jaar in Zwevegem.

Op 26 april gaan de kleuters en schoolkinderen boompjes inzaaien, vooral eikels - 400kg!

De creatievelingen van de speelpleinwerking zullen voor kleur zorgen en maken vogelverschrikkers.

Op 8 juni neemt Griet Santy ons allemaal mee op Natuur-Wonder-Wandeling in het Stadsrandbos.

En U beste lezer..

... en alle leden en vrienden van de Natuur.koepel vzw worden vriendelijk uitgenodigd om het Stadsrandbos te steunen door de platformtekst op www.natuurkoepel.be/preshoekbos mee te ondertekenen.

Met jouw hulp gaat het Stadsrandbos vooruit.

Natuurpunt De Vlasbek bestaat 30 jaar!

Interview met Erika d'Heyne, Nina Verstraete, Godfried Allegaert, Johan Bernolet, Free Claerbout, Jean-Pierre Veys

Door Eric Vandorpe – Johan Staelens – Dirk Desmet

Foto's: Dirk Desmet – Erika d'Heyne

Erika

Wanneer bent u lid geworden van De Vlasbek? Op welke manier heeft u De Vlasbek leren kennen?

In 1985 hielp ik De Vlasbek opstarten. Verscheidene natuurgidsen en natuurliefhebbers uit Kuurne wilden samen iets doen voor de natuur.

Wat is uw motivatie om zoveel jaren trouw lid te blijven van De Vlasbek? Wat betekent De Vlasbek voor u?

Ik was sinds 1976 lid van De Wielewaal. Voor mij is De Vlasbek de plaatselijke voortzetting van het Wielewaallidmaatschap. Door samen met gelijkgezinden planten en vogels te leren kennen en je kennis te delen, kan je vlugger iets bijleren.

Welke maatschappelijke rol vervult volgens u De Vlasbek?

Alert zijn voor zaken die verkeerd lopen voor het leefmilieu. De Vlasbek is onmisbaar voor de berichtgeving over natuur en milieu in de regio

Nina

Door mijn interesse voor wandelingen, fietstochten en zo ben ik bij het afsluiten van het biodiversiteitscharter in Lendeledede lid van Natuurpunt geworden. Via de Milieuraad kwam ik in contact met De Vlasbek. Nu ben ik vertegenwoordiger voor Natuurpunt De Vlasbek Vzw in de Milieuraad van Lendeledede.

Milieuraad en Vlasbek zijn nodig voor zowel het natuurbehoud en het leefmilieu.

Een educatieve en sociale rol binnen de samenleving.

Godfried

In 1987 hoorde ik Eric Vandorpe op het werk vertellen over De Vlasbek en wat het doel was. Dit en de activiteiten spraken met geweldige aan.

De Vlasbek staat in voor het behoud van de natuur. Het tijdschrift Klimop spreekt me geweldige aan.

Promoten en acties voeren voor een gezonde voeding en een gezond leefmilieu.

Johan

Door de Actie 'Natuur in de Buurt' van de Koning Boudewijnstichting in 1983, samen met Actie Molenput heb ik het ontstaan van De Vlasbek meegemaakt.

Ik heb veel kunnen leren over het natuurbehoud en de milieuproblematiek. Indertijd werden bijvoorbeeld de werken voor de rechtstrekking van de Heulebeek in het Heulebeekdomein door mijn tussenkomst op de gemeente stopgezet. De strijd voor een beter leefmilieu is nog verre van gestreden.

De Vlasbek zorgt voor tegenwind op het gebied van het natuurbehoud en het leefmilieu, dit door middel van informatie en educatie.

Free

In de beginjaren van De Vlasbek hielp ik als kind samen met mijn vader Geert mee aan de beheerswerken in het Heulebeekdomein in het kader van de Actie 'Natuur in de Buurt'. Op mijn 18 jaar werd ik lid van De Vlasbek.

Als lid van Natuurpunt is het logisch ook actief lid te zijn van de plaatselijke afdeling De Vlasbek. Er is géén alternatief als je iets concreets wil doen voor de natuur.

Vinger aan de pols houden in het milieubeleid in Kuurne.

Jean pierre

Ik ben al 15 jaar lid. De natuurtentoonstellingen in de kelders van het Gemeentehuis in Kuurne spraken me toen al geweldige aan. Ik ben lid geworden van De Vlasbek bij de opening van de Groene Long.

De Vlasbek is een waardevolle vereniging met een sterke inzet voor natuurbehoud, toegankelijk voor iedereen, waar sterk gedreven mensen hun passie voor de natuur overdragen aan anderen. Voor mij is natuur een vorm van religie. De Vlasbek fungeert hierbij als natuurpastor.

Drukkingsgroep vormen om wat er nog is aan natuur te behouden en ook te beschermen. Door het beleid te beïnvloeden zorgen voor meer groen en natuur in onze gemeente.

Het begin door Erika d'Heyne

Er waren eens in Kuurne...
Enkele jonge gasten die zich fel bekommerden om natuur en leefomgeving, enkele andere jonge gasten die de cursus Natuurgids volgden, én ...

met zijn allen wilden ze wel iets méér én samen doen!
Vandaar een eerste officiële startvergadering bij Erika en Eric voor een natuurwerkgroep op 4 februari 1985. In opeenvolgende samenkomsten werden doelstellingen gesteld (educatie, beheer;

beleid), een naam voorgesteld (plantje Vlasbek vanuit Vlasverleden van Kuurne) en kas (als start betaalt elk een persoonlijke bijdrage). Een eerste belangrijk naar buiten komen was de 1ste Natuurtentoonstelling in het oude (vroegere) gemeentehuis.

Welke activiteit en/of realisatie van De Vlasbek is u vooral bijgebleven?

De 20 natuurtentoonstellingen met Kuurne kermis. De Vlaamse Ardennendagen, de zoektocht naar de bron van de Leie en de fietstocht langs de Schelde en de Kalkense meersen... zalig! De lange weekends in de Argonne met het bestuur.

De fietstocht en de wandeltocht op de trage wegen in 2015 vanwege de goede organisatie en grote opkomst en kennismaking met vele anderen. Nacht van de duisternis en Vleermuizenavond in Lendeledede.

De inzet voor de bescherming van de natuur. Behoud van de site waar nu het Patrijzenbos gelegen is. Wedijveren en blootleggen van de trage wegen.

De Vlaamse Ardennendagen, wandelingen in Zeeland en Frans Vlaanderen zijn toppers! De realisatie en het beheer van de Groene Long, het Oude Leiereservaat en het Heulebeekdomein.

Beheerswerken in het Heulebeekdomein en het Oude Leiereservaat. Belangrijk zijn ook de natuurtentoonstellingen, vogelkijktochten in Zeeland en de natuurfotografie-avonden. Zeer goed is ook dat De Vlasbek een activiteit organiseert voor mensen met een beperking.

De natuurtentoonstellingen en beheersactiviteiten in het Oude Leiereservaat.
Een mix van verrassende activiteiten, zoals de fotografie avond, Feest in het Groen en de vele wandelingen in de natuur. Belangrijk is ook de samenwerking tussen Lendeledede en Kuurne op gebied van natuur en milieu.

Welk is volgens u het mooiste (groene) plekje in Kuurne en/of Lendeledede? Moet er meer groene ruimte komen?

Kuurne: Groene Long, Heulebeekvallei. De groene zones tussen wijken zijn kostbare verbindingen voor mensen en natuur. Lendeledede: groene zones in de wijken, behoud van het uitgestrekt landelijk gebied voor bijvoorbeeld de instandhouding van de steenuilenpopulatie.

Het Patrijzenbos in Lendeledede waar ik door het helpen aanplanten een persoonlijke band mee heb. Voor Kuurne vind ik de Groene Long een mooi geslaagd project.

Het Patrijzenbos in Lendeledede en de Kuurnse Groene Long. Meer groen in de nieuwe verkavelingen en een bos maken van het stort in Lendeledede.

Groene Long in Kuurne en aandacht voor de Vaernewijckbeekvallei.

De Groene Long in Kuurne is een pareltje.

Groene Long, Oude Leiereservaat en het Heulebeekdomein.

Wat is volgens u de taak/rol van De Vlasbek in de toekomst?

Zo verder doen, en zorgen dat er voldoende natuurgidsen zijn die ons altijd weer kennis kunnen bijbrengen.

Bevolking stimuleren om meer natuurminded te zijn. Inspreek bij aanplantingen met streek eigen groen.

Verder doen met aandacht voor natuur, milieu, klimaat en trage wegen. Aandacht hiervoor in de lagere school: opname van milieu en natuur in het leerpakket.

De waakhond zijn op gebied van milieu en natuur. De natuureducatie verder zetten op dezelfde manier zoals ze nu bezig zijn.

Educatie, sensibilisatie, behoud en verdedigen van de natuur en het milieu op het grondgebied van Kuurne en Lendeledede.

Bewustwordingsproces omtrent de natuur verderzetten
Inspanning doen om jongeren aan te trekken.

Woordje van de Burgemeester van Kuurne: Francis Benoit

Kuurne is verstedelijkt. Met 1300 inwoners per km² zijn we een stenen gemeente. De tweede dichtstbevolkte van West-Vlaanderen na Oostende. De Vlasbek is voor ons gemeentebestuur van onschatbare waarde. Zij stimuleren de "groene vingers" en pleiten voor open ruimtes, die kwalitatief worden ingericht. Via adviezen in milieuraad en Gecoro, activiteiten in onze natuurgebieden (Oude Leiearm, Goene Long en Heulebeekvallei) en via nieuwe projecten (Vlaspark en Kruidentuin aan de bib) zijn zij de motor van het natuurbeleid in Kuurne. Letterlijk en figuurlijk is De Vlasbek de "groene long" van Kuurne. Zonder deze aandacht is onze gemeente niet leefbaar in de toekomst. Ik wens hen verder een mooie toekomst toe!

Woordje van onze voorzitter Jan Vanaverbeke

Ik was erbij, dertig jaar geleden in de Raadskelder in Kuurne toen Natuurwerkgroep De Vlasbek werd opgericht. We zijn ondertussen een beetje van naam veranderd, we zien er wat ouder uit en we kijken door duurdere verrekijkers, maar De Vlasbek zelf is niet veranderd. De Vlasbek staat voor mij gelijk aan passie voor natuur en milieu, voor en achter de schermen, specialist of genietter; en vooral: een open geest, veel warmte en leute en vriendschap! Als het aan mij ligt, doen we de volgende dertig jaar op die ingeslagen weg verder. Op naar de zestigste verjaardag!

Lokale productie van vers bio-aanbod in onze regio

Vlaanderen is een belangrijk exporteur van land- en tuinbouwproducten, en toch is het vreemd dat biogranen, -aardappelen en -groenten zowel voor industrie als versmarkt nog steeds in belangrijke mate moeten geïmporteerd worden. In ons streven naar een kleinere ecologische voetafdruk is de korte keten nochtans heel belangrijk. Wij gingen verder op zoek naar initiatieven in de regio Kortrijk en stellen vast dat er wel heel wat beweegt.

↑↑ Plukken op het Bokkeslot
↑ Het Bokkeslot
© Het Bokkeslot

Op de Keiberg in Heestert-Zwevegem ontmoetten we **Klaas Ysebaert**, die daar een kleine hectare biogroenten verbouwt, die hij verkant onder de naam "**De Hakboer**". Als nieuwe speler kocht hij deze landbouwgrond in juli 2011, met de duidelijke visie 'ik wil ecologisch boeren'. Heel resultaatgericht zaaide hij de

voormalige maïsakker in met groenbemester gedurende twee jaar, om nadien volwaardig als biogronde te kunnen laten certificeren. Klaas: "In afwachting gebruikte ik gedurende die twee wachtjaren goede biogronde in Herseaux; daarmee kon ik de verkoop van biogroenten via Voedselteams Kortrijk opstarten. Nu, 4 jaar later, gaat het grootste deel van mijn productie rechtstreeks naar Voedselteam-abonnementen en wekelijks pakketten in diverse afhaalpunten in de ruime regio." Eén hectare grond is duidelijk niet genoeg om aan de groeiende vraag te voldoen, en bijkomende landbouwgrond vinden is niet zo evident. Landbouwgrond wordt schaars in onze regio en is zeer duur geworden, niet alleen door onderling opbod, maar ook doordat goede gronden vaak door hobbyisten en paardenhouderij worden weggekaapt. Ook het aankopen van landbouwinfrastructuur wordt moeilijk, want iedereen weet dat hoevetjes 'op den buiten' zeer gegeerd zijn voor riante woonfunctie... Maar via een tip kon Klaas 1 ha grond in huur krijgen op de wijk De Trompe in St-Lodewijk-Deerlijk; goede landbouwgrond, met een lichte zuidhelling, ideaal voor een vroege seizoensopstart. Intussen is ook deze grond in bio-omschakeling, en ingezaaid met grasklaver. Vanaf 2017 zullen hier bio-gecertificeerde groenten geteeld worden;

de ligging is ideaal, dichtbij de kernen van St-Lodewijk, Otegem en Zwevegem. De groei van de bio-onderneming lijkt verzekerd.

Bioboeren zien en horen mekaar, en totaal onverwacht kwamen begin dit jaar twee partners samen om een breder bioproject samen verder uit te werken: Klaas ontmoette boeren **Willem en Bert** van Het Bokkeslot te Deerlijk. Vzw **Het Bokkeslot** is een vaste waarde in Zuid-Kortrijk, de gekende kinderboerderij met 5 vaste werkrachten en vele vrijwilligers. "Boer Willem", zelf boerenzoon en erkend landbouwer zocht enkele jaren geleden naar nieuwe inkomsten voor hun werking: "Een drietal jaar geleden zijn wij op één ha grond gestart met het CSA-luik van de kinderboerderij, een zelfpluksysteem waarbij al vlug een 45 families uit ons brede lokale netwerk de nodige verse groenten kwamen plukken. Maar het was jammer dat deze gronden nu niet meer beschikbaar waren als educatieve akker voor de bezoekende kinderen, die hier voordien voeder voor de dieren konden helpen oogsten, of patatjes rapen zoals weleer. Het Bokkeslot kreeg dit jaar echter de kans om 3 ha landbouwgrond, eigendom van de gemeente Deerlijk, in gebruik te krijgen voor minimum 15 jaar, en wij hebben uiteraard niet nee gezegd." Maar meer grond vereist ook meer boer, en zo ontmoetten twee partijen zich en zagen meteen de synergetische mogelijkheden: Het Bokkeslot en De Hakboer slaan nu de handen in elkaar. Het bestaande CSA-plukbedrijf in Deerlijk

dat op ecologische wijze werkte, maar zonder bio-label, deed zijn aanvraag en wordt binnen twee jaar erkend bio-producent. Klaas brengt zijn kennis in de bio-productie mee, en eveneens zijn aanbod van wekelijkse groentepakketten voor die gezinnen aan wie de tijd ontbreekt voor zelfpluk. Gedeelde investeringen, gedeelde kennis, gedeelde kosten, een win-win over heel de lijn. De landbouwoppervlakte laat deze CSA toe vlot te kunnen doorgroeien naar minstens 90 plukkende families; daarnaast is een potentie van zeker 90 wekelijkse groentenpakketten aanwezig, en zal ook de wekelijkse boerenmarkt in de markthal van Deerlijk van verse biogroenten kunnen worden voorzien. Boer Bert van Het Bokkeslot zal hierbij vooral instaan voor de commerciële kant van het bedrijf. Boer Willem van zijn kant droomt al verder in de toekomst: de kinderboerderij verder laten uitgroeien naar een volwaardig gemengd kleinschalig bio-landbouwbedrijf, dus met inschakeling van de klassieke hoevedieren, met daarnaast ook het aspect 'zorg'boerderij waarbij mensen met beperking kunnen meewerken en er zich thuis voelen.

Aan de andere kant van Zuid-Kortrijk vinden we de CSA-zelfoogstboerderij "**De Grenshoeve**". De omschakelperiode van 2 jaren is doorlopen en sinds

01.01.2016 is het bedrijf 'organic' gecertificeerd. Goede reden dus voor **Luc Goemaere en An** om deze stap te vieren: zij ontvingen voor 2,60 ha landbouwgrond het biolabel van Certisys. In de voorbije twee jaren groeide het aantal deelnemende gezinnen naar een 100-tal, en er zijn nog enkele plaatjes vrij.

Luc: "Wij zijn blij dat we de stap hebben durven zetten naar deze beheersbare niche waar we niet langer afhankelijk zijn van wereldmarkt- en energieprijzen. We kiezen bewust voor agro-ecologie en om duurzaam om te gaan met de bodem en het bodemleven. Het contact met de consument en het wederzijds respect geeft ons grote voldoening. De heroriëntering van ons bedrijf brengt een nieuw toekomstperspectief: de komende jaren willen we verder inzetten op ergonomie en efficiëntie, want de zelfpluktuin is best wel arbeidsintensief."

An: "Onze CSA-leden plukken ruim een 90-tal verschillende groentensoorten over de 4 seizoenen, aangevuld met een assortiment kruiden, eetbare bloemen, aardbeien en meloen. Rond midden april nodigen wij graag alle geïnteresseerden uit op ons infomoment vóór de start van het nieuwe plukseizoen: meer nieuws en concrete datum zal worden medegedeeld op onze website en facebookpagina."

Info:

De Hakboer: <http://www.biomijn Natuur.be/biogenietengids/detail?id=22073>

Het Bokkeslot: <http://www.zelfoogstbokkeslot.be/wat-omvat-zelfoogstboerderij>

De Grenshoeve: <http://degrenshoeve.jimdo.com/>

← Zelfoogst samen met de kinderen op de Grenshoeve

↓ Genieten van verse groentjes van De Grenshoeve

© De Grenshoeve

↓ ↓ Klaas van 'De Hakboer' op de Keiberg

© Martin Raepsaet

CSA zelfpluk zit duidelijk in de lift. Het is anders dan gewoon verse groenten gaan kopen. CSA betekent dat de deelnemers de boer voorfinancieren als ze bij het begin van het seizoen hun oogstaandeel kopen. Hiermee delen ze ook het oogst risico, maar hebben ze als aandeelhouder ook een zekere vorm van inspraak in de groentekeuzen. De boer doet er van zijn kant alles aan om een gezonde oogst te produceren: groentjes en/of fruit dat 'om de hoek' kan geplukt worden, de kortste keten, met diep respect tussen boer en gebruiker.

Activiteitenkalender

Legende

NK Natuurkoepel zvw
NPA Natuurpunt Avelgem
NPDB Natuurpunt De Buizerd vzw
NPDV Natuurpunt De Vlasbek vzw
NPGS Natuurpunt Gaverstreke
NPK Natuurpunt Kortrijk
NPKA Natuurpunt Krekel Anzegem
NPWZ Natuurpunt Waregem
NPWM Natuurpunt Wevelgem-Menen
NPZ Natuurpunt Zwevegem

VELTH VELT Harelbeke-Kuurne-Waregem
VELTK VELT Team Eetbaar Kortrijk
VELTW VELT Wevelgem-Menen
VELTZ VELT Zwevegem-Kortrijk

HYLA Amfibieën- en reptielenwerkgroep

IWG Insectenwerkgroep
GEO Werkgroep Geologie en Landschap
MYC Werkgroep Mycologia
PWG Plantenwerkgroep
VWG Vogelwerkgroep
ZWG Zoogdierenwerkgroep
WGTW Werkgroep Trage Wegen
BWG Bijenwerkgroep
SOL Sol Suffit

Woensdag 6 april

//PADDENSTOLENWANDELING IN HET KENNEDYBOS TE KORTRIJK - MYC

WANNEER: 13:30 - 16:30
WAAR: Afspraak in de Munckendoornstraat, Kortrijk
WAT: Gidsen : Luc Pinoy en Joseph Iserbyt
INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Vrijdag 8 april

//NATUUR IN DE 17DE EEUWSE BEELDEND KUNST - MYC

WANNEER: 19:30 - 21:30
WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, 8500 Kortrijk
WAT: Lucas Vanhevel komt spreken over de rol die zwammen, planten en dieren spelen in de 17de eeuwse beeldende kunst.
INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zaterdag 9 april

//BEHEERACTIVITEIT IN DE AVELGEMSE SCHELDEMEERSEN - NPA

WANNEER: 8:30 - 11:30
WAAR: Vissershuisje Coupure Deweer, Meerstraat 45, Avelgem
WAT: Dankzij een goed uitgekend natuurbeheer kan je, samen met vele vrijwilligers, helpen de Avelgemse Scheldemeersen te laten uitgroeien tot een

pareltje natuur in Zuid-West-Vlaanderen.

INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

Zondag 10 april

//PRILLE LENTE - NPK

WANNEER: Om 9:30
WAAR: Ingang Natuurtuin Desloovere, einde van de Goedendaglaan, aan de glasbol
WAT: Verscholen tussen de R8 en een woonwijk ligt een kleine groene long waar stilaan het leven ontwaakt. Lentewandeling door Natuurtuin Desloovere.
INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurlandkortrijk@telenet.be)

Woensdag 13 april

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VWG & NK

INFO: Meer info op blz. 15.

Zaterdag 16 april

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00
WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)
WAT: Beheerswerken aan de Vaarttalud: rooien van overhangende wilgen.
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zaterdag 16 april

//NATUURWANDELING BONTE OS - NPGS

WANNEER: 09:00 - 12:00
WAAR: Kruising Bontestierstraat en Vichestraat (KSA-lokaal), Deerlijk
WAT: We verkennen voor de eerste maal de nieuwe aanwinst van Natuurpunt Gaverstreke, pas aangekocht in 2015. Dit gebied wordt slechts uitzonderlijk opengesteld voor het grote publiek. Ontdek dit stuk ongerepte natuur. Een echte buitenkans. Zorg voor aangepast schoeisel: laarzen zijn een must!
INFO: Bart Goethals (0477/267223 of gaverstreke@natuurpunt.be)

Zondag 17 april

//HYACINTENWANDELING - NPKA

WANNEER: 14:00 - 17:00
WAAR: Parking Vital Moreelsplein, Tiegemberg - Doornstraat, Tiegemberg
WAT: Tijdens deze wandeling genieten we onder andere van de overweldigende bloeipracht van de blauwe boshyacint in Bassegembos. Erik Cooman is onze ervaren en bevoegde gids

van dienst.

INFO: Erik Cooman (069/66 15 60 of erik.cooman@fulladsl.be)

Zondag 17 april

//LANDSCHAPSWANDELING NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 13:00 - 17:30
WAAR: Statie Moen-Heestert, Gauwelstraat, Zwevegem.
WAT: Landschapswandeling Vlaamse Ardennen aan de Boembekemolen te Michelbeke.
INFO: Eddy Loosveldt (0477/95 50 21 of eddy.loosveldt@gmail.com)

Zondag 17 april

//GELEIDE WANDELING IN HET PATRIJZENBOS TE LENDELEDE - NPVD

WANNEER: 14:00 - 18:00
WAAR: Ingang Patrijzenbos, Kuurnsestraat aan huisnummer 64 te 8860 Lendeledede
WAT: We gaan onder leiding van onze gids wandelen en genieten van de natuur in het Patrijzenbos te Lendeledede. Organisatie in samenwerking met de Milieuraad Lendeledede.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

Woensdag 20 april

//MICROSCOPIE VAN PADDENSTOLEN - MYC

WANNEER: 13:30 - 16:30
WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk om 13.30u
WAT: We werken met de microscoop en ontdekken wat niet meer zichtbaar is met het blote oog, maar wel onontbeerlijk is voor determinatie. Algemene leiding : Christine Hanssens. Ook paddenstoelen uit eigen tuin of omgeving mogen meegebracht worden voor determinatie.
INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zondag 24 april

//VOORJAARSBELEVING IN BOUVELOBOS - NPW

WANNEER: 14:00 - 17:00
WAAR: Kerk Wortegem, Wortegemplein, Wortegem-Petegem
WAT: We bezoeken één van de mooiste (private) bronbosjes van gans de Vlaamse Ardennen. We maken kennis met de voorjaarsbloei en stekken veel op over de geschiedenis en de geologie van dit fraaie natuurfenomeen. Zorg voor laarzen en verrekijker.
INFO: Peter Depodt (0472/33 31 24 of depodt@scarlet.be)

Zondag 24 april

//WANDELING IN DE VLAAMSE ARDENNEN – NPDV

WANNEER: 08:00 - 19:00

WAAR: Parking Vlaskouter, Vlaskouter 1 te 8520 Kuurne

WAT: We gaan een ganse dag wandelen in de mooie Vlaamse Ardennen: in de voormiddag bezoeken we Bos 't Ename en in de namiddag Pensmont Kluisberg. Aansluiten in de namiddag kan om 13:30 aan het CC De Vervrij, Wolvenstraat 37, Ronse. Gelieve in uw eigen lunchpakket te willen voorzien. Er is kosten delend vervoer.

INFO EN INSCHRIJVING: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be)

Zondag 24 april

//DEELNAME AAN DE PLANTENRUILBEURS VAN VELT KUURNE-HARELBEKE -NPDV & VELTH

WANNEER: 10:00 - 12:00

WAAR: Huis aan de Beneluxlaan nummer 101 te Stasegem

WAT: Iedereen is welkom op de plantenruilbeurs van Velt Kuurne-Harelbeke, die zoals ieder jaar doorgaat te

Stasegem in de Beneluxlaan nr. 101.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be)

Zondag 24 april

//PLANTENINVENTARISATIE KEIZERSBERG/ KLARENHOEK MARKE DEEL I - PWG

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: tunnel onder E403 in de Preshoekstraat; fietsers knooppunt 22

WAT: We noteren alle planten a.d.h.v. een streeplijst van de banaalste tot de zeldzaamste. Een vergrootglas en flora zijn goed bruikbaar. openbaar vervoer: lijn 81 halte "Ter Kelders" Preshoekstraat 45, 8510 Marke. Gids Piet Missiaen

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zondag 24 april

//VLAAMSE ARDENNENDAG - NPDB

WANNEER: Vanaf 7:45

WAAR: parking Top Interieur, Ambachtenstraat 6, Izegem

WAT: In de voormiddag: gidsbeurt in Hotond-Ingelbos; in de namiddag: vrij aansluiten bij het aanbod in CC De Vervrij te Ronse.

INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

Zondag 24 april

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN DE WARANDE - BWG

WANNEER: 13:00 - 17:00

WAAR: Heirweg 132, Kortrijk

WAT: We gaan op zoek naar wilde bijen in De Warande in Kortrijk.

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoepel.be)

Zaterdag 30 april

//DAGUITSTAP BRESKENS - VWG

WANNEER: 06:00 - 20:00

WAAR: Afspraak aan parking Syntrawest, Doorniksesteenweg, Kortrijk voor kostendelend vervoer.

WAT: Een traditie binnen onze vwg: in de beste periode van de voorjaarsrek een dagje Zeeuws-Vlaanderen met o.a. bezoek aan de telpost Breskens en de diverse natuurgebieden in de omgeving. 's Middags picknick, 's avonds gaan we ergens een hapje gaan eten.

INFO: Christoph Wintein (0498/74 46 60 of wintein.christoph@telenet.be)

Zondag 1 mei

//WANDELING OOG IN OOG MET WILDE BIJEN - NK & BWG

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: NEC De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke

WAT: We gaan met Joeri Cortens op zoek naar wilde bijen in de Venning.

INFO: Hans Vermeersch (056/36 28 04 of hans@natuurkoepel.be)

Zondag 1 mei

//FRISSE NEUZEN, VROEGE VOGELS - VROEGMORGENWANDELING MET ONTBIJT - NPGS

WANNEER: 06:30 - 10:30

WAAR: NEC De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke

WAT: Christoph Wintein, voorzitter van Natuurpunt Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen en ervaren vogelkenner leert ons vogels te ontdekken en herkennen. Aansluitend mogelijkheid om te ontbijten i.s.m. NME-PSNC De Gavers.

DEELNAME: € 4,00 ontbijt inbegrepen. Vooraf inschrijven op www.natuurpunt.be/natuurpunt-gaverstreke noodzakelijk.

INFO: Jean-Pierre Deroo (0476/82 87 55 of gaverstreke@natuurpunt.be)

JAN FERYN BVBA
milieucounselant

Wij helpen bedrijven die in orde willen zijn met de milieuwetgeving.

De passie voor natuur vertaalt zich in diverse opdrachten uit de natuursector.

- ▶ natuurinrichtingsplannen
- ▶ natuurvisienota's voor landschapsinrichting
- ▶ passende beoordelingen voor werken met natuurimpact
- ▶ ontwerp streekeigen groenschermen, natuureducatieve borden en teksten
- ▶ erkend MER-deskundige fauna & flora

Desselgemstraat 75 | 8540 Deerlijk
T. 056 724679 | F. 056 726486
jan@ferynjan.be | www.ferynjan.be

Bynnex

TOUCAN

8x42
10x42

UITZONDERLIJKE
LEDENKORTING!

SIGHTS OF NATURE

Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 68 47
www.sightsofnature.be

 VOLG ONS OP FACEBOOK
www.facebook.com/sightsofnaturebvba

Bedankt!

**BRENG ONS JE
OUDE SPULLEN IN
DE WEEK VAN
18-24 APRIL EN WE
ZETTEN JOU IN DE
BLOEMETJES**

SCHENK JE SPULLEN AAN DE KRINGLOOPWINKEL
EN MAAK JEZELF ÉN EEN ANDER BLIJ
BEL 056 23 29 40 VOOR GRATIS OPHALING

Tuinsappen Lombarts Calville
De geperste zaligheid

• Wij verwerken uw appels of ander fruit tot
een heerlijke vruchtensap (gepasteuriseerd)
• Verkoop van sappen op basis van appel
• Bedrijfsbezoeken

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (Ieper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

**Jouw
advertentie
hier?**

Contacteer
info@natuurkoepel.be

 Belfius
Bank & Verzekeringen

Belfius regio Menen-Wevelgem
Agentschap Wevelgem

Tel: 056/43 89 80 Fax: 056/43 89 99
Email: rik.vervalle@mandat.belfius.be

Zondag 1 mei

//BURENWANDELING OUDE SPOORWEGBERM EN GAVERBEEKSE MEERSEN - NPW

WANNEER: 10:00 - 12:30

WAAR: Chinoh, Vijfseweg 202, Waregem

WAT: Kennismakingswandeling over de oude spoorwegberm en door de Gaverbeekse meersen. We geven een woordje uitleg over de historiek, de visie, de flora en fauna, het beheer, en nog veel meer.

INFO: Peter Depodt (0472/33 31 24 of depodt@scarlet.be)

Zaterdag 7 mei

//LITOUWEN, LETLAND, ESTLAND: BALTICUM, EEN UNICUM? - NPW

WANNEER: Vanaf 20:00

WAAR: De Linde, Koekoestraat 26, Waregem

WAT: Reisverslag van Patrick Vandenbussche en Geert Taelman door de Baltische staten. Inkom: € 2 per persoon of € 4 per gezin.

INFO: Peter Depodt (0472/33 31 24 of depodt@scarlet.be)

Woensdag 4 mei

//PADDENSTOELENWANDELING IN BELLEGEMBOS - MYC

WANNEER: 13:30 - 16:45

WAAR: Bellegembos, Doornikserijksweg 215, Kortrijk

WAT: Op stap in Bellegembos met gidsen José Vandeplancke en Eddy Vroman.

INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zaterdag 7 mei

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN HET PRESCHOEKBOSS - BWG

WANNEER: 13:00 - 17:00

WAAR: Aalbeeksesteenweg 49, Menen

WAT: De kersverse Aculeagroep in Zuid-West-Vlaanderen organiseert haar eerste excursies in Zuid-West-Vlaanderen. Help jij met gids Jens D'Haeseleer mee zoeken naar wilde bijen in het Preschoekbos?

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoepel.be)

Zondag 8 mei

//VOGELZANG - NPK

WANNEER: Om 5:30

WAAR: BC Hof te Coux, Kortrijk (achter AZ Groeninge; met de auto enkel via Canaertstraat; inrit tgo nr 33)

WAT: We luisteren en speuren naar zingende vogels.

INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurlandpuntkortrijk@telenet.be)

Zondag 8 mei

//VOORJAARSBLOEIERS - NPK

WANNEER: Om 14:30

WAAR: Kooigemplaats, Kooigem

WAT: We wandelen door de lente in Kooigem en bezoeken Grandvalbos.

INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurlandpuntkortrijk@telenet.be)

Woensdag 11 mei

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG & NK

INFO: Meer info op blz. 15.

Zaterdag 14 mei

//BEHEERACTIVITEIT IN DE AVELGEMSE SCHEDEMEERSEN - NPA

WANNEER: 8:30 - 11:30

WAAR: Vissershuisje Coupure Deweer, Meerstraat 45, Avelgem

WAT: Dankzij een goed uitgerust natuurbeschermer kan je, samen met vele vrijwilligers, helpen de Avelgemse Scheldemeersen te laten uitgroeien tot een pareltje natuur in Zuid-West-Vlaanderen.

INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

Woensdag 18 mei

//MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN - MYC

WANNEER: 13:30 - 16:30

WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk om 13.30u

WAT: We werken met de microscoop en ontdekken wat niet meer zichtbaar is met het blote oog, maar wel onontbeerlijk is voor determinatie. De preparaten worden op scherm geprojecteerd, zodat iedereen alle details kan zien. Algemene leiding: Christine Hanssens. Ook paddenstoelen uit eigen tuin of omgeving mogen meegebracht worden voor determinatie.

INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Zaterdag 21 mei

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN DE VLINDERTUIN IN KORTRIJK - BWG

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Venningsstraat, Kortrijk

WAT: We gaan op zoek naar wilde bijen in de Vlindertuin in Kortrijk.

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoepel.be)

Zondag 22 mei

//OP VERKENNING IN DE KEIBEKVALLEI - PWG

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: Sporthal De Lange Munte, Bad Godesberglaan 22, Kortrijk

WAT: Achter de kam van Kortrijk ligt het glooiende landschap van Zwevegem. De wandeling met gids Willy Herremans verloopt tussen weilanden en akkers, waarbij aandacht geschonken wordt aan de wilde planten in de bermen.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zondag 22 mei

//BLOEMENZEE IN ONZE SCHEDEMEERSEN - NPA

WANNEER: Om 14:00

WAAR: Coupure Marcel Deweer, Meersstraat 45, 8580 Avelgem

WAT: Wandeling door de Scheldemeersen met aandacht voor de karakteristieke plantensoorten, die nu zo ongeveer op hun mooist staan!

INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

Vrijdag 27 mei

//WANDELING IN HET GEZELLEHOF, KANEGEM - PWG

WANNEER: 18:30 - 21:00

WAAR: Gezellehof Kanegem, Axpoelmolenstraat 13, Kanegem

WAT: Het Gezellehof is een private boerderij van 18 hectaren in het bloemendorp Kanegem. De eigenaar richt dit gebied natuurvriendelijk volgens beheersovereenkomsten met de VLM. Bedoeling is de bestaande streeplijst hier en daar wat aan te vullen. Met gids Geert Ranson.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zaterdag 28 mei

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Maaien van de wandelpaden op de Spoorweg, Braebosje en aan Moen-Statie

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 29 mei

//ORCHIDEËNWANDELING EN INVENTARISATIE - NPZ

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen

WAT: Natuurexcursie op en rond de Vaarttals: Orchideeën en inventariseren fauna en flora

INFO: Eddy Loosveldt (0477/95 50 21 of eddy.loosveldt@gmail.com)

Zondag 29 mei

**//OP ZOEK NAAR DE BOSFLORA
IN DE VAGEVUURBOSSEN TE
RUISELEDE-BEERNEM - NPDPV**

WANNEER: 13:30 - 18:30

WAAR: Parking De Vlaskouter,
Vlaskouter 1, Kuurne

WAT: Onder leiding van onze gids gaan
we in de Vagevuurbossen op
zoek naar de aanwezige bosflora.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of
deedee.desmet@skynet.be)

Zondag 29 mei

**//DAG VAN HET PARK IN
STADSGROEN MARIONETTEN -
NPK**

WANNEER: 12:00 - 18:00

WAAR: Speelbos stadsgroen Marionetten,
Don Boscolaen, Kortrijk

WAT: Programma: 14u - 17u:
Leven in de poel: schep mee
naar waterdierjes - Hoe
behendig zijn dieren?
Hindernissenparcours
(Natuurpunt/JNM) 14u en
15u30: vertrek wandeling,
verken het domein (Natuurpunt)
Doorlopend: workshops kampen
bouwen, vloten bouwen,
kampvuur maken ism Lieve

Zusjes Stoere Broers, bar en
muziek 17u: Speech met officiële
opening + stadsreceptie.

INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of
natuurpuntkortrijk@telenet.be)

Zondag 29 mei

**//DAGUITSTAP MAUBUGE -
NOORD-FRANKRIJK - VVG**

WANNEER: 07:00 - 22:00

WAAR: Afspraak aan parking Syntrawest,
Doorniksesteenweg, Kortrijk
voor kostendelend vervoer.

WAT: We trekken naar Noord-Frankrijk
waar we onder leiding van
Ignaas Robbe 3 gebieden gaan
bezoeken: 1) de omgeving van
Anor voor oa Waterspreeuw,
Zwarte Ooievaar, roofvogels
e.d. 2) het bos van Trélon
voor typische bosvogels als
Fluiter, Wielewaal, maar ook
Hop komt er voor, Havik... 3)
het meer van Val Joly voor
watergebonden soorten. Tegen
de avond schuiven we ergens
de voetjes onder tafel om een
lekker hapje te eten. Zorg voor
picknick voor 's middags
Christoph Wintein (0498/74 46
60 of wintein.christoph@telenet.
be)

INFO:

Zaterdag 4 juni

**//CURSUS LIEVEHEERSBEESTJES -
IWG & NPW**

WANNEER: 10:00 - 12:00

WAAR: Biogielokaal van het Heilig
hartcollege, Stationsstraat 85,
Waregem

WAT: Iedereen kent wel die mooi
gestipte lieveheersbeestjes.
Maar hoe leven deze kevers
nu precies? En wat zijn de
kenmerken om de soorten
te herkennen? En hoe zit
het juist met die exotische
soorten? Roeland Libeer
van de Insectenwerkgroep
Zuid-West-Vlaanderen leert
ons deze voormiddag alles
over deze boeiende keversoort.
Aansluitend vindt een
insectenwandeling plaats (zie
hieronder).

INFO: Roeland Libeer (056/42 69 60 of
roeland.libeer@telenet.be)

**//INSECTENTOCHT GAVERBEEKSE
MEERSEN - NPW**

WANNEER: 14:00 - 16:00

WAAR: Waterzuiveringsstation, Slekeput,
Waregem

WAT: De Gaverbeekse meersen is een
erkend natuurreservaat vlakbij

Natuurzondagen

in De Gavers

Natuurliefhebber? Ontdek de natuur in eigen streek

Van april tot oktober houden we in het Provinciaal Sport- en Natuurcentrum De Gavers boeiende Natuurzondagen. De natuurzondagen zijn ware ontdekkingsstochten in de Gavers. Het seizoen bepaalt wat er te beleven valt.

Zo kan je op **zondag 1 mei** wakker worden in de Gavers met het magisch fluitconcert van vroege vogels. Gezellig napraten kan bij een stevig ontbijt met een schitterende fotovoorstelling van getalenteerde natuurfotografen. In samenwerking met het vogelopvangcentrum van Beernem, wordt nadien een gerevalideerde vogel vrijgelaten.

Zondag 3 april 2016 om 9.00 uur

Amfibieën op pad

Zondag 1 mei 2016 mei om 5.00 of om 6.30 uur

Frisse neuzen, vroege vogels

Zondag 5 juni 2016 om 9.00 uur

Broedvogels in de Gavers

Alle info & details:

PSNC De Gavers
Eikenstraat 131, 8530 Harelbeke
T 056 23 40 10
gavers@west-vlaanderen.be
www.west-vlaanderen.be/gavers

west-vlaanderen
de gedreven provincie

het centrum van Waregem. Het contrast tussen de meersen met talrijke poelen en oude Gaverbeekmeanders enerzijds en de warme droge taluds van de oude spoorwegberm Waregem-Ingelmunster staan garant voor een diverse insectenfauna. Op deze wandeltocht gaat onze aandacht vooral uit naar dagvlinders en libellen, maar we kijken uit naar alles wat ons pad kruist.

INFO: Peter Depodt (0472/33 31 24 of depodt@scarlet.be)

Zaterdag 4 juni

//WANDELING IN LEIEKANT 'T SCHRIJVERKE - PWG

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: Parkeerplaats Kokuitplein Marke (einde Koedreef), Koedreef, Marke.

WAT: We gaan met gids Frieda Flo op ontdekking naar nieuwe planten of verwelkomen de terugkeer van verdwenen soorten, na enkele jaren natuurbeheer. Het wordt genieten van de bloemendiversiteit in de aanloop naar de zomer.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zaterdag 4 juni

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN HET PRESCHOEBOS - BWG

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Aalbeeksesteenweg 49, Menen

WAT: De kersverse Aculeagroep in Zuid-West-Vlaanderen organiseert haar eerste excursies in Zuid-West-Vlaanderen. Help jij mee zoeken naar wilde bijen in het Preschoebos?

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoepel.be)

Zondag 5 juni

//FIETSTOCHT LANGS DE NATUURGEBIEDEN IN DEERLIJK BEHEERD DOOR NATUURPUNT GAVERSTREKE - NPDV

WANNEER: 14:00 - 18:30

WAAR: Parking De Vlaskouter, Vlaskouter 1, Kuurne

WAT: Op bezoek bij Natuurpunt Gaverstreke te Deerlijk. Op verkenning met de fiets langs de natuurgebieden Het Wijmelbroek en de Bonte Os met gids. Zorg voor je eigen fiets.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

Zaterdag 4 juni & zondag 5 juni

//OPENTUINDAG BORREBERG - NPKA & VELT

INFO: Meer info binnenkort beschikbaar op <http://www.natuurpuntanzegem.be/> en www.facebook.com/natuurpuntkrekelanzegem

Zondag 5 juni

//DAGUITSTAP NAAR BEZOEKERSCENTRUM DE NACHTEGAAL - NPGS

WANNEER: 09:00 - 18:00

WAAR: Verzamelen aan de parking van NEC De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke. Vanaf daar kostendelend vervoer.

WAT: Het natuurreservaat Duinen en Bossen van De Panne is zonder twijfel één van de natuur- parels van West-Vlaanderen. In De Panne vind je, verspreid over 640 hectare, een verzameling van ecologisch erg waardevolle natuurgebieden.

We laten ons op sleeptouw nemen door een lokale gids. Voorzie eigen picknick.

INFO: Jean-Pierre Deroo (0476/82 87 55 of gaverstreke@natuurpunt.be)

Woensdag 8 juni

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG & NK

INFO: Meer info op blz. 15.

Zaterdag 11 juni

//BEHEERACTIVITEIT IN DE AVELGEMSE SCHELDEMEERSEN - NPA

WANNEER: 8:30 - 11:30

WAAR: Vissershuisje Coupure Deweer, Meerstraat 45, Avelgem

WAT: Dankzij een goed uitgerust natuurbeschermer kan je, samen met vele vrijwilligers, helpen de Avelgemse Scheldemeersen te laten uitgroeien tot een pareltje natuur in Zuid-West-Vlaanderen.

INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

Zaterdag 11 juni

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zweveg (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Maaibeheer aan Braebos en de 5 Lindenzonen

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zondag 12 juni

//LEIEDAG - GELEIDE WANDELING IN HET OUDE LEIERESERVAAT TE KUURNE - NPDV

WANNEER: 9:30 - 12:00

WAAR: Ingang reservaat Oude Leiearm te Kuurne - ter hoogte Newfoundland Memorial, Gentsesteenweg 149, Kortrijk

WAT: Ter gelegenheid van de Leiedag is er een geleide wandeling in het Oude Leiereservaat te Kuurne, beheerd door Natuurpunt De Vlasbek.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

Zondag 12 juni

//BEZOEK FRANSE DUINEN - PWG

WANNEER: 8:00 - 19:00

WAAR: Parking Rietput Bissegem, Driekerkenstraat, Bissegem

WAT: Tijdens deze daguitstap met kostendelend vervoer bekijken we de unieke vegetatie dicht bij de Frans-Belgische grens. We hebben tevens aandacht voor de ontstaansgeschiedenis van het landschap. 's Voormiddags bezoeken we de dune Dewulf in Leffrinckoucke; we nuttigen onze picknick in een plaatselijke café en verkennen 's namiddags de 5000 jaar oude dune fossiele in Ghyselde. Met gids Dirk Dubois.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Zondag 12 juni

//PLANTENWANDELING - NPK

WANNEER: Om 09:30

WAAR: BC Hof te Couck, Kortrijk (achter AZ Groeninge; met de auto enkel via Cannaeertstraat; inrit tgo nr 33)

WAT: We ontdekken de wonderlijke wereld van de planten in stadsgroen Marionetten.

INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurpuntkortrijk@telenet.be)

Woensdag 15 juni

//MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN - MYC

WANNEER: 13:30 - 16:30

WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk om 13.30u

WAT: We werken met de microscoop en ontdekken wat niet meer zichtbaar is met het blote oog, maar wel onontbeerlijk is voor determinatie. De preparaten worden op scherm geprojecteerd, zodat iedereen alle details kan zien. Algemene leiding: Christine Hanssens. Ook paddenstoelen uit eigen tuin of omgeving mogen meegebracht worden voor determinatie.

INFO: Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

Woensdag 15 juni

//ZOMERSE ZWALUWEN LANGS DE HUIZEN IN AVELGEM - NPA

WANNEER: Om 19:00

WAAR: Stationsgebouw Avelgem, lokaal Rode Kruis, IJzerweglaan 2, Avelgem

WAT: We starten met een mooie diashow over de huiszwaluw in het vergaderzaaltje van het Rode Kruis in het oude stationsgebouw. Aansluitend doen we met gids Dirk Libbrecht een wandeling door

de centrumstraten van Avelgem en bekijken we de verschillende zwaluwen op ons pad!
INFO: Katrien Vandenberghe (0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com)

Zaterdag 18 juni

//BEHEERWERKEN IN KOEKSSEN IN HARELBEKE - NPGS

WANNEER: 09:00 - 12:00

WAAR: Koeksken, Harelbeke

WAT: Maaisel op hopen rakelen en afvoeren.

INFO: Stef Boone (0485/10 60 25 of gaverstreke@natuurpunt.be)

//NACHT VAN HET ZOOGDIER - ZWG

INFO: Alle info binnenkort beschikbaar op <http://zwg.natuurkoopel.be/>

Zaterdag 18 juni

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Maaibeheer in het Daalbeekbosje

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zaterdag 18 juni

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN LEIEKANT 'T SCHRIJVERKE - BWG

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Leieweg, Kortrijk

WAT: We gaan op zoek naar wilde bijen in Leiekant 't Schrijverke in Marke

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoopel.be)

Zondag 19 juni

//GELEIDE ZOMERWANDELING IN DE GROENE LONG TE KUURNE - NPDV

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Het Slot in de Groene Long, Oudstrijderslaan 3, Kuurne

WAT: Onder leiding van onze gids gaan we de zomerse flora en fauna waarnemen in de Groene Long te Kuurne.

INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

Vrijdag 24 juni

//STERRENKIJKEN IN DE VLINDERTUIN - NPKA

INFO: Meer info binnenkort beschikbaar op <http://www.natuurpuntanzegem.be/> en www.facebook.com/natuurpuntkrekkelanzegem

Zaterdag 25 juni

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Maaibeheer in het Daalbeekbosje: haag scheren, voetwegen maaien.

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zaterdag 25 juni

//BEHEERACTIVITEIT OUDE SPOORWEGBERM - NPW

WANNEER: 9:00 - 12:30

WAAR: treinwagon Natuurpunt Waregem langs de oude spoorwegberm, Zulte

WAT: Maai- en hooibeheer op de oude spoorwegberm. Tegelijkertijd wordt er ook hakhoutbeheer uitgevoerd.

INFO: Peter Depodt (0472/33 31 24 of depodt@scarlet.be)

Zaterdag 25 juni

//DJONI-AWARD - VVG

INFO: Meer info op blz. 21

Zaterdag 2 juli

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Vrijstellen van plantgoed in Biebosje

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Lidverenigingen & werkgroepen

//NATUURVERENIGINGEN

JNM AFDELING KORTRIJK
Matthias Strubbe, Goethalslaan 13,
8501 Heule, Tel: 056/37 24 47
matthiasstrubbe@hotmail.com
Rek: 001-0959176-19

NATUURPUNT DE BUIZERD VZW
Hendrik Debeuf, Bruggestraat 195,
8770 Ingelmunster, Tel: 051/31 21 62
hendrik.debeuf@telenet.be
Rek: 751-2037233-79

NATUURPUNT DE VLASBEK VZW
Jan Vanaverbeke, Kouterstraat 38,
8520 Kuurne, Tel: 056/71 34 07
Jan.Vanaverbeke@UGent.be
Rek: 979-9404896-72

NATUURPUNT WERVIK
Marc Kina, Sint-Maartensplein 7,
8940 Wervik, Tel: 0473/51 46 39

NATUURPUNT GAVERSTREKE
Yann Feryn, Desselgemstraat 75,
8540 Deerlijk, Tel: 0495/21 57 72
yann@ferynjan.be
Rek: 001-3554678-92

NATUURPUNT KORTRIJK
Trees De Prest, Maandagveld 5,
8500 Kortrijk, Tel: 056/20 05 10
cats@telenet.be
Rek: 385-0522418-39

NATUURPUNT KREKEL ANZEGEM
Griet Couvreur, Blaarloekstraat 29,
8570 Anzegem, Tel: 056/68 15 15,
griet.couvreur@scarlet.be
Rek: 462-1105061-35

NATUURPUNT WAREGEM
Peter Depodt, Aststraat 35
8790 Waregem, Tel: 056/61 04 55
depodt@scarlet.be
Rek: BE04 5230 8062 2031

NATUURPUNT AVELGEM
Bart De Clercq, Kaphoekstraat 12
8580 Avelgem, Tel: 056/71 10 21
dcbart@hotmail.com
Rek: BE31 7775 9651 8855

NATUURPUNT WEVELGEM-MENEN
Jozef Bousse, Generaal Lemanstraat 68,
8930 Menen, Tel: 0476/47 78 31
jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be
Rek: BE27 7380 3844 6273

NATUURPUNT ZWEVEGEM
Eddy Loosveldt, Lindelos 2
8551 Heestert, Tel: 056/64 50 07
eddyloosveldt@gmail.com
Rek: BE72 9731 1343 0016

VELT HARELBEKE-KUURNE-WAREGEM
Robert Schouttens, Wijdhagestraat 128,
8530 Harelbeke, Tel: 056/71 86 12
robert.schouttens@telenet.be

VELT WEVELGEM-MENEN
Wilfried Samaey, Neuvillestraat 34,
8930 Rekkem, Tel: 056/41 23 55
wsamaey@edpnet.be

VELT ZWEVEGEM-KORTRIJK
Martin Raepsaet, Oude Bellegemstraat 89,
8550 Zwevegem, Tel: 056/75 77 56
martin.raepsaet@skynet.be

//THEMATISCHE WERKGROEPEN

AMFIBIEËNWERKGROEP 'HYLA'
Maria Desloovere, Torrestraat 137
8560 Wevelgem, Tel: 0477/75 58 52
hyla@natuurkoopel.be
Rek: 733-0563762-28

WERKGROEP GEOLOGIE EN LANDSCHAP
Erwin Decoene, G. Gezellestraat 15,
8560 Wevelgem, Tel: 056/41 68 22
erwind@telenet.be

INSECTENWERKGROEP
Roeland Libeer, Kleine Bissegemstraat 6
8560 Wevelgem, Tel: 056/42 69 60
roelandlibeer@pandora.be
Rek: 778-5966094-67

BIJENWERKGROEP
Secretariaat: Natuurkoopel vzw,
Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk,
Tel: 056/36 28 04
bijenwerkgroep@natuurkoopel.be

SOLSUFFIT VZW
Kristina Naeyaert, Normandiëstraat 178,
8560 Wevelgem, Tel: 056/40 19 79
info@solsuffit.be
Rek: BE32 0688 9963 3702

PADDENSTOLENWERKGROEP 'MYCOLOGIA'
Christine Hanssens, Jan Breydellaan 94,
8500 Kortrijk, Tel: 056/21 23 13
christine.hanssens@gmail.com
Rek: 738-0106620-39

PLANTENWERKGROEP
Piet Missaen, Wielewaallaan 23,
8500 Kortrijk, Tel: 056/20 51 77
piet.missaen@pandora.be
Rek: 979-0793485-30

VOGELWERKGROEP
Luc Vandeghinste, Wolvenstraat 4
8500 Kortrijk, Tel: 0498/90 92 90
Rek: 738-0031133-18

ZOOGDIERTENWERKGROEP ZWVL
Johan Staelens, Watervang 2, 8520 Kuurne, Tel: 056/71 62 39, johanstaelens@telenet.be
Rek: 738-0027269-34

WERKGROEP TRAGE WEGEN
Secretariaat: Natuurkoopel vzw,
Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk,
Tel: 056/36 28 04
tragewegen@natuurkoopel.be

STEENUILENWERKGROEP
Ludo Braeckman, Stedemansakker 1,
8800 Roeselare, Tel: 051/24 47 46
steenuiilenwerkgroep@natuurkoopel.be

natuur.koopel
zuid-west-vlaanderen vzw

Zaterdag 2 juli

//OP ZOEK NAAR BLOEIENDE GRASSEN - PWG

WANNEER: 14:30 - 17:00

WAAR: Provinciaal domein de Gavers parking Oost Meersstraat 5, Harelbeke

WAT: Grassen zijn de belangrijkste plantenfamilie voor onze voedselvoorziening (tarwe, maïs, rijst, banaan,...). Door de primitieve bloemen zonder kelk- noch kroonbladen zijn ze echter moeilijk op naam te brengen. Gelukkig zijn er andere kenmerken die ons helpen hun geheim te ontsluiten.

INFO: Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

Woensdag 6 juli

//NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG & NK

INFO: Meer info op blz. 15.

Zaterdag 9 juli

//BEHEERACTIVITEIT IN DE AVELGEMSE SCHELDEMEERSEN - NPA

WANNEER: 8:30 - 11:30

WAAR: Vissershuisje Coupure Deweer, Meerstraat 45, Avelgem

WAT: Dankzij een goed uitgerust natuurgebied kan je, samen

met vele vrijwilligers, helpen de Avelgemse Scheldemeersen te laten uitgroeien tot een pareltje natuur in Zuid-West-Vlaanderen.

INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

Zaterdag 9 juli

//BEHEERWERKEN NATUURPUNT ZWEVEGEM - NPZ

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAAR: Loods Natuurpunt Zwevegem (Sint-Pietersbrugske, Kraaibosstraat, Moen)

WAT: Maaibeheer boomgaard Moen-Statie

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

Zaterdag 9 juli

//INVENTARISATIE WILDE BIJEN IN HET PRESCHOEKBOS - BWG

WANNEER: 14:00 - 17:00

WAAR: Aalbeeksesteenweg 49, Menen

WAT: De kersverse Aculeagroep in Zuid-West-Vlaanderen organiseert haar eerste excursies in Zuid-West-Vlaanderen. Help jij mee zoeken naar wilde bijen in het Preschoekbos?

INFO: Bijenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen (bijenwerkgroep@natuurkoepel.be)

Zondag 10 juli

//DEELNAME AAN PARKFEEST HARELBEKE - NPGS

WANNEER: 11:00 - 20:00

WAAR: Park achter stadhuis van Harelbeke - bereikbaar via Stationsstraat of Ballingenweg.

WAT: Natuurcafé met live muziek.

INFO: Patrick De Clercq (0475/86 56 66 of gaverstreke@natuurpunt.be)

Zondag 10 juli

//GEZINSACTIVITEIT: RECEPTEN UIT DE NATUUR - NPK

WANNEER: Om 14:30

WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk

WAT: We leren plukken met kennis en koken samen iets lekkers in NEC De Steenoven, bij het natuurgebied de Kleiputten

INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurpuntkortrijk@telenet.be)

colofon

KLIMOP:

Kwartal tijdschrift van Natuurkoepel vzw
26ste jaargang nr 2, april - juni 2016

NATUUR.KOEPEL VZW:

is een samenwerkingsverband tussen natuurverenigingen in Zuid-West-Vlaanderen.

e-mail info@natuurkoepel.be

website www.natuurkoepel.be

rekeningnr. BE45 7755 7540 1189

BTW 0451156502

SECRETARIAAT:

Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk

contact: Hans Vermeersch

Beleids- en verenigingsmedewerker

e-mail hans@natuurkoepel.be

tel 056/36 28 04

gsm 0487/64 45 85

open Van maandag t.e.m. donderdag van

9u-12u en van 13u-16u.

Vrijdag bereikbaar via gsm.

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL:

Normandiëstraat 178, 8560 Wevelgem

contact: Kristina Naeyaert, voorzitter

tel 056/40 19 79

e-mail kristina@natuurkoepel.be

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:

Emmanuel Desmet, Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk, gsm 0499/19 89 49

emmanuel@natuurkoepel.be

LEDENADMINISTRATIE:

Freddy Deckers, Jan Breydellaan 94, 8500 Kortrijk, tel 056/21 23 13

leden@natuurkoepel.be

PUBLICITEITSVERANTWOORDELIJKE:

Hans Vermeersch

OPPLAGE:

4700 exemplaren

DRUK:

Drukta NV, Walle 109, 8500 Kortrijk,
056/234567, info@drukta.be

EINDREDACTIE EN VORMGEVING:

Emmanuel Desmet, Goethalslaan 16

8501 Heule, 0499/19 89 49

Mira Feryn, mferyn@gmail.com

FOTO'S:

Thijs Calu, Kristina Naeyaert, Nik Dooms, Herman Nachtergaele, Hilde Vanhaverbeke, Peter Depodt Putter, Christiaan Vandeputte, Bernard Decock, Beeldbank Kortrijk, Griet Santy, Edal Anton Lefterov, Mckaysavage, Blaise Droz, Siegfried Desmet, Luc Clarysse, Christiaan Vandeputte, Francis Pattyn, Biweb, Christine Hanssens, Jean-Pierre Christiaens, Roeland Libeer, Erik Cooman, Eddy Loosveldt, Katrien Vandenbergh, Stef Boone, Luc Clarysse, Piet Deryckere, Het Bokkeslot, De Grenshoeve, Martin Raepsaet

REDACTIE:

klimop@natuurkoepel.be

Claudine Decocker, Virginie De Coene, Els Deprez, Emmanuel Desmet, Matthias Depoort, Yann Feryn, Dirk Libbrecht, Kristina Naeyaert, Maarten Tavernier, Hans Vermeersch, Mira Feryn, Thijs Calu, Piet Missiaen, Luc Capelle, Herman Nachtergaele

DEADLINE:

Artikels voor de volgende klimop moeten uiterlijk op de redactie zijn op 1 juni 2016. Het volgende nummer verschijnt begin juli 2016.

ARTIKEL:

De auteurs dragen de volle verantwoordelijkheid voor de inhoud van hun teksten. De redactie heeft het recht de artikels in te korten. Overname van teksten en illustraties mag mits toelating van de redactie en bronvermelding. Artikels, foto's, tekeningen en ideeën zijn steeds welkom op het redactieadres. Teksten liefst aanleveren op elektronische wijze. Foto's, tekeningen en grafieken zet je niet tussen de tekst maar lever je er als apart bestand bij. Ingescande foto's hebben bij voorkeur een resolutie van 300 dpi.

LID WORDEN:

Lid worden van Natuurkoepel vzw en Klimop ontvangen, kan door zich aan te sluiten bij één onze lidverenigingen. Bij Natuurpunt krijg je automatisch Klimop, andere verenigingen voorzien een combiformule.

NATUURPUNT:

Is dé vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen. Als lid van een afdeling van Natuurpunt die aangesloten is bij Natuurkoepel vzw, krijg je Klimop vier keer per jaar gratis in je bus. Lid worden van Natuurpunt vzw kost 27€ per jaar, te storten op rekeningnummer BE17 2300 0442 3321. Of je kunt je de rompslomp besparen én meteen ook de administratieve kosten voor Natuurpunt beperken door een domiciliëringsoverdracht in te vullen via www.natuurpunt.be > lid worden. Alle nieuws, activiteiten en aankondigingen van Natuurkoepel heet van de naald? Volg Natuurkoepel op Facebook en Twitter en kom alles als eerste te weten! Voor Facebook ga je naar <http://www.facebook.com/Natuurkoepel> en klik je op 'vind ik leuk'. Voor Twitter ga je naar <http://www.twitter.com/Natuurkoepel> en klik je op 'volgen'.

DRUKPROCES:

Het drukken van Klimop verloopt 100% isopropylalcoholvrij, met biologische inkt en chemievrije drukvormvervaardiging op 100% gerecycleerd papier.

klimop
Met de steun van:

BOSS
paints
PAINT YOUR DREAM!

enjoy plant power
alpro

ONTDEK DE NATUUR

van bie oes

Word nu lid van **NATUURPUNT** en vind je weg
naar de mooiste stukjes natuur in je eigen streek.
www.natuurpunt.be/leie-schelde

GRATIS
wandelgids
met 9 wandelingen
in de regio Leie
en Schelde